

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" • ΤΕΥΧΟΣ 43 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

«Μακριά χτυπούν καμπάνες από κρύσταλλο αύριο, αύριο, αύριο λένε: το Πάσχα του Θεού»

Οδ. Ελόιτης

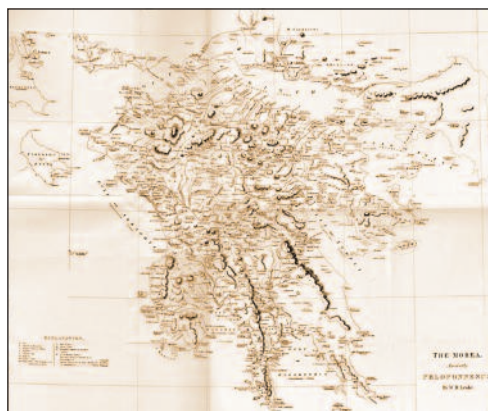

Φωτο: Γ. Λαγανάς

**Μουτζουροδευτέρα
στο Καστορι**

Σελ. 4-5

**Ο Νίκος Σαντάς μεταφράζει
William Martin Leake**

Σελ. 13-15

**Αγροτικός Συνεταιρισμός
Συκέας**

Σελ. 16-17

Οι Καστανιώτικες Συνταγές, σε έκδοση Πολυδεύκη, είναι πλέον γεγονός. Μετά από μεγάλη και συντονισμένη προσπάθεια για τη συλλογή και καταγραφή των συνταγών, αποτελούν πλέον τεκμήρια στην ιστορία, μέσα από ένα αξιολογικό βιβλίο. Το φαγητό είναι πολιτισμός, είναι υγεία, είναι χαρά, είναι παρέα, είναι συνδεδετικός κρίκος, είναι αναμνήσεις, είναι ποιότητα ζωής. Θεωρούμε ότι αυτές οι συνταγές που περιγράφουν τον πολιτισμό της περιοχής μας θα συνεχίσουν να φτιάχνονται σήμερα, χαρίζοντάς μας θεραπευτική και γευστική ποικιλία. Ο Πολυδεύκης προτίθεται να κάνει παρουσίαση του βιβλίου αυτό το καλοκαίρι, όπου ίσως καταφέρουμε να προσφέρουμε κάποιες από αυ-

τές τις νοστιμιές.

Σε συνέχεια του αφιερώματος του προηγούμενου τεύχους μας στην ελιά και την παραγωγή του ελαιολάδου, έχουμε την τιμή σε αυτό το τεύχος να παρουσιάσουμε την εξαιρετικά επιτυχημένη προσπάθεια των αγροτών του συνεταιρισμού Συκέας. Η Συκέα δεν είναι μακριά μας, λίγο πιο κάτω στη Μονεμβασιά. Κι όμως τόσο μακριά από εμάς! Αυτό που σε εμάς αντιμετωπίζεται με καχυποψία εκεί εφαρμόστηκε, διέπρεψε και απέδωσε. Το μυστικό είναι απλό. Εκεί οι αγρότες συνειδητοποίησαν ότι η συνεργασία είναι προς το συμφέρον τους. Βρήκαν στο συνολικό όφελος το προσωπικό τους όφελος και προχώρησαν. Και έτσι συμβαίνει αντικειμενικά, διότι πε-

τυχαίνουν οι συλλογικές προσπάθειες που προάγουν το ατομικό συμφέρον. Η συλλογικότητα δεν είναι ιδέα, δεν αντανάκλα σε έναν ιδεατό ούτε ιδανικό κόσμο, εστιάζει στην πραγματικότητα, και τότε πετυχαίνει. Και στη Συκέα φαντάζομαι θα υπήρξε καχυποψία αλλά, όταν αφενός όλοι καταλάβουν ποιο είναι το συμφέρον τους και αφετέρου οργανώσουν την κοινή δράση τους με διαφανείς και αξιόπιστες διαδικασίες, το αποτέλεσμα είναι εγγυημένο. Δε θα ανακαλύψουμε τον τροχό, υπάρχουν δοκιμασμένα συστήματα για να γίνει αυτό. Και δε χρειάζονται πολλοί για να ξεκινήσουν, λίγοι και καλοί.

Σε αυτό το τεύχος έχουμε αφιερώματα σε σημαντικές πολιτιστικές

δραστηριότητες της περιοχής μας όπως η Μουτζουροδευτέρα, η βιβλιοθήκη κ.λπ., άρθρα για την πολιτιστική και γλωσσολογική κληρονομιά μας και ένα αποκλειστικό κείμενο. Πρόκειται για τη μετάφραση από τον Νίκο Σαντά του μέρους του βιβλίου του Βρετανού τοπογράφου William Martin Leake, που αναφέρεται στην περιοχή μας από την περιήγησή του το 1805. Τον ευχαριστούμε ιδιαίτερος γι' αυτό.

Τελειώνει και ο Μάρτης και μετράμε τις μέρες για το Πάσχα και για να βρεθούμε στο Καστόρι. Οι ευωδιές από τα λουλούδια είναι ήδη στη μύτη μας.

Από όλο το Διοικητικό Συμβούλιο

Καλή Ανάσταση

Έντυπη Εφημερίδα
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»
Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμερίδου, Γιάννης Αρφάνης, Ελένη Βλαχογιάννη,
Θεοδώρα Δαρειώτη-Πελεκάνου, Ευγενία Λαμπή,
Δημήτριος Πελεκάνος, Καίτη Σμυρνού,
Αγγελική Βαριαδάκη-Παρασκευοπούλου, Γιώργος Σκαφιδάς,
Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη.

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιώργος Σκαφιδάς

Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,

Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη, Καίτη Σμυρνού

Περιβαλλοντικά: Γιάννης Αρφάνης

Πολιτιστικά - Λαογραφικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Θεοδώρα Δαρειώτη-Πελεκάνου

Φωτογραφικό υλικό: Βασίλης Λαγανάς, Κω/νος Χ. Λαγανάς
Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Λαγανάς, Θ. Ανδριανός
Π. Γεώργαρης, Καίτη Σμυρνού, Ηλίας Γρηγοράκης

Χορηγίες: Καίτη Σμυρνού

Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι - Βόρειοι Δήμοι: Θεόδωρος Αλαφóγιαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης Δημητρακόπουλος,
Νίκος Λαγανάς

ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,

Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis, Αλάσκα: Maria Bascous

Αυστραλία: Angela Vasilas, M. Gylopidis

Παραγωγή - Εκτύπωση: Stilvopress, 25ης Μαρτίου 124,
Περιστέρη, τηλ.: 210 57 81 638, e-mail: stilvopress@gmail.com

Καστανιώτικα

Σε λίγες εβδομάδες θα προσέλθουμε στις κάλπες για τις αυτοδιοικητικές εκλογές (για Περιφέρεια και Δήμο). Είναι θετικό που παίρνουν μέρος αρκετοί πατριώτες με όλους του συνδυασμούς. Τους ευχόμαστε καλή επιτυχία και περιμένουμε να φέρουν τα προβλήματα της περιοχής στα Δημοτικά και Περιφερειακά Συμβούλια και να παλέψουν για να δοθούν λύσεις.

Το τριήμερο τις Αποκριάς ο Καστανιώτης πήρε τα βουνά και ανέβηκε μέχρι την κορυφή του Αϊ-Γιάννη. Με έκπληξη διαπιστώσαμε ότι παρά τις μεγάλες βροχοπτώσεις, ο δρόμος μέχρι τον Σταυρούλη ήταν σε άριστη κατάσταση. Οφείλουμε να δώσουμε ένα μπράβο στις Αρχές για την καλή συντήρησή του το περασμένο καλοκαίρι.

Τη φετινή χρόνια συμπληρώνονται 70 χρόνια από τη λήξη του εμφυλίου πολέμου στην πατρίδα μας, 1949-2019. Στον βόρειο Ταΰγετο παίχτηκε η τελευταία πράξη του δράματος για τον Δημοκρατικό Στρατό της Πελοποννήσου. Ο ανθός των νέων του χωριού μας που είχαν βρεθεί στις τάξεις του οδηγήθηκε «ως πρόβατο επί σφαγῆν» στον θάνατο.

Ο Καστανιώτης δεν θέλει να ξύσει πληγές, ούτε να αναμοχλεύσει πάθη, όμως πιστεύω ότι κάποτε πρέπει σιγά-σιγά και συστηματικά να καταγραφούν εκείνα τα τραγικά γεγονότα και να μείνουν στην Ιστορία, με την ευχή να μην ξαναζήσει ο τόπος και

η πατρίδα μας πάλι τέτοια γεγονότα. Όποιος θέλει να συνεισφέρει με μαρτυρίες, φωτογραφίες κ.λπ. οι στήλες του Πολυδεύκη είναι πάντα έτοιμες να φιλοξενήσουν όλες τις απόψεις.

Πριν από λίγα χρόνια κάποια μεγάλη εταιρεία που έχει βάλει σκοπό να γεμίσει κάθε βουνοκορφή της Ελλάδας με ανεμογεννήτριες, για τα κέρδη της φυσικά, είχε επιχειρήσει να στήσει ανεμογεννήτριες στην κορυφογραμμή του Αγίου Παντελεήμονα (Μάλα) πάνω από το Γεωργίτσι. Με συντονισμένες ενέργειες και πειστικά επιχειρήματα, το Τοπικό Συμβούλιο απέτρεψε την εγκατάστασή τους. Όπως μου είπε ο δραστήριος πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του Γεωργιτσίου, ο φίλος Νίκος Γιάνναρης, στηρίχτηκαν σε μια μελέτη του καθηγητή αρχαιολογίας Γ. Πίκουλα ότι στην κορυφογραμμή του Μαλεβού βρέθηκαν ίχνη της αρχαίας αμαξιτής οδού των αρχαίων Σπαρτιατών, μοναδικής σε τέτοιο ύψος.

Έτσι με το επιχείρημα πως πρόκειται για σπουδαίο αρχαιολογικό χώρο απετράπη η εγκατάσταση των ανεμογεννητριών.

Ας γίνει παράδειγμα και για το χωριό μας και ας μην εφυσχάζουμε πατριώτες γιατί οι εταιρείες караδοκούν και θα τρίβουμε τα μάτια μας όταν γεμίσουν τη Γραμμένη Πέτρα με τις τεράστιες εγκαταστάσεις τους.

Γεια σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης

gld@otenet.gr

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΕΛΛΑΝΑΣ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Το 2ο Κύπελλο Λακωνίας στην ιστορία της κατέκτησε η Αθλητική Ένωση Πελλάνας - Καστορείου. Μετά από έναν συναρπαστικό αγώνα, το Σάββατο 9 Μαρτίου 2019, στο Δημοτικό Στάδιο Σπάρτης, που έληξε ισόπαλος 1-1, η Ένωση επικράτησε του Πανγυθεατικού στα πέναλτι με σκορ 7-6 κατακτώντας το Κύπελλο Λακωνίας για δεύτερη φορά.

Η Ένωση προηγήθηκε στο 42' με εύστοχη εκτέλεση πέναλτι του Σικαλόπουλου, ενώ για τον Πανγυθεατικό ο Πλεμμένος σημείωσε το 1-1. Η παράταση έληξε με σκορ 1-1 και οι δύο ομάδες οδηγήθηκαν στη διαδικασία των πέναλτι, έπειτα από την οποία η Ένωση αναδείχθηκε νικήτρια.

Συγχαρητήρια αξίζουν στον προπονητή της ομάδας, Αλέξη Μαντζούνη και στους παίκτες Κραβαρίτη, Γιόμπουε, Λαμπρόπουλο, Παναγιωτίδη, Κοντογιάννη, Γιώργο Αναστασάκο, Μουλιάτο, Πετζαρομάν, Μπαρόνε (68' Ζαραφέτα), Σικαλόπουλο, Κοτσοβό (91' Ηλία Αναστασάκο) αλλά και στη διοίκηση που φαίνεται ότι το όραμα και η φιλοδοξία της επιβραβεύονται.

Η Α.Ε. Πελλάνας - Καστορείου έβγαλε την ανακοίνωση «Η διοίκηση της Α.Ε. Πελλάνας Καστορείου ευχαριστεί το φίλαθλο κόσμο για την παρουσία του στο Δημοτικό Στάδιο Σπάρτης και τη στήριξή του στις προσπάθειες των ποδοσφαιριστών στον τελικό Κυπέλλου το Σάββατο 9 Μαρτίου. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους φίλους της Ένωσης από τους Βόρειους Δήμους και την πόλη της Σπάρτης. Η διοίκηση της Α.Ε. Πελλάνας Καστορείου συγχαίρει τον Πανγυθεατικό για την κατάκτηση του πρωταθλήματος της Α' κατηγορίας Λακωνίας και για την πορεία του στο Κύπελλο Λακωνίας της περιόδου 2018-19 και την εμφάνισή του στον τελικό».

Το παρακάτω συγχαρητήριο μήνυμα έστειλε ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Ευάγγελος Βαλιώτης.

«Θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στην ΑΕ Πελλάνας Καστορείου για την κατάκτηση του Κυπέλλου Λακωνίας στον τελικό με τον Πανγυθεατικό, γεγονός που καταδεικνύει τον πρωταγωνιστικό ρόλο

του Δήμου μας.

Θερμά συγχαρητήρια στους προπονητές, στη Διοίκηση και σε όλους όσους συνέβαλαν στην εντυπωσιακή πορεία που διαγράφει η ομάδα τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα πέρυσι να στεφθεί

για την περιοχή μας.

Ο Δήμος Σπάρτης θα συνεχίσει να στέκεται δίπλα σας και να υποστηρίζει όλες σας τις προσπάθειες.

Σας ευχόμαστε ολόψυχα καλή συνέχεια και να είναι πάντα η αθλητική σας πορεία διάσπαρτη από επιτυχίες και διακρίσεις».

Βέβαια οι προσπάθειες της ομάδας μας δεν τελειώνουν εδώ, συνεχίζει με δυναμισμό τους αγώνες στη Γ' Εθνική Κατηγορία. Τον καινούργιο χρόνο είχε μια εξαιρετική πορεία η οποία επιστεγάστηκε με μεγάλη νίκη στον εκτός έδρας αγώνα της 22ης αγωνιστικής με τον Α.Ο. Εικοσιμιάς στην Κεφαλονιά, την Κυριακή 17 Μαρτίου. Η Α.Ε. Πελλάνας Καστορείου επικράτησε 2-0 του Α.Ο. Εικοσιμιάς στα Φαρακλάτα της Κεφαλονιάς. Τα δύο γκολ έβαλαν οι Ασπιώτης και Πετζαρομάν.

Ο προπονητής Αλέξης Μαντζούνης χρησιμοποίησε στον αγώνα, τους: Διασσινό, Πλατάνα (65' Σιγαλό), Λαμπρόπουλο, Ασπιώτη, Εμέκα, Πετζαρομάν, Μπαρόνε (75' Δημητρέλλη), Ζαραφέτα, Γιόμπουε, Σικαλόπουλο (75' Μιράκα), Κοτσοβό (50' Μουλιάτο).

Αυτή ήταν η ένατη νίκη της Ένωσης στο πρωτάθλημα με 35 βαθμούς και την επόμενη - 23η - αγωνιστική υποδέχθηκε τον Παναργειακό στο Δημοτικό Στάδιο Σπάρτης από τον οποίο έχασε 0-2. Έτσι τώρα βρίσκεται στην 6η θέση της βαθμολογίας.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι από τις εννέα νίκες της Ένωσης οι έξι έχουν γίνει εκτός έδρας, κάτι που την αναδεικνύει ως την τρίτη καλύτερη ομάδα του 8ου ομίλου της Γ' Εθνικής στις εκτός έδρας αναμετρήσεις με 22 βαθμούς. Μόνο η Καλαμάτα και ο Ασπρόπυργος έχουν εννέα και επτά εκτός έδρας νίκες αντίστοιχα.

Πολλά συγχαρητήρια και ευχόμαστε πολλές επιτυχίες.

Ε. Α.

Φωτογραφίες:
Παναγιώτης Σταματέλλης

της ομάδας στην περιοχή μας.

Είμαστε περήφανοι για τις επιτυχίες των αθλητών, οι οποίοι συμβάλλουν με τον αγώνα τους και τις διακρίσεις τους στην αναβάθμιση του αθλητικού επιπέδου

πρωταθλήτρια στην Α' κατηγορία και να κερδίσει την άνοδό της στην Γ' Εθνική Κατηγορία. Όλες αυτές οι επιτυχίες δείχνουν το μέγεθος της πολύ καλής δουλειάς που γίνεται και αποτελούν τιμή

Αποκριάτικο Τριήμερο και Μουτζουροδευτέρα στο Καστόρι

Με πλούσια δρώμενα για μικρούς και μεγάλους εορτάστηκε με μεγάλη επιτυχία και φέτος το αποκριάτικο εορταστικό τριήμερο με κορύφωση το Καρναβάλι της Μουτζουροδευτέρας. Από καιρό πριν, η Καρναβαλική Επιτροπή συγκροτημένη από όλους τους τοπικούς φορείς αλλά και με τη συμμετοχή συμπολιτών μας προετοίμαζε με συχνές συναντήσεις την οργάνωση και σχεδίαση του εορτασμού της τελευταίας Αποκριάς σύμφωνα με τα πατροπαράδοτα έθιμά μας. Την πρώτη ημέρα του τριήμερου η

πλατεία γιόμισε κόσμο με τις δύο εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν με άρωμα αποκριάς, ξεχωριστές, αλλά η μία συμπλήρωνε την άλλη. Από τη μια η «γιορτή της Τσίχλας» που διοργάνωσε ο Σύλλογος των Κυνηγών Βορείου Λακεδαιμόνος και από την άλλη στην αίθουσα Μπακί-ΚΑΠΗ η γιορτή της 8 Μαρτίου ημέρα αφιερωμένη στη Γυναίκα, που συνδιοργανώθηκε από παρέα γυναικών, το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου, το ΚΑΠΗ Καστορείου και την Επιτροπή Διαχεί-

ρισης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Ο κόσμος διασκέδασε περνώντας από τη μια εκδήλωση στην άλλη απολαμβάνοντας τα προσφερόμενα από τους διοργανωτές μεζεδάκια με καλό κρασί. Δεν έλειψαν τα μασκαρέματα, που στόλισαν και ομόρφυναν τη βραδιά, ούτε οι χοροί και στις δύο εκδηλώσεις. Το Σάββατο το απόγευμα από ενωρίς ξεκίνησε η αποκριάτικη γιορτή που διασκέδασε τα παιδιά με κλόουν, παιχνίδια, τραγούδια, μπαλονοκατασκευές και μασκαρέματα, αλλά και ζωγραφιές στο παιδικά προσώπια. Ο δυνατός αέρας δεν επέτρεψε το πέταγμα αεροστατων που είχε προσφέρει ο Πολιτιστικός Σύλλογος «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ». Αργότερα παιδιά και μεγάλοι μασκαρεμένοι με ευφάνταστες αμφιέσεις συνοδευόμενοι από τύμπανα και οργανοπαίχτες με μπουζούκι και κλαρίνο, χορεύοντας και τραγουδώντας γύ-

ρισαν στα όμορφα σοκάκια του χωριού μας και σε όλα τα καταστήματα σκορπίζοντας χαρά και διασκέδαση. Την Καθαρά Δευτέρα, την Καστανιώτικη Μουτζουροδευτέρα παρέλασε για άλλη μια φορά το παραδοσιακό Καρναβάλι με άρματα και πεζοπόρα τμήματα στην πλατεία του χωριού. Οι καρναβαλιστές με μόνα εργαλεία τη φαντασία, τη διάθεση να σατιρίσουν τα επίκαιρα γεγονότα και να ξορκίσουν τα κακώς κείμενα και με υλικά που ξέθαψαν από μπουζούκια και σεντούκια δημιούργησαν εντυπωσιακές παρουσίες και αμφιέσεις, αποσιμώντας τα χειροκροτήματα και τους ευφημισμούς από τον κόσμο. Όπως κάθε χρόνο δεν έλειψαν τα σαρακοστιανά και η παραδοσιακή φασολάδα μαγειρεμένη από τα μέλη του Συλλόγου «ΛΟΥΣΙΝΑ» υπό την επίβλεψη και βοήθεια του Προέδρου τους Κ. Λαγανά. Αξίζουν τα συγχαρητή-

ρια σε όλους όσοι συμμετέχουν, με όποιο τρόπο, στην πραγματοποίησή του και διατηρούν την αποκριτική παράδοση στο χωριό μας. Ένα Καρναβάλι που η φήμη του περνάει κατά πολύ τα όρια της Λακωνίας. Στην εκδήλωση χαιρετισμό απύθνυαν ο πρόεδρος της Καρναβαλικής Επιτροπής κ. Βασίλης Λαγανάς που κήρυξε την έναρξη, ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Βαγγέλης Βαλιώτης, η Πρόεδρος του Ν.Π. Πολιτισμού

και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης κ. Γεωργία Γαλανοπούλου και ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Καστορείου κ. Γιώργος Οικονομάκης. Το Καρναβάλι παρακολούθησε πολύς κόσμος από τον Δήμο Σπάρτης αλλά και από τους όμορους Δήμους, ο Βουλευτής της Ν.Δ. κ. Α. Δαβάκης, οι Αντιδήμαρχοι κ. Β. Σκρουμπέλος και κ. Ν. Φωκάς, ο Αρχηγός της μείζονος Αυτοδιοικητικής Αντιπολίτευσης κ. Σταύρος Αργειτάκος,

ο αρχηγός της Κίνησης Πολιτών «Ελπίδα» κ. Χρήστος Αλεξάκος και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. κ. Γιώργος Βλάχος και Γιώργος Κανελόπουλος.

Η Εκδήλωση στηρίχθηκε οικονομικά από το Ν.Π. Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης (με 2000 ευρώ και τα ηχητικά), τη Μαρία Σταυροπούλου (έξοδα κλόουν), τον Γιώργο Σκαφιδά Πρόεδρο της Αθλητικής Ένωσης Πελλάνας-Καστορείου

(έξοδα κλόουν και ξυλοπόδαρου) και τα Καταστήματα Καστορείου (έξοδα οργανοπαιχτών).

Η παρουσίαση του Καρναβαλιού έγινε με εθελοντική προσφορά από τις κ.κ. Φωτεινή Γάγκα και η Ανα Μladenovik με τη μεσολάβηση του Ν.Π. Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.

E.B.

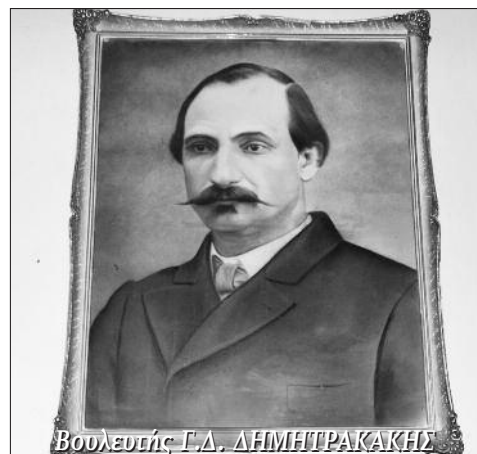
Φωτο: Β. Λαγανάς, Γ. Λαγανάς

Διηγήσεις του παππού Δημητρακάκη

Από την έκδοση του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ με ενθυμήματα και διηγήσεις του Δ. Γ. Δημητρακάκη

Αποσπάσματα από τις διηγήσεις του Δημ. Γ. Δημητρακάκη από το Καστρί Β. Λακεδαιμόνος, ο οποίος εθίτευσε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στο Κοινοβούλιο, στα χρόνια του Όθωνα κυρίως.

Ο δέ εις Πελοπόννησον άφιχθείς διάδοχος του κατηγορηθέντος πασά εκάλεσε τους προεστούς των Έπαρχιών να ύποστηρίξωσιν ένώπιόν του τους δισχυρισμούς των κατά του προκατόχου του. Οί προεστοί, μαθόντες τά έν Αθήναις συμβάντα δέν ήθέλωσαν να παρουσιασθώσιν εκτός του εκ της Έπαρχίας Λακεδαίμονος προεστού Ιωάννου Μορφογένη, όστις μετά τσαούτης παρησίας ύπεστήριξε την κατηγορίαν ώστε δέν ήδυνήθη ό πασάς να την καλύψη διότι διά την ύπηρεσίαν αυτήν εύρίσκετο εις την ανάκρισιν και ιδιαίτερος άπεσταλμένος από τε τον Σουλτάνον και την Βαλιδέ. Ο άπεσταλμένος ούτος έφερε τό αποτέλεσμα των άνακρίσεων εις τον Σουλτάνον, όστις διέταξε την άποκεφάλισιν του εις Κων/πολιν εύρισκομένου τότε κατηγορουμένου και πρώην πασά του Μωρέως. Άλλ' ό διάδοχος τούτου ήθέλωσε να τιμωρήση την τοιαύτην αυθάδειαν του διαληφθέντος Χριστιανού Μορφογένη και εύρών άφορμήν ότι συνεννοείτο διήθεν μετά των έν Κυθήροις Γάλλων ίνα επαναστατήσωσιν τον Μωρέαν, διέταξε την άποκεφάλισιν του, άλλ' ό Μορφογένης εκρύβη εις τάς χαράδρας του Ταυγέτου έωσού παρήλαθεν ή όρμή της καταδρομής του. Ουχ ήπτον δέ επανήλθε πλέον εις την θέσιν του προεστού. Ούτω λοιπόν ίκανοποιήθησαν εις άμφοτέρα τά μέρη της τουρκικής Αυτοκρατορίας τά δίκαια παράπονα άμφοτέρων των τόπων Μωρέως και Αθηνών, ήγεμονεύοντος μάλλιστα του μάλλον εύνοϊκού προς τους Χριστιανούς Σουλτάνου Σελίμου του Γ'.

Ο Μορφογένης έζησε μέχρι του 1817 ότε απέθανε γέρων και άόμματος, είχε δέ νυμφεύσει την μονογενή του κόρην με ένα των καλλιτέρων εμπόρων του

Μισθρά και συμπολίτην του Ιωάν. Κορφιοτάκην, γεννήσαντα τον δολοφονηθέντα τό 1850 Υπουργόν Νικ. Κορφιοτάκην όστις, ως έλεγον οί γνωρίσαντες τον Μορφογένην, ώμοίαζε κατά τε την μορφήν, την πολιτικήν ίκανότητα και τόλμην τον πάππον του.

Κατά τό 1769 έλαβε ενεργητικόν μέρος εις τό τότε κίνημα της Πελοποννήσου και ή Λακεδαίμων (Μισθράς) όπου είχε κατέλθει και ό Παπάζογλους ίνα συνεννοηθί με τον Γιαννάκην Κρεββατάν. Άφιχθέντος του υπό τον Όρλώφ Ρωσικού στόλου εις Άλμυρόν της Λακωνίας, οί έπίσημοι Τουρκοί του Μισθρά τοσοϋτον έποήθησαν ώστε δέν παρουσίασαν την έλαχίστην αντίστασιν, παρήγγειλε δέ ό ρηθείς Ναύαρχος ίνα μή βλάψωσιν αυτούς αλλά να τους στείλωσιν εις τον στόλον αιχμαλώτους.

Άφοϋ συνεκέντρωσαν τους Τούρκους αυτούς εις τό δημοσιώτερον μέρος του Μισθρά οί Κρεββατάς και Παπάζογλου διέταξαν τους όπλαρχηγούς των χωρίων Καστρίου Γεωργάκην Δημητρακάκην και Χρυσάφης Αναγνώστην Ναύτην ίνα μετά των υπ' αυτών στρατιωτών τους μεταφέρωσιν εις Άλμυρόν. Κατ' εκείνην την στιγμήν ήλθε γυνή ής τον υίόν είχαν κρεμάσει πρό των ήμερών οί Τουρκοί, και τους εκαταράστη να τους ίδη και άπηγχοτισμένους, όπως είδε τον υίόν της, τούτο άκούσας ό παρευρεθείς εκεί και μή συμμεριζόμενος τά της επαναστάσεως ταύτης, ό προεστός Ηλίας Κοπανίτσας, εκτύπησε με την ράβδον του την γυναίκα. Τό κίνημά του δέ αυτό επλήρωσε μετά τινος ήμέρας με την ζωήν του προς τους ένοχοποιηθέντας εις την επανάστασιν.

Παραλαβόντες τους Τούρκους

ό Δημητρακάκης και Ναύτης τους έφεραν τό έσπέρας εις τό χωρίον Καστανίαν και τους άφηκαν υπό την φύλαξιν του εκεί προεστού, μή επιδοκιμάζοντος και τούτου τό κίνημα Παπαγεωργίου, και πεθερού του Δημητρακάκη όστις μετά του συνοπλαρχηγού του μετέβη εις τό όλίγον της Καστανίας άπέχον χωρίον του Καστρί διά να διανυκτερεύσθ. Την πρωϊαν καταβάς ό Δημητρακάκης εύρε τον πενθερόν του χύνοντα νίψιμον εις τους αιχμαλώτους, όπερ τον ήρέθισεν επί τοσοϋτον ώστε καιτοι πενθερόν και ιερέα τον έξύβρισεν άλλ' οϋτος τώ άπήντησεν ότι ειναί τρελλός, και κατόπιν τώ έψιθύρισεν εις τό ώτιον, ότι ό προεστός των έξ όπισινών χωριών τώ παρήγγειλεν ότι ό στόλος έφυγεν από τον Άλμυρόν. Άλλ' ό Δημητρακάκης και ό Ναύτης δέν έπίστευσαν την τοιαύτην των Ρωσικών πολιτικών προδοσίαν και μετήνεγκαν τους αιχμαλώτους εις όπισινά χωρία όπου εύρόντες άληθιήν την πληροφορίαν της φυγής του στόλου, άφηκαν εκεί τους αιχμαλώτους και μετέβησαν εις τον έξωθεν της Τριπόλεως συγκεντρωθέντα στρατόν υπό τρισχιλίων περίπου Έλλήνων και Τριακισίων Ρώσων οϋς παρήτησεν ό Όρλώφ, και οϋτινες έν τη μάχη νικηθέντες κατεκόπησαν όλοι, εκ δέ των συγκεντρωθέντων Έλλήνων έκαστος έφυγεν ίνα σώση την οικογένειάν του από την εκδίκησιν των προσβληθέντων Τούρκων. Ο Γεωργάκης Δημητρακάκης επέστρεψε μετά του Ναύτη εις τον όποιον έδωκε και σύζυγον την κόρην του. Οί Τουρκοί εισβαλόντων και των Άλβανών κατέστρεψαν άμφοτέρα τά χωρία των επαναστατών τούτων Χρυσάφην και Καστρίον, καθώς και την Κοτίσαν χωρίον έξ οϋ ώρμώντο πάντες οί έν Μισθρά έμποροι,

οϋτινες έλαβον ενεργητικώτατον μέρος εις την επανάστασιν εκείνην και οϋτινες διεσπάρησαν εις Τρίπολιν και Άργος και μετά την επανάστασιν του 1821 εις Ναύπλιον, και έσχημάτισαν τάς επισήμους οικογενείας των Βλάσπων εις Άργος, Ιατρών, Διαολοπούλων εις Ναύπλιον και άλλας άλλαχού. Μετά την κατάπαισιν της επαναστάσεως διετάχθη υπό της Πύλης να δημευθώσιν τά χτήματα των σπουδαίων επαναστατών. Ένω λοιπόν έγινετο υπό της Έπιτροπής των έν Μισθρά Τούρκων, παρόντος και του υπό της Πύλης άπεσταλμένου, ό πίναξ των δημευθωμένων κτημάτων παρέστη εις την Έπιτροπήν ό Σπύρος Κοπανίτσας, ό μετά ταϋτα έπίσημος προεστός Αναγ. Κοπανίτσας, δεκαοκταετής μόλις και πενιχρά ένδεδυμένος και παρεπονέθη διά την δήμευσιν των κτημάτων του πατρός του μή συμμερισθέντος την επανάστασιν και δολοφονηθέντος διά τούτο, ή Έπιτροπή παρεδέχθη τό παραπόνον αυτού και διέγραψεν όσα κτήματα έσχημείωσεν ό Κοπανίτσας ιδικά του, καθώς και εκείνα του εκ Καστανιάς Παπαγεωργίου, δεσμευθέντων των του γαμβρού του Δημητρακάκη, όστις φεύγων επί τετραετίαν μετά της οικογενείας του εις τά όρη και κρύπτας, συνελήφθη έν τινι ένεδρα των Άλβανών και μεταφερόμενος εις Μισθρά διά να άπαγχοτισθί, απέθανε καθ' όδόν, διότι είχαν δέσει όπισθεν τους άγκώνας του τόσοσιν στενά ώστε μετά τριών ώρών όδοιπορίαν και έν καιρῷ θέρους έπεσε πνιγείς υπό άσφυξίας, και ό θάνατος τούτου ήτο τό τελευταϊον εκ Μισθρά έπεισόδιον του έν τη έπαρχία ταύτη κινήματος του 1769.

Επιμέλεια
Θεοδώρα Λαρεϊώτη-Πελεκάνου

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ» ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ο ετήσιος χορός του Πολυδεύκη σε συνδυασμό με την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, φέτος έγινε το Σάββατο, στις 9 Φεβρουαρίου, στο κέντρο Ελαφοκυνηγός. Η επιτυχία ήταν μεγάλη με συμμετοχή πολλών συμπατριωτών μας που ζουν στην Αθήνα αλλά και πατριωτών που ζουν στο Καστόρι. Το φαγητό ήταν πολύ καλό και με τους ήχους της ζωντανής μουσικής το γλέντι και ο χορός κράτησαν μέχρι αργά. Το χορό μας τίμησαν ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Ευάγγελος Βαλιώτης με τη σύζυγό του, ο Πρόεδρος του «Συνδέσμου των εν Αττική Λακεδαιμονίων» κ. Δημήτριος Καστάνης και η σύζυγός του Πρόεδρος Εφετών κ. Ποτούλα Λαμπράκη, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Περιβολίων κ. Γιώργος Κουρεμπής και ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου της Αγόριανης κ. Δημήτρης Καφετζής με την οικογένειά του καθώς και ο

λτρο, Κατάστημα «Βάμβαξ» Π. Φάλτρο, «Water from the Moon» Είδη Διακόσμησης Π. Φάλτρο, Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη- Παπαδημητράκη, Φαρμακείο Δ. Μπρουσούλη Νέα Σμύρνη, Βιβλιοπωλείο Παπανικολάου Νέα Σμύρνη, Κέντρο «ΣΑΟΛΙΝ Ουράνιος Δράκος» Λάμπρος Κοκάλας-Χριστίνα Σμυρνίου, Κατερίνα Κεμερίδου, Ευστράτιος Γιαννίτσας Κτηνίατρος, Φαρμακείο Μαρίας Κάρκουλα Ζωγράφου, Hondos CENTER υποκατ. Ερμού, Λακωνική Οινοποιεία «ΤΑΥΓΕΤΟΣ Γεώργιος Θεοδωρακάκος, Αμπελώνες Καστορείου Θ.Τζωρτζάκη, Αικατερίνη Ιωαν. Αρφάνη, Σμυρνιός Ιωάννης, Αγγέλα Σκρουμπέλου-Γάσπαρη, Ελένη Βλαχογιάννη, Από το Καστόρειο τα καταστήματα και επαγγελματίες: Μαρία Σμυρνίου Γιακουμάκη Αρτοποιασκευάσματα, Βασίλης Παρασκευόπουλος «Bill's Haouse, Καφενείο-Ταβέρνα η Συνάντηση Κων/νου

πρόεδρος του Συλλόγου Καστορείου «Λουσίνα» κ. Κώστας Χ. Λαγανάς. Επίσης παραβρέθηκε και ο Γιάννης Βέργαδος, πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγόριανης. Πραγματοποιήθηκε και λαχειοφόρος αγορά με μεγάλο αριθμό δώρων, για την οικονομική στήριξη του Συλλόγου μας. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα όλους τους δωροθέτες για τη στήριξη ώστε να χρηματοδοτηθούν οι δράσεις του Πολυδεύκη. Από το Καστόρειο πρόσφεραν δώρα: Ελένη και Κωνσταντίνος Καράγιαννης Υαλικά-Είδη οικιακής Χρήσεως Ζωγράφου, Θάνος Τζωρτζάκης, Ελένη και Παντελής Καράγιαννης Υαλικά-Είδη οικιακής χρήσεως Ζωγράφου, Αγγελική Παρασκευοπούλου-Βαριαδάκη, Σύνδεσμος των «εν Αττική Λακεδαιμονίων», Gallerie de beaute-Π. Φάλτρο, Είδη καπνιστού Αρσενίδη Π. Φάλτρο, Κατάστημα EN FACE Π. Φά-

λαμπή, Παναγιώτης Χρ. Θεοδωρακόπουλος Βενζίνες-Πετρέλαιο-Λιπαντικά, Παντελής Π. Λαμπράκης Βενζίνες-Πετρέλαιο-Λιπαντικά, Ζαχαροπλαστείο «Λιχουδης», Νίκος Λαγανάς Super Market, Θανάσης Δημητρακόπουλος Εμπορικό Κατάστημα, Αφοί Παρασκευόπουλοι Super Market, Μπάμπης Μπασκουρέλος Φαρμακείο, Αφοί Λαφογιάννη NORTH KAFE, Γιάννης Μερκεούλιας Ταβέρνα «NEONAS», Μαίρη Παν. Σταυροπούλου Κομμωτήριο, Κων/νος Ρουμελιώτης Super Market, Αντώνης Κούμαρης Super Market, Παναγιώτης Δημητρίου Καφενείο-Ταβέρνα «Δίπορτο», Νεκτάριος Μανιάτης Αρτοποιασκευάσματα, Βασίλης Γαρυφαλής Καφενείο, Λαγανάς Βασίλης.

Η εκδήλωση έκλεισε με την ευχή όλων να ξαναβρεθούμε πάλι με το καλό και την επόμενη χρονιά.

Ε. Α.

Η «ΤΑΥΓΕΤΗ» ΣΤΗΝ ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Λακεδαιμονίων έκοψε την πίτα του στο Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου δικηγόρος κ. Δημήτριος Καστάνης έκανε χαιρετισμό καλωσορίζοντας όλους τους συμμετέχοντες και τους επισήμους, μεταξύ των οποίων ο Πατέρας Γεώργιος Μπλάθρας, ο βουλευτής Λακωνίας κ. Λεωνίδας Γρηγοράκος, η Περιφερειακή Σύμβουλος κ. Ντία Τζανετέα, ο πρώην Δήμαρχος Σπάρτης κ. Σταύρος Αργειτάκος. Όπως κάθε χρόνο ο Σύνδεσμος βράβευσε τους αριστεύσαντες μαθητές της τρίτης Λυκείου που μπήκαν στα Πανεπιστήμια και

τους πτυχιούχους που έλαβαν μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλους. Η έκπληξη της βραδιάς ήταν η εμφάνιση του Μουσικού Συλλόγου «Φίλοι της Μουσικής Η ΤΑΥΓΕΤΗ», μια εμφάνιση που καλύφθηκε από το Σύνδεσμο σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η «Ταυγέτη» κάλυψε το μουσικό πρόγραμμα της βραδιάς με αφιέρωμα στον συνθέτη Γ. Μουζάκη με την τετράφωνη μικτή χορωδία και τη μαντολινάτα του συλλόγου, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της κ. Φωτεινής Δημάκου Σακκέτα. Συμμετείχαν επίσης οι μουσικοί κ. Σούλης Σακκέτας κορνετίστας, κ. Σπύρος Οικονομάκης σαξοφωνίστας και ο πρώην πρόεδρος του συλλόγου της «Ταυγέτης» κ. Νίκος Ψυχογιός

Ε. Α.

Ένα γεφύρι μια μικρή ιστορία

Όσο και να φαίνεται απλό είναι σημαντικό, γιατί κάλυψε μια πρώτη ανάγκη επικοινωνίας τόσο με την Αλευρού -δια μέσου Σταυρούλη- όσο και τις παραποτάμιες ιδιοκτησίες, χωρίς να επηρεάσει αισθητικά ένα ευαίσθητο και μοναδικό τοπίο. Όπως μου έλεγε και ο μπάρμπα Παναγιώτης Ευδιάς, το είχε προσφέρει ο Γεώργιος Μερκεούλιας από το Παρδάλι εργολάβος οικοδομών τότε στην Αθήνα.

Γ. Α.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην ALPHA BANK με αριθμό
112-002101-399452.

IBAN: GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος,
Αικατερίνη Σμυρνίου, Ταμίας.

Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, τη διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης το όνομά σας.

Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.

Σας ευχαριστώ θερμά

Καίτη Σμυρνίου

6ος Καστόρειος Ορεινός Ημιμαραθώνιος Αγώνας Ταυγέτου

Για 6η συνεχή χρονιά το Καστόρειο και τα όμορφα ορεινά μονοπάτια του φιλοξένησαν τον καθιερωμένο Καστόρειο Ορεινό Ημιμαραθώνιο Αγώνα Ταυγέτου με τη συμμετοχή πολλών εκατοντάδων δρομέων. Η Αθλητική δραστηριότητα εκτυλίχθηκε σε τρεις αγώνες.

Ο αγώνας των 22.500 μέτρων, που κρίνεται με ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό δυσκολίας λόγω της εκτεταμένης υψομετρικής διαφοράς από 440μ έως τα 1434μ και των δύσβατων σημείων σε ορισμένα μονοπάτια και ο μικρότερος ηπιότερης δυσκολίας που ακολουθεί την ίδια διαδρομή καλύπτοντας την απόσταση των 5.500μ περιμετρικά του χωριού με διάσχιση και παράλληλη διαδρομή του σε μεγάλο μέρος με τον ποταμό Κάστορα. Και οι δύο αγώνες έχουν κερδίσει το ενδιαφέρον των δρομέων που παράλληλα με τα καθαρά αγωνιστικά πλεονεκτήματα της μορφολογίας των μονοπατιών έχουν εκτιμήσει ιδιαίτερα και την φιλοξενία του χωριού μας, αλλά και την χωρίς κόστος συμμετοχή.

Ο αγώνας των 1.500μ. πραγματοποιήθηκε με παιδιά ηλικίας Δημοτικού και Γυμνασίου και διενεργήθηκε εντός των ορίων του χωριού. Η πραγματοποίηση της μεγάλης αυτής αθλητικής εκδήλωσης χαρακτηρίστηκε από όλα τα σχετικά αθλητικά site ως εξαιρετική και σε όλα τονίσθηκε η ιδιαίτερη ομορφιά του χωριού μας και του βουνού μας αλλά και η άρτια οργάνωση του αγώνα με τους πολλούς εθελοντές σε πολλά δύσκολα σημεία της διαδρομής, η φιλοξενία των κατοίκων και η άφθονη τροφοδοσία. Τα μέλη του Συλλόγου «ΛΟΥΣΙΝΑ» αλλά και εθελοντές συντοπίτες μας ανέλαβαν το καλωσόρισμα των δρομέων και των συνοδών τους με κέρασμα ζεστού τσαγιού με μέλι και το μαγείρεμα της νόστιμης φασολάδας, που σερβιρίστηκε μετά το πέρας του αγώνα, συνοδευμένη με παστό χοιρινό, λουκάνικα, κρασί και φρέσκο ψωμί, γεγονός που δημιουργήσε εντύπωση και ευμενή σχόλια σε όλα τα αθλητικά μέσα διαδικτυακής ενημέρωσης. Με το σύνθημα και τη συνεργασία

του «όλοι μαζί μπορούμε» του SKAI TV, συγκεντρώθηκαν εθελοντικά τρόφιμα μακράς διάρκειας για το Ίδρυμα Περιθάλψεως χρονίως Πασχόντων της Ι. Μητροπόλεως Σπάρτης «Άγιος Παντελεήμων» και παραδόθηκαν αρ-

Στις γυναίκες τερμάτισαν; 1η Σαπίου Βηθλεέμ με χρόνο 2 ώρες 18'34'', 2η Hajnic Melanijia με χρόνο 2 ώρες 51'10'', και 3η Χαραλαμποπούλου Μαρία με χρόνο 2 ώρες 55'08''.

Στον αγώνα των 5.500μ. τερ-

30 λεπτά και 45'' και 3η η Παναγούλια Νίκη με χρόνο 30 λεπτά και 45''. Σε όλους όσους τερμάτισαν απονεμήθηκε αναμνηστικό μετάλλιο.

Συμμετοχή από το χωριό μας και την γύρω περιοχή, που έπαιξε στην αντίληψή μας είχαν και οι συμπατριώτες μας δρομείς, που τερμάτισαν σε καλούς χρόνους, Δημόπουλος Γιάννης, Χρήστος Παναγιωτόπουλος, Θανάσης Φασουλόπουλος, Ερμήλιος Παναγιώτης, Χάρης Βασιλείου του Παναγιώτη, Βαρβάρα Κάτσου, Τάκης Καραλιάς και ο γιός του Ιωάννης Καραλιάς, Γεωργόπουλος Σπύρος, Βερούτης Θεόδωρος, Σγούρδας Στέφανος, Δημήτρης Μικ. Καλομοίρης και Επρόγιαννης Γεώργιος. Όλους όσους συμμετείχαν και ιδιαίτερα στα κορίτσια μας αλλά και στους συμπατριώτες μας που πήραν μέρος, τους συχαίρουμε που μας έκαναν υπερήφανους και τους ευχόμαστε να δίνουν πάντα νικηφόρους αγώνες.

Τη διοργάνωση του αγώνα ανέλαβαν η Τοπική Κοινότητα Καστορείου, ο Αθλητικός Οργανισμός του Δήμου Σπάρτης, και η Περιφέρεια Πελοποννήσου - ΠΕ Λακωνίας, με την ευγενική υποστήριξη του «Όλοι μαζί μπορούμε» και της Ι. Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης. Συνδιοργανωτές υπήρξαν ο Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου «Η ΛΟΥΣΙΝΑ», οι «Σπαρτιάτες Δρομείς», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαιμόνος, η Αθλητική Ένωση Πελλάνας - Καστορείου, ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου «Ο ΚΑΣΤΩΡ», ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Λυκείου Καστορείου, η ΛΕΦΩΣ, η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης, ο Σύλλογος «ΕΤΟΙΜΟΚΛΗΣ» και η Λέσχη Αυτοκινήτου Σπάρτης.

Χορηγοί της αθλητικής εκδήλωσης ήταν η ΒΙΚΟΣ Α.Ε., ΛΑΚΩΝΙΑ ΑΕ, Οινοποιεία Μοιράγια-Ψύχα, Κρεπωλείο Τσιγκάκη - Γιανόπουλου, Αγγελική Παρασκευοπούλου-Βαριαδάκη, Αφοι Λάμπου, Γιάννης και Καντούλα Αρβανίτη.

E.B.

μοδίως από μέλη του Φιλόπτωχου Ταμείου και τον ιερέα π. Νεκτάριο της ενορίας μας.

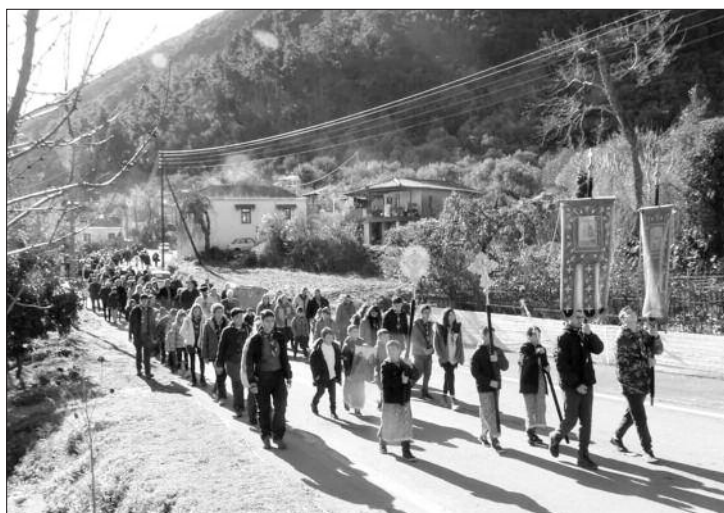
Στον αγώνα των 22.500 μ. από τους 392 τερματίσαντες στα καθορισμένα χρονικά όρια αναδείχθηκαν: στους άνδρες 1ος Χαρμπίλας Νικόλαος με χρόνο 2 ώρες 13'34'', 2ος Τζαναβάρας Παύλος με χρόνο 2 ώρες 14'49'', 3ος Ανδριόπουλος Ανδρέας με χρόνο 2 ώρες 17'12''.

186 δρομείς με 1ο Μιχελάκη Αλέξανδρο 24 λεπτά και 58'', 2ος Κωνσταντάκος Βασίλης 25 λεπτά 47'' και 3ος Καπασούρης Παναγιώτης με χρόνο 26 λεπτά και 17''.

Στις γυναίκες την πρωτιά έλαβαν δύο δικά μας κορίτσια 1η η Κοκκορού Αθανασία του Κων/νου με χρόνο 27 λεπτά και 15'', 2η η Φασουλοπούλου Γωγώ του Αθανασίου με χρόνο

Στο Καστόρι οι φορείς κόβουν τις πρωτοχρονιάτικες πίτες και ανταλλάσσουν ευχές για καλή χρονιά

• Την Παρασκευή στις 4 Ιανουαρίου το βράδυ πραγματοποιήθηκε η κοπή της πίτας του ΚΑΠΗ και της Βιβλιοθήκης Καστορείου στο κτήριο Μπακή, όπου και στεγάζονται. Τη διοργάνωση πραγματοποίησαν οι Επιτροπές Διαχείρισης ΚΑΠΗ και Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Ο π. Νεκτάριος ευλόγησε την εκδήλωση και ακολούθησαν χαιρετισμοί και ομιλίες από τον Δήμαρχο Σπάρτης κ. Βαγγέλη Βαλιώτη, από τον Πρόεδρο του Νομικού Προσώπου Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας κ. Θέμη Πατσιλίβα και από το μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης της Βιβλιοθήκης κ. Άβα Μπουλούμπαση-Μπασκουρέλου. Τον συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο κ. Μπάμπης Μπασκουρέλος. Στην εκδήλωση προσφέρθηκαν αναψυκτικά από το ΚΑΠΗ και κεράσματα. Η όμορφη βραδιά στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα συνεχίστηκε με ωραία τραγούδια από τον Γιάννη Γεροντίδη με την συνοδεία του μπουζουκιού του και από τον Γιώργο Παυλάκο που τον συνόδευε στο πιάνο.

• Στις 6 Ιανουαρίου 2019, την ημέρα της εορτής των Θεοφανείων, μετά την πανηγυρική τέλεση της Θείας Λειτουργίας και τον αγιασμό των υδάτων στην πηγή του Αγίου Μάμα από τον πατέρα Νεκτάριο παρουσία πλήθους κόσμου, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Μπακή -ΚΑΠΗ η κοπή της πίτας του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου. Ο π. Νεκτάριος ευλόγησε την εκδήλωση και ο Πρόεδρος του Τ. Συμβουλίου κ. Γεώργιος Οικονομάκης έκοψε την πίτα, ψάλθηκαν τα κάλαντα από τα παιδιά και ανταλλάχθηκαν ευχές για μια καλή και εποικοδομητική χρονιά για όλους. Στις εκδηλώσεις παρέστησαν ο Αντιδήμαρχος κ. Β. Σκρουμπέλος και ο Αρχηγός της μείζονος Αυτοδιοικητικής Αντιπολίτευσης κ. Σταύρος Αργειτάκος.

• Την Κυριακή στις 13 Ιανουαρίου 2019, μετά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, το Φιλόπρωχο Ταμείο της Ενορίας μας έκοψε την πίτα του στην Αίθουσα Μπακή-ΚΑΠΗ. Ο Πατέρας Νεκτάριος ευλόγησε και έκοψε την πίτα. Χορωδία παιδιών του Κατηχητικού έψαλε τα κάλαντα και ανταλλάχθηκαν ευχές. Στην εκδήλωση μαζί με την πίτα προσφέρθηκαν καφές και αναψυκτικά.

E.B.

Αιμοδοσία στο Καστόρειο

Για άλλη μια φορά πραγματοποιήθηκε στο Καστόρειο την Πέμπτη 07/02/2019 εθελοντική αιμοδοσία από τους κατοίκους των Βορείων Δήμων για λογαριασμό της Τράπεζας Αίματος Καστορείου, που τηρείται στο Νοσοκομείο Σπάρτης. Πιστοί στο εξαμηνιαίο ραντεβού με την Ομάδα αιμολψίας του Νοσοκομείου Σπάρτης στο Πολιτιστικό Κέντρο Μπακή οι αιμοδότες της περιοχής μας πρόσφεραν πολύτιμη βοήθεια σε όλους αυτούς που χρειάζονται αίμα. Ο υπεύθυνος της Τράπεζας αίματος Καστορείου Μπάμπης Μπασκουρέλος, το προσωπικό του Ιατρικού Κέντρου Καστορείου με την Διευθύντρια ιατρό κ. Σταθούλα Αραχωβίτη βοήθησαν την Ομάδα Αιμολψίας και τους αιμοδότες για την καλή εξέλιξη της αιμοδοσίας. Για άλλη μια φορά είμαστε όλοι ευγνώμονες στους αιμοδότες της περιοχής μας και υπερήφανοι γι αυτούς.

E.B.

Θα ήθελα να αναφερθώ στην πρόσφατη ενέργεια του συμπατριώτη μας Δημήτριου Πανταζή με την κατασκευή ανοικτής μικρής πισίνας στο οίκημα στην Αγορά με την πρόθεση παραχώρησης εκ μέρους του, για συγκεκριμένες ώρες και ημέρες, προς χρήση από μαθητές του σχολείου, υπό την ανάλογη φυσικά επίβλεψη και ευθύνη.

Γ. Αρφάνης

Στις 2 Μαρτίου 2019 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια των δύο νέων συστεγαζόμενων ιατρείων των συμπατριωτισσών μας Σεμίραμς Ζακάκη-Βλαχάκου, πνευμονολόγου και της Αναστασίας Σκρουμπέλου του Βασιλείου, νευρολόγου, που βρίσκονται επί της οδού Αγησιλάου 116 στη Σπάρτη. Συγγενείς, φίλοι και γνωστοί κατέκλυσαν τους χώρους των ιατρείων και ευχίθηκαν στις δύο ιατρούς καλό ξεκίνημα και καλή εξέλιξη στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

E.B.

Γιορτή της Τσίχλας

Την λήξη της κυνηγετικής περιόδου έκλεισε ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαιμόνος με τη διοργάνωση της καθιερωμένης πλέον «γιορτής της τσίχλας», που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου στην πλατεία του χωριού μας. Οι κυνηγοί έψπσαν και πρόσφεραν εκλεκτούς κυνηγετικούς και όχι μόνο μεζέδες με άφθονο κρασί σε όλους τους παραβρισκόμενους στην πλατεία. Με τους νόστιμους και καλοψημένους μεζέδες, την καλή παραδοσιακή μουσική το κέφι δεν άργησε να έλθει και η διασκέδαση κράτησε μέχρι αργά. Τη γιορτή, που συνέπεσε στο εορταστικό τριήμερο της Αποκριάς, αλλά και στη γιορτή της ημέρας της Γυναίκας πλαισίωσε πλήθος

κόσμου, κυνηγοί και θηροφύλακες από όλη τη Λακωνία και από τους όμορους Νομούς. Χαιρετισμό απεύθυνε ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Βασίλης Καλαμαράς. Παραβρέθηκαν κυνηγετικοί παράγοντες, όπως οι Πρόεδροι Κυνηγετικών Συλλόγων: κ.κ Χρ. Κοντάκος Σπάρτης, Παναγ. Αποστολάκος Μολάων, Δημήτρ. Πέτρου Γυθείου, Σπ. Αναστασόπουλος μέλος της Γ΄Κυνηγ. Ομοσπονδίας Πελοποννήσου. Από την Τοπική Αυτοδιοίκηση παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Ευάγγελος Βαλιώτης, ο Αντιδήμαρχος κ. Β. Σκουμπέλος, οι Δημ. Σύμβουλοι Σπάρτης κ.κ. Ν. Φλώρος και Μ. Τζωρτζάκης οι πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων: κ.κ. Γ. Οικονομάκης Καστορείου, Γ. Κουρεμπής Περιβολίων, Δημ. Μιχαλόπουλος Πελλάνας, Ν. Παπασταφίδας Αλευρούς και εκπρόσωποι φορέων της περιοχής.

E.B.

Στη γιορτή της Γυναίκας οι γυναίκες μεταμφιέστηκαν τους ρόλους τους

Την Παρασκευή στις 8 Μαρτίου Παρέα Γυναικών, ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου, το ΚΑΠΗ Καστορείου και η Επιτροπή Διαχείρισης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καστορείου διοργάνωσαν γιορτή στην Αίθουσα Μπακή τιμώντας με τον δικό τους τρόπο τους αγώνες που δίνει διαχρονικά η γυναίκα. Στη γιορτή όλες οι γυναίκες μασκαρεύτηκαν με ανάλογες στολές τους διάφορους και πολυποίκιλους ρόλους που επωμίζεται η γυναίκα και πρόσφεραν δικά τους γλυκίσματα και μεζέδες με κρασί και αναψυκτικά. Πολύς κόσμος πλαισίωσε τη γιορτή και συμμετείχε στο γλέντι. Με τη γιορτή της Τσίχλας που εξελισσόταν παράλληλα στην πλατεία η μουσική, ο χορός και η διασκέδαση κράτησε μέχρι αργά.

E.B.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο Βασίλειος Βλάχος του Δημητρίου πήρε το πτυχίο του από τη Σχολή Μηχανικών Πληροφορικής-Εφαρμογών και Τηλεπικοινωνιών του ΤΕΙ Σπάρτης.

Άλλη μία βράβευση απέσπασε η Αγλαΐα Κωσταντέλλη-Φασουλοπούλου στον 15ο Παγκόσμιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό, που έγινε στις 23 Φεβρουαρίου 2019 στη Θεσσαλονίκη, με το ποίημά της «Τη γλώσσα μου έδωσαν Ελληνική». Ποίημα που έχει βραβευθεί και σε άλλους διαγωνισμούς που έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα τεύχη μας. Η Αγλαΐα πέραν της καταξιωμένης επαγγελματικής της απασχόλησης στο Νοσοκομείο της Σπάρτης και των άλλων καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων της έχει καταξιωθεί και αναγνωριστεί με την ποίησή της. Της ευχόμαστε να είναι πάντα δημιουργική και να μας ταξιδεύει στον κόσμο της ποίησης μέσα από τις ωραίες ποιητικές της δημιουργίες.

Η Γωγώ και ο Παναγιώτης Φασουλόπουλος εκπροσώπησαν το Γυμνάσιο του Καστορείου στους Παλλακωνικούς αγώνες στίβου και στα 800 και 3000 μέτρα και ήλθαν πρώτοι. Συγχαίρουμε τα παιδιά, που με την αθλητική τους δραστηριότητα και όχι μόνο μας κάνουν υπερήφανους και γνωστό για τις επιδόσεις τους το Σχολείο μας.

E.B.

Στις 17 Μαρτίου 2019 έγινε στο Κλειστό Ολυμπιακό Γήπεδο Γαλατσίου Πανελλήνιος Διαγωνισμός Εκπαιδευτικής Ρομποτικής 2019. Έλαβε μέρος και το Λύκειο Γερακίου που σχεδίασαν οι μαθητές τους μια έξυπνη και βιώσιμη πόλη (Smart City) με σκοπό να δώσουν λύση σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα. Στον διαγωνισμό το Λύκειο Γερακίου κατέλαβε την 5 θέση. Την ομάδα των μαθητών συντόνισε και επέβλεπε ο πατριώτης μας καθηγητής μαθηματικών Νίκος Δημητριάδης.

Μπράβο

Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Ο 1ος Αθλητικός Αγώνας Μοτοσυκλέτας SCRAMBLE Νοτίου Ελλάδος στο Καστόρειο

Την Κυριακή 24 Μαρτίου το πρωί πραγματοποιήθηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία ο 1ος αγώνας SKRAMBLE Νοτίου Ελλάδος στο Καστόρειο στην τοποθεσία του οικισμού Ντεμίρια. Για τον αγώνα φτιάχτηκε ειδική κυκλική πίστα στον Παλιοβορό και σε χτήματα ιδιωτών.

Η διοργάνωση του αγώνα έγινε από τον Αθλητικό Μοτοσυκλετικό Όμιλο Σπάρτης, την Τοπική Κοινότητα Καστορείου, τον Πρόεδρο Γ. Οικονομάκη και πολλούς χορηγούς. Από τους χορηγούς που αναφέρθηκαν και ανήκουν στην Τοπική μας Κοινότητα και έλαβαν ευχαριστίες από την ΑΜΟ Σπάρτης ήταν η Φάρμα Σκαφιδά, ο Γιώργος Σταυρόπουλος, ο Παναγιώτης Οικονομόπουλος, ο Παναγιώτης Λιαπέρδος, ο Παναγιώτης Τσάκωνας και το Ζαχαροπλαστείο «Λιχούδης». Τον αγώνα και τη μάχη σώμα με σώμα των αθλητών μοτοσυκλετιστών για το πιο ψηλό σκαλί του βάρθρου παρακολούθησε πλήθος κόσμου από συνοδούς των αθλητών και από φίλους του εκπληκτικού θεαματικού αγώνα.

E.B.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

Προς τους υποψηφίους στις Δημοτικές και Περιφερειακές Εκλογές του Μαΐου 2019

Κύριοι,

Ενόψει των εκλογών του Μαΐου θα θέλαμε τη θέση σας στα ερωτήματά μας που απασχολούν τους κατοίκους του Καστορείου:

1) Τι πρόκειται να κάνετε για τη δημιουργία κόμβου για το Καστόρι στην περιοχή του κάμπου, που θα διευκολύνει την πρόσβαση με ασφάλεια στο Καστόρι;

2) Η εταιρία Τέρνα Ενεργειακή με θυγατρική της εταιρείας έχει ζητήσει από τη ΡΑΕ να εγκαταστήσει 24 ανεμογεννήτριες στον β. Ταΰγετο, στις θέσεις Πυργάκι, Βασιονιά, Γραμμένη Πέτρα. Η εγκατάσταση των ανεμογεννητριών θα καταστρέψει μια περιοχή ιδιαίτερου περιβαλλοντικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Τι θα πράξετε για να αποτραπεί αυτό το περιβαλλοντικό έγκλημα;

3) Στο Καστόρι λειτουργεί Γυμνάσιο και Λύκειο που εξυπηρετεί όλα τα χωριά της περιοχής. Όμως σχεδόν κάθε χρόνο το υπουργείο Παιδείας σχεδιάζει να τα κλείσει επικαλούμενο διάφορες δικαιολογίες. Τι σκοπεύετε να κάνετε για να πάψει αυτή η αβεβαιότητα για τους γονείς και τους μαθητές;

4) Στο κέντρο του Καστορείου ο αείμνηστος συμπολίτης μας Δ. Σπυρόπουλος έχει δωρίσει στη δημοτική αρχή ένα ακίνητο για να στεγαστούν διάφορες δημοτικές υπηρεσίες. Πώς σκοπεύετε να παρέμβετε για τη συντήρηση και την ανάδειξη αυτής της σπουδαίας κληρονομιάς;

5) Όπως έχουν δείξει διάφορες επιστημονικές μελέτες που έχουν γίνει για την περιοχή από ΕΚΒΙ ο βόρειος Ταΰγετος είναι ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος για τη βιοποικιλότητά του. Αίτημα των συλλόγων της περιοχής είναι, χρόνια τώρα, να ενταχθεί η περιοχή στο δίκτυο NATURA.

Πώς σκοπεύετε να δράσετε για την υλοποίηση αυτής της πρότασης;

Γ. Λαγανάς, gld@otenet.gr

ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΑΝ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ

Είχα σημειώσει και παλιότερα ότι θα πρέπει επίσημα, για ιστορικούς λόγους, να καταγράψουμε και να αναγνωρίσουμε τη διαχρονική προσφορά μερικών ανθρώπων στο χωριό μας. **Ενδεικτικά** αναφέρω τον πρώην Δήμαρχο του χωριού μας **ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟ**, με ενέργειες του οποίου έγινε ένταξη και εφαρμογή σχεδίου πόλης από το 1870, καθώς και η από τότε κατασκευή παντορροϊκού αγωγού αποχέτευσης.

Επίσης και τους γιατρούς που θυμόμαστε εμείς οι παλιότεροι **Σταμάτη Αλειφέρη** και **Αριστείδη Σκρουμπέλο**.

Καλό επίσης θα είναι να αναφερθούμε και για το μέγεθος της προσφοράς στον τόπο μας και ανθρώπων όπως ο συμπατριώτης μας **Δημήτριος (Μάκης) Πανταζής**, που πρόσφατα τιμήθηκε από τους πολίτες της Αχαΐας για την προσφορά του ως Νομάρχης στο νομό τους.

Ο Μάκης, αγόρασε σημαντικό αριθμό παλιών ή ημιερειπωμένων κτισμάτων τα οποία ανακαίνισε με φροντίδα, ενσωματώνοντάς τα στο περιβάλλον της Καστανιάς.

Φανταστείτε πώς θα ήταν η είσοδος του χωριού μας και η πλατεία εάν δεν είχαν ανακατασκευαστεί αυτά τα κτίσματα.

Επιπροσθέτως επικροτώ και την πρόταση του **Μάκη** για την αναγνώριση και την απονομή τιμητικής πλακέτας κατά τον επερχόμενο **7ο Καστόρειο Ημimαραθώνιο** στον **Παναγιώτη Μόρφη**, οδοντίατρο, συμπατριώτη μας από την Πελλάνα, ο οποίος είχε την ιδέα για αυτόν τον αγώνα που τόσο μεγάλη επιτυχία έχει, με αποτέλεσμα να επισκέπτονται το χωριό μας κάθε φορά πάνω από 700 άτομα, φυσικά με την αμέριστη συμπαράσταση του συλλόγου **ΛΟΥΣΙΝΑ** και της Τοπικής Κοινότητας.

Γιάννης Αρφάνης

Δούρειος Ίππος για νέο σκουπιδότοπο

Δε φτάνει που έθαψαν με χώμα τα αρχαία,
θα τους ρίξουν και σκουπίδια από πάνω;

Στο υπ' αριθμ. 1087/29.1.19 έγγραφο του Δήμου Σπάρτης / Δ/ση Τ.Υ. Χωροταξίας, ΥΔΟΜ & Περιβάλλοντος, με θέμα «εγκατάσταση δραστηριότητας επεξεργασίας ΑΕΚΚ (απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές & κατεδαφίσεις) εκτός των ορίων του οικισμού Αγόριανης Ν. Λακωνίας», που απαντά στο αίτημα της Κας Εμμόγλου Αικατερίνης, κατοίκου Σπάρτης, οδ. Ανανίου 16, περί χορήγησης εγγράφου βεβαιώσεως χρήσεων γης, σχετικά με την ανωτέρω δραστηριότητα, στη θέση Λιακόπουλου, τοπικής κοινότητας Αγόριανης, Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας, Δήμου Σπάρτης, αναφέρεται ότι «...δεν υπάρχουν πολεοδομικές απαγορεύσεις στην περιοχή, για την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ...μεταλλικών και μη μεταλλικών απορριμμάτων και υπολειμμάτων».

Εγώ, ως Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Αγόριανης, δεν έχω καμία σχετική ενημέρωση και γνώση επί του θέματος, παρότι θα έπρεπε να έχω, καθώς η εν λόγω δραστηριότητα σχεδιάζεται εντός των ορίων της Τοπικής μας Κοινότητας. Γνώση βέβαια, για το τι πρόκειται να γίνει, δεν έχει ούτε ο συνάδελφος Πρόεδρος της όμορης Τοπικής Κοινότητας Αγίου Κων/νου, κ. Αρβανίτης Αθανάσιος. Το γεγονός αυτό προκαλεί υποψίες και μας γεννά εύλογα ερωτήματα για τον πραγματικό σκοπό της δραστηριότητας.

Το ότι δεν μας ενημέρωσε η δημοτική αρχή, μας δίνει το δικαίωμα να μην την εμπιστευόμαστε. Ειδικά δε, καθώς και στο παρελθόν, με μεγάλο αγώνα, καταφέραμε να μην γίνει σκουπιδότοπος στη θέση Πλάκα του ορίου των Τοπικών Κοινοτήτων Αγόριανης και Αγίου Κων/νου, υποψιαζόμαστε ότι χρησιμοποιείται η ως άνω δραστηριότητα, την οποία δεν επιθυμούμε, ως Δούρειος Ίππος, για κάτι άλλο χειρότερο.

Επιπλέον, χαρακτηρίζουμε αδαείς και επιζήμιους για την τοπική κοινωνία όλους αυτούς που επιθυμούν σκουπιδότοπους πάνω από υδροφόρους ορίζοντες και αρχαιολογικούς χώρους. Θέτουν σε κίνδυνο τα δημόσια αυτά αγαθά προκειμένου να κοινομήσει κάποιος ιδιώτης;

Ο υδροφόρος ορίζοντας της περιοχής καλύπτει όλη τη βόρεια Λακεδαίμονα και εξυπηρετεί τις ανάγκες της, συνδέεται δε με τον Ευρώτα ποταμό. Πάτε να τα δηλητηριάσετε όλα αυτά;

Επίσης η περιοχή βρίσκεται ανάμεσα σε αρχαιολογικούς χώρους, τους οποίους αντί να αγωνιστείτε να προβάλετε, επιχειρείτε παντοιοτρόπως να τους υποβαθμίσετε. Μαζί με αυτούς, και την τοπική κοινωνία. Στην περιοχή έχουν βρεθεί βασιλικοί τάφοι, ιερά και ανάκτορα. Όλος ο τόπος εκεί βρίθκει από αρχαιότητες. Εκεί είναι θαμμένη η ιστορία της Λακωνίας και της ένδοξης περιοχής μας. Εκεί θα επιτρέψετε να γίνουν επιχειρήσεις σκουπιδιών; Πάνω στα αρχαία; Όποιοι θέλουν σκουπιδότοπους να βρουν άλλους χώρους.

Εμείς θέλουμε την ανάπτυξη της περιοχής με αμόλυντο το φυσικό της περιβάλλον και με την προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού της. Και όχι με σκουπίδια, τα οποία δεν αρμόζουν σε αυτόν τον χώρο.

Ακόμα περιμένουμε την απάντηση στο αίτημά μας Για τη σύνταξη περιβαλλοντικής μελέτης

Κάνω γνωστό προς όλους ότι δεν έχουμε λάβει ακόμη απάντηση στο αίτημά μας για το σοβαρό θέμα που ετέθη από όλους τους εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας των βορείων δήμων στο δημοτικό συμβούλιο που έγινε στο Καστόρι, πριν από 1 περίπου χρόνο, σχετικά με τη σύνταξη περιβαλλοντικής μελέτης για την αποτροπή της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στην κορυφογραμμή του Ταΰγétου, στην περιοχή μας, πλην της Εφορίας Αρχαιοτήτων Σπάρτης, η οποία μας ενημέρωσε ότι δεν έχει εκδώσει σχετική άδεια.

Δημήτρης Καφεντζής

Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας Αγόριανης

Παράδοση δεν είναι η διατήρηση της στάχτης, αλλά η μεταφορά της φλόγας...

Ο Βάλτερ Πούχνερ γράφει: «Ο όρος carne - vale σημαίνει αποχή από το κρέας, όπως άλλωστε και ο ελληνικός όρος "απόκρεως". Η καταγωγή της γιορταστικής αυτής περιόδου, που είναι σήμερα ενταγμένη στο χριστιανικό εορτολόγιο, είναι αβέβαιη. Υπάρχουν πολλές υποθέσεις για την αρχαία γιορτή στην οποία αντιστοιχεί. Το μόνο βέβαιο είναι ότι προέρχεται από το πλούσιο σε γιορτές ελληνορωμαϊκό εορτολόγιο και είναι μια περίοδος, όπως και το Δωδεκαήμερο που επιστρέφουν οι ψυχές των νεκρών στη γη. Τα πρωτόγονα στάδια της μεταμφίεσης συνδέονται με τη νεκρολατρία. Η σημερινή μορφή της Αποκριάς διαμορφώθηκε, καθώς φαίνεται κατά τον Μεσαίωνα και τα βυζαντινά χρόνια.

Ο Γιάννης Κιουρτσάκης αναφερόμενος στο κύριο δομικό στοιχείο του καρναβαλιού γράφει: «Οι γιορτές αυτού του τύπου, που αποτελούν πρωταρχικά ένα κοσμικό γεγονός -την εναλλαγή των εποχών και την ανανέωση της φύσης- διακρίνονται από την κοινή τάση να αντιστρέφουν επίμονα και συστηματικά την τάξη και τις ιεραρχίες της κοινωνίας».

Τα δομικά στοιχεία του παραδοσιακού καρναβαλιού, η φωτιά, η μεταμφίεση και η καταλυτική σάτιρα, ιδιαίτερα καυστική απέναντι στην εκάστοτε εξουσία, αυτήν ακριβώς την ανατροπή υπηρετούν. Μια ανατροπή καταλυτική, λυτρωτική και ζωογόνα, που όσο πιο αυθεντική είναι, τόσο πιο λιτά -δωρικά θα λέγαμε - μέσα χρησιμοποιεί. Παλιά ρούχα από το σεντούκι της γιαγιάς, μουντζούρα (γάνα) από την κουζίνα, τις κουδούνες από το μαντρί, την γκλίτσα του παππούλη. Και χρώματα, πολλά χρώματα για να φωτίσουν την καθημερινή γκριζάδα.

Όταν μια παρέα συγχωριανοί αποφασίσαμε να ξανα-ζωντανεύσουμε την παλιά Μουντζουροδευτέρα, το πρώτο που κάναμε ήταν να απευθυνθούμε στους παλιότερους. Ψάξαμε σε κατώγια και αυλές για μνήμες και παλιές φωτογραφίες, ήπιαμε άπειρα τσίπουρα συζητώντας και γελώντας και λίγο- λίγο ξαναβρήκαμε το νήμα με το προσωρινά παραμελημένο παρελθόν. Μια γύρα στις γειτονίες του χωριού, με όσο κόσμο είχε απομείνει, με τραγούδια ξεχασμένα, μια μάσκα, μια αυτοσχέδια φορεσιά, και λίγο φούμιο στην άκρη της μύτης μας έδωσε το απαραίτητο κέφι για να δουλέψουμε στη συνέχεια πιο συστηματικά. Εθελοντικά στην αρχή, σε συνεργασία με τους συλλόγους αρχικά, και τις τοπικές αρχές αργότερα, δώσαμε ζωή στη ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΟΔΕΥΤΕΡΑ μας.

Δεν ήταν πάντα ούτε εύκολο, ούτε αυτονόητο. Ειδικά για όσες και όσους σαν κι εμάς, επιμέναμε να μην διαγράψουμε το παρελθόν, να μην παρασυρθούμε από τις σειρήνες της σάμπας και των ετοιματζίδικων στολών, να σεβαστούμε και να χρησιμοποιήσουμε τα παλιά, απλά μέσα και να συναρμολογήσουμε τις

δικές μας αυτοσχέδιες μεταμφιέσεις. Στην πορεία καταλάβαμε ότι αν δεν θες να ξεκοπείς από τα παλιά, δεν αρκεί να τα αντιγράψεις παθητικά, μεταφέροντας παλιές συνθήκες σε καινούριες καταστάσεις. Και συνειδητοποιήσαμε ότι Παράδοση δεν είναι η διατήρηση της στάχτης, αλλά η μεταφορά της φλόγας. Αφήσαμε να καρπίσει μέσα μας το κέφι της παλιάς Καστανιάς, της κυρα Τσακωνιάς, της θεια Βασιλικής της Λάμπαινας, του κυρ Παναγιώτη, και του παππού Κώστα. Έτσι στη Ρουμάνια και τον παραδοσιακό Γάμο, προσθέσαμε άφθονη και ελεύθερη πολιτική σάτιρα, για όσα παράξενα, κοντινά και μακρινότερα, παρατηρούσαμε να σφραγίζουν την ζωή μας. Δε διστάσαμε να πειραματιστούμε ακόμη και με τα, απαραίτητα για την Αποκριά σεξουαλικά υπονοούμενα, πάντα με την αγαθοσύνη και την καθαρή ψυχή που μας έμαθαν οι παλιότεροι.

Από το 1985 μέχρι σήμερα, πέρασαν 34 (!) χρόνια. Με τη Μουντζουροδευτέρα μας να καθιερώνεται, να γίνεται μια όμορφη συνήθεια, και να φέρνει στο χωριό πολλούς φίλους και φίλες.

Και το χωριό μας να περνάει από τα δύσκολα χρόνια της κρίσης, της αστικοποίησης και της ξενιτειάς των καλύτερων παιδιών της.

Όμως εμείς δεν το βάζουμε κάτω ! Με πολλές απώλειες και δυσκολίες, παλεύοντας με τις προσωπικές και συλλογικές μας αδυναμίες και τις αντικειμενικά δύσκολες συνθήκες, πιστεύουμε ότι ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΝΑΝΑΙ ΚΟΝΤΡΑ, ΕΙΝΑΙ ΤΙΜΗ ΝΑ ΠΕΤΑΣ!

Η αναβίωση, μάλλον η στήριξη της ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΟΔΕΥΤΕΡΑΣ μας, αποτελεί στόχο που ξεπερνάει κατά πολύ την αποκριάτικη ραστώνη. Έχει γίνει για μας τρόπος αντίστασης στην ερή-

μωση και τη μιζέρια. Μας δίνει κέφι και κουράγιο να φροντίσουμε με κάθε μέσο τούτον τον αγαπημένο τόπο. Να μην ξεχνάμε, αλλά και να μην...τρώμε από τα έτοιμα. Να ξεπερνάμε τις αδυναμίες μας, να συνεργαζόμαστε, να στηρίζουμε ο ένας τον άλλον, να δίνουμε χρώμα και φαντασία στην καθημερινότητα.

Θέλουμε να ανάψουμε πάλι, όπως παλιά, φωτιές στις γειτονίες και να χορέψουμε γύρω τους! Αλλά θέλουμε να δώσουμε και σε σένα φίλε επισκέπτη και φίλη επισκέπτρια μια ευκαιρία: θέλουμε να σε παρασύρουμε σε αυτό το πανηγύρι, να μας αφήσεις να σε μουντζουρώσουμε, να σε σμπρώξουμε να μασκαρευτείς με ό,τι βρεις, να γλεντήσεις και να χορέψεις μαζί μας ! Να νιώσεις ότι ανήκεις στην όμορφη παρέα μας, να μοιραστείς μαζί μας φασουλάδα, κρεμμύδι και χαρτοπόλεμο!

Και μετά, θα καταλάβεις γιατί επιμένουμε στον τοπικό χαρακτήρα, στον σεβασμό της παράδοσης, στη φαντασία και τον αυτοσχεδιασμό....

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ

Ο Νίκος Σαντάς μεταφράζει William Martin Leake

Πριν ακριβώς από 214 χρόνια το 1805, ο Βρετανός William Martin Leake (1777-1860) τοπογράφος του Βρετανικού Στρατού και ακαδημαϊκός με ειδίκευση στην αναπαράσταση της τοπογραφίας αρχαίων πόλεων, ξεκινά ένα ταξίδι στην Πελοπόννησο με σκοπό να επισκεφθεί αρχαιολογικούς τόπους και να περιγράψει την ιστορική γεωγραφία της περιοχής. Ο Leake ήταν ο πρώτος ακαδημαϊκός που εντόπισε πολλές αρχαίες τοποθεσίες της Πελοποννήσου και οι ακριβείς του περιγραφές οδήγησαν στην συγγραφή του έργου "Ταξίδια στον Μοριά με χάρτη και σχέδια" (Travels in The Morea with a map and plans) το οποίο τυπώθηκε στο Λονδίνο το 1830 σε τρεις τόμους. Μεγάλο ενδιαφέρον φυσικά έχει ότι το ταξιδιωτικό αυτό ημερολόγιο γράφτηκε επί Τουρκοκρατίας, αλλά τυπώθηκε όταν πια ο Μοριάς ήταν ελεύθερος, οπότε και διαβάζουμε για έναν κόσμο που έμελλε πολύ γρήγορα να αλλάξει ολοκληρωτικά. Ο πρώτος αυτός τόμος ξεκινά στις 22 Φεβρουαρίου 1805 όταν ο Leake φτάνει με ένα καϊκι από τη Ζάκυνθο στον Πνενίο (Γαστούνη). Το πρώτο μισό του δεύτερου τόμου είναι η συνέχεια του πρώτου ταξιδιού που ολοκληρώνεται στις 30 Μαΐου 1805 στο κάστρο του Ρίου (Κάστρο του Μοριά) ενώ ο υπόλοιπος δεύτερος και τρίτος τόμος καλύπτει το δεύτερο ταξίδι του Leake το 1806 όταν φτάνει από την Ναύπακτο, πάλι στο κάστρο του Μοριά στις 24 Μαρτίου 1806. Εκείνο το ταξίδι ολοκληρώνεται στις 28 Απριλίου 1806 στην Πάτρα. Το κείμενο που παραθέτω σε μετάφραση προέρχεται από τον τρίτο τόμο (σελίδες 12-27 που αφορούν την Σπάρτη και τα χωριά κατά μήκος του Ευρώτα) Η αφήγηση ξεκινάει το πρωί της 26ης Μαρτίου 1806

όπου ο Leake αναχωρεί από τον Μυστρά.

26-27η Μαρτίου, 1806

26 Μαρτίου - Αφήνουμε το νότιο άκρο του Μυστρά το πρωί στις 9:50 και, κατεβαίνοντας στις καλλιέργειες μουριάς, τις διασχίζουμε μέχρι τις 10:15, όταν, περνώντας τον βόρειο κλάδο της Τιάσας*, εισερχόμαστε στους λόφους της αντικρινής πλευράς, διασχίζουμε το Κνάκιον, το Τρυπιώτικο και στις 10:45 φτάνουμε σε μια ακαλλιέργητη κοιλάδα που ποτίζεται από ένα μικρό ρυάκι. Διασχίζουμε τα ερείπια του υδραγωγείου της Σπάρτης με ένα από τα βάρθρα του να στέκεται εδώ, ψηλό και καλοκτισμένο. Από εκεί, διασχίζουμε μια σειρά λοφίσκων που ξεκινούν από το Ξεροβούνι, όπως ονομάζεται η οροσειρά του Ταϊγέτου κοντά στη Λογκάστρα, και κατηφορίζουν σταδιακά μέχρι το βόρειο άκρο της Σπάρτης. Στις 11:00 κατεβαίνουμε στην κοιλάδα του Ευρώτα, περίπου τέσσερα μίλια πάνω από τη Σπάρτη.

Η κοιλάδα του Ευρώτα, η οποία είναι στενή και μοιάζει συχνά υπερχειλισμένη, καλλιεργείται με αραβοσίταρι. Κοντά στην κορυφή του απότομου υψώματος που ανεβαίνει από την αντίθετη, αριστερή όχθη, βρίσκεται το χωριό του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, σε απόσταση τρία μίλια στα δεξιά μας. Στις 11:05 βρίσκουμε τον Κλαδά, ένα μικρό ζευγολάτι κάτω από τον Άγιο Ιωάννη, κοντά στην όχθη του ποταμού. Στις 11:18 διασχίζουμε κάποιους χαμηλούς λόφους, αφήνοντας τον Ευρώτα να ρέει μέσα σε ένα φαράγγι στα δεξιά μας. Σε δέκα λεπτά κατεβαίνουμε πάλι στη δεξιά του όχθη, όπου, στη βάση ορισμένων απότομων λόφων που αφήνουν μόνο ένα στενό μονοπάτι ανάμεσα τους και

την όχθη. Βρίσκω ένα χαραγμένο μάρμαρο αφημένο καταγής. Εδώ βρίσκονται και τα θεμέλια ενός ελληνικού τείχους στην άκρη της όχθης του ποταμού και λίγο πιο πέρα μερικά σημάδια του αρχαίου δρόμου σε ένα βράχο στους πρόποδες του λόφου.

Πάνω από αυτό το σημείο εντοπίζω ένα σπήλαιο στα βράχια με δύο ανοίγματα, ένα εκ των οποίων φαίνεται να έχει διαμορφωθεί από ανθρώπινο χέρι. Λίγο πιο πέρα από αυτό υπάρχει μια ημικυκλική ταφική κόγχη, όπως εκείνες στους Δελφούς και σε άλλα μέρη. Οι χωρικοί αποκαλούν τον τόπο "τους Φούρνους". Η Σκούρα, ένα μικρό ζευγολάτι με πύργο, βρίσκεται σε ύψωμα στην απέναντι πλευρά του ποταμού. Αφού σταματήσουμε εδώ για δέκα λεπτά, συνεχίζουμε ακολουθώντας το στενό λαγκάδι του Ευρώτα με το δρόμο να περνάει στους πρόποδες των λόφων που συνορεύουν με τη δυτική πλευρά της κοιλάδας, μέχρι τις 12:50 όπου και κάνουμε τη μεσημβρινή μας ανάπαυλα στην όχθη του ποταμού, σε ένα σημείο όπου η χαράδρα ανοίγει σε μια εκτεταμένη κοιλάδα. Οι χαμηλές βραχώδεις κορυφές κατεβαίνουν εδώ στο νερό. Στην αντίθετη πλευρά, η βάση ενός τραχιού βουνού που στεφανώνεται από δύο κορυφωμένους βράχους, με ένα παρεκκλήσι σε κάθε ένα εξ αυτών, χωρίζεται από τον ποταμό μόνο από ένα στενό χορταριασμένο επίπεδο. Εδώ η όχθη του ποταμού για το μήκος 200 γιάρδων υποστηρίζεται από έναν ελληνικό τοίχο όπου παραμένουν τρεις ή τέσσερις σειρές ενός ακανόνιστου είδους τοικοποιίας, σχεδόν δεύτερας διαλογής. Στην απομακρυσμένη πλευρά του λιβαδιού άφθονες πηγές αναβλύζουν από τους πρόποδες των βράχων και σχηματίζουν ένα ρεύμα που συ-

ναντά τον ποταμό στο νότιο άκρο του λιβαδιού, όπου και τελειώνει ο τοίχος. Ο τοίχος φαίνεται να υποδηλώνει τη θέση της αρχαίας Πελλάνας, όπου ο Πausanias παρατηρεί μόνο ένα ναό του Ασκληπιού και δύο πηγές, την Πελλάνη (ή Πελλανίδα) και τη Λαγκεία**.

Ίσως αξίζει τον κόπο να εντοπίσουμε τη διαδρομή αυτού του Έλληνα ταξιδιώτη σε όλη τη διαδρομή από τη Σπάρτη. «Κοντά στα τείχη της πόλης», λέει (ο Πausanias), «στο δρόμο προς την Αρκαδία, είναι ένα άγαλμα της Αθηνάς Παρείας, στην ύπαιθρο, και κοντά του ένας ναός του Αχιλλέα». Μεταξύ αυτών και του αγάλματος της Αιδούς, που απέχει τριάντα στάδια από την πόλη, βρίσκεται το μνημείο του Αλόγου (Ο Τυνδάρεως λέγεται ότι θυσίασε εδώ ένα άλογο και έδωσε όρκο συμμαχίας στους μνηστήρες της Ελένης), λίγο πέρα από το οποίο υπάρχουν επτά στύλοι, συμβολικοί των επτά πλανητών - το τέμενος του Κρανίου Στεμματίου και ο ναός της Μυσίας Αρτέμιδος. Το άγαλμα της Αιδούς λέγεται ότι ήταν αφιερωμένο από τον Ικάριο, πεθερό του Οδυσσέα. Λέγεται πως όταν ο Οδυσσέας βγήκε από τη Σπάρτη με τη νύφη του, ο Ικάριος ακολούθησε το αμάξι του μέχρι αυτόν το σημείο, ζητώντας από την κόρη του να επιστρέψει και να ζήσει μαζί του. Ο Οδυσσέας σταμάτησε και έδωσε στην νύφη του την επιλογή: εκείνη απάντησε μόνο ρίχνοντας το πέπλο της πάνω στο πρόσωπό της, το οποίο ο Ικάριος εξέλαβε για αρνητικό οπότε και επέστρεψε στη Σπάρτη. Είκοσι στάδια μακρύτερα, ο τάφος του Λαδά είναι πάνω από το δρόμο, που εδώ περνάει πολύ κοντά στον ποταμό Ευρώτα. Προχωρώντας προς την Πελλάνα εμφανίζεται ο τόπος Χαράκωμα, και στη συνέχεια η Πελλάνα,

* Στην αρχαία ελληνική μυθολογία, η Τιάσα ήταν μια Ναϊάδα, νύμφη του ποταμού κοντά στις Αμύκλες. Ήταν πριγκίπισσα, κόρη του βασιλιά Ευρώτα και αδερφή της Σπάρτης.

** Λέγανε ότι μια κόρη έπεσε μέσα στην πηγή Πελλανής καθώς έπαιρνε νερό και δεν ξαναβρέθηκε παρά το κάλυμμα του κεφαλιού της σε μια άλλη πηγή, τη Λαγκεία (Πausanias)

πόλη κατά την αρχαιότητα. Εκατό στάδια από την τελευταία είναι η Βελεμίνα. Δεν υπάρχει θέση στη Λακωνία πιο άφθονα εφοδιασμένη με νερό, καθώς εκτός από τον Ευρώτα, ο οποίος κυλάει κοντά της, η Βελεμίνα διαθέτει αιωνόβιες πηγές"

Ο τάφος του Λαδά απέχοντας πενήντα στάδια από τη Σπάρτη, σε μέρος όπου ο δρόμος άγγιζε την κοίτη του Ευρώτα, αντιστοιχεί, τόσο στην περιγραφή όσο και στη θέση, στο πέρασμα στις 1:28, όπου είχα παρατηρήσει σημάδια του αρχαίου δρόμου στο βράχο, και πάνω του ένα σπήλαιο και μια ταφική κόγχη. Ο τελευταίος είναι μάλλον ο τάφος του Λαδά, καθώς ο Παισαυσίας τον περιγράφει ως "πάνω από το δρόμο". Δυστυχώς, δεν μας ενημερώνει σε ποια απόσταση πέρα από αυτό το σημείο ήταν η Πελλάνα, ούτε σε ποια όχθη του ποταμού. Ίσως μπορεί να θεωρηθεί ότι η σιωπή του σε αυτό το ζήτημα αποτελεί επιχείρημα ότι ήταν στην ίδια όχθη πάνω στην οποία είχε περιγράψει τα προηγούμενα σημεία, δηλαδή τη δεξιά. Από την άλλη, δεν δηλώνει σε ποια όχθη ήταν η Βελεμίνα, το επόμενο μέρος που κατονομάζει μετά την Πελλάνα, αν και ήταν σίγουρα στα αριστερά. Ελλείψει καλύτερης θεωρίας, νομίζω ότι ο ελληνικός τοίχος στην αριστερή όχθη και οι πηγές που απαντούν σε αυτές που αναφέρει είναι ισχυρά τεκμήρια ότι η Πελλάνα καταλάμβανε τη θέση αυτή.

Στις 1:37 κινούμαστε και πάλι. Ο δρόμος μας εισέρχεται τώρα σε μια ανοικτή πεδιάδα με μικρούς λόφους οι οποίοι συνδέονται με τις τελευταίες πλαγιές της οροσειράς Ξεροβούνι. Αφήνουμε τον ποταμό αρκετά στα δεξιά, που ρέει κοντά στους πρόποδες των υψωμάτων που περιβάλλουν την κοιλάδα προς τα ανατολικά, και στην πλευρά του οποίου, στις 1:47, είναι η Κονιδίτσα, δύο μίλια στα δεξιά, σε ευθεία απόσταση. Στις 1:55, διασχίζουμε ένα μεγάλο ρεύμα, που ρέει στον Ευρώτα από το βουνό στα αριστερά. Εδώ τα Ντεμίρια, ένα μικρό χωριό, είναι ενάμισι μίλι στα αριστερά, στην πεδιάδα,

και το Καστρί απέχει τρία μίλια από την ίδια κατεύθυνση, στην πλαγιά του βουνού. Ο παραπόταμος του Ευρώτα κατεβαίνει από ένα βραχώδες φαράγγι, μεταξύ Καστρίου και Γεωργιτσίου, το οποίο βρίσκεται σε προχωρημένο υψόμετρο της οροσειράς του Ταυγέτου, σε μια πολύ απότομη και υψηλή θέση. Η ψηλότερη κορυφή αυτού του τμήματος της οροσειράς ονομάζεται Κορακόλιθι ή Μαλεβό από το σλαβικό αρσενικό βουνό. (Malevo είναι ο Πάρνωνας, βουνό που χωρίζει την Αρκαδία από την Λακωνία). Το Γεωργίτσι είναι ένα μεγάλο ελληνικό χωριό, ανάμεσα σε πολλούς κήπους και καλλιεργημένες πεζούλες. Στους πρόποδες του ίδιου υψώματος βρίσκονται τα Περιβόλια, κατοικημένα από Τούρκους, και περιήπου έξι ελληνικές οικογένειες. Υπάρχει ένα τζαμί, και τα σπίτια είναι όμορφα διασκορπισμένα μέσα σε μεγάλες καλλιέργειες μουριάς και ελιάς. Εδώ φτάνουμε στις 2:15, έχοντας ταξιδέψει μισή ώρα μετά την έξοδο από τον κεντρικό δρόμο προς τα αριστερά. Το πέρασμα του Κορακόλιθι δεν είναι δύσκολο από τα χωριά κατά μήκος της ανατολικής του πλευράς, προς εκείνα που βρίσκονται στις κοιλάδες του ποταμού Νέδοντα που συναντά τη θάλασσα στην Καλαμάτα. Η καλύτερη διαδρομή αυτή την εποχή και γενικά όποτε υπάρχει χιόνι, είναι από την Καστανιά μέχρι την Σίτσοβα (σημερινή Αλαγονία), μια απόσταση τριών ωρών: η πρώτη βρίσκεται πίσω από το Καστρί, η τελευταία βρίσκεται ανάμεσα σε ελαιόδεντρα, στην απέναντι πλαγιά του βουνού, σε απόσταση τριών ωρών από την Καλαμάτα. Τρύπη, Βορδόνια και Καστρίτzi ή Καστρί, που βρίσκονται στην ανατολική πλευρά του Κορακόλιθι, όλα αναφέρονται από τον Γεώργιο Φραντζή (Βυζαντινό αξιωματούχο και ιστορικό συγγραφέα που γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1401 – πέθανε στην Κέρκυρα το 1477 και έγραψε το χρονικό της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης) ότι αντιστάθηκαν και κατελήφθησαν από τον Μωάμεθ τον Δεύτερο, το 1460, αφού κατέλαβε το Μυστρά. Στη συνέχεια προχώρησε

κατά το Λεοντάρι και το Γαρδίκι. Το συνημμένο είναι ένα σκίτσο της θέσης των χωριών του Μεσοπνιακού που έκανα πέρυσι, από την περιγραφή του γενίταρου μου Amus.

27 Μαρτίου - Στις 8:30 κινούμαστε από τα Περιβόλια πιθανώς εκείνα της Αιγίδος. Ολόκληρη η κοιλάδα νομίζω πως σχημάτιζε την Λακωνική Τρίπολη, η οποία συνόρευε με τη Μεγαλόπολη, και της οποίας μια από τις πόλεις ήταν η Πελλάνα. Οι άλλες δύο ήταν πιθανώς η Αιγίς και η Βελεμίνα. Φτάνουμε σε κάποιους χαμηλούς λόφους, ανάμεσα σε καλλιέργειες από μουριές, που ανήκουν στην Γιωργίτσα (Γεωργίτσι). Στις 9:30 διασχίζουμε έναν άλλο παραπόταμο του Ευρώτα. Στις 9:42 περνάμε άλλη μια πλούσια Κεφαλόβρυση, όπου υπάρχουν και μερικά αρχαία τετράγωνα λιθάκια και ένα μικρό κομμάτι θεμέλιου στη θέση του, στην άκρη της πηγής. Εδώ είναι και τα ερείπια ενός χανιού.

Τώρα αρχίζουμε να ανεβαίνουμε σε βραχώδη ύψη και, έχοντας φτάσει στην κορυφή, διασχίζουμε μια πετρώδη πεδιάδα και στη συνέχεια περνάμε πάνω από απότομους λόφους χωρίς μεγάλο ύψος, καλυμμένους με θάμνους. Ο Ευρώτας κρύβεται σε κάποια απόσταση στα δεξιά σε μια βαθιά στενή κοιλάδα, ανάμεσα στις δύο σειρές λόφων που προηγουμένως περικλείανε μια φαρδιά κοιλάδα, αλλά τώρα χωρίζονται μόνο από τον ποταμό. Οι λόφοι της ανατολικής πλευράς σχηματίζουν, όπως συλλαμβάνω, την περιοχή που στην αρχαιότητα ονομαζόταν Σκυρίτις. Οι Κολλίνες, οι οποίοι βρίσκονται μεταξύ των λόφων, μπορεί να είναι η τοποθεσία του Οίοντος, ή της πόλης της Τεγαΐτιδας, που αναφέρει ο Ξενοφών.

Στις 10:35, σε μια κορυφή που υψώνεται από τη δεξιά όχθη του ποταμού, φτάνουμε σε ένα ερειπωμένο Δερβενόσπιτο και κατεβαίνουμε σε μια στενή κοιλάδα, που ποτίζεται από ένα ρυάκι από τα βουνά στα αριστερά μας, όπου, στην πλαγιά, σε μια θέση παρόμοια με εκείνη της Γιωργίτσας και του Καστρίου, είναι ο Λογκανικός, ένα άλλο με-

γάλο ελληνικό χωριό. Το τμήμα της οροσειράς του Ταυγέτου πάνω από αυτό είναι καλά δασωμένο με δρυς στις μεσαίες πλαγιές, και με έλατο προς την κορυφή. Τα χαμηλότερα τμήματα καλύπτονται με καλλιέργειες αμπελιού και μουριάς, που ανήκουν στο Λογκανικό και την Πετρίνα.

Κατηφορίζουμε κατά μήκος της δεξιάς όχθης του προαναφερθέντος ρέματος και στις 10:50 το διασχίζουμε λίγο πάνω από τη διασταύρωση του με τον Ευρώτα, ο οποίος τώρα ρέει κατά μήκος της δυτικής πλευράς του όρους Χελμός, σε μια μικρή κοιλάδα που καλλιεργείται με βατόμουρα και ανήκει στο Λογκανικό. Κάτω από τη διασταύρωση του με το ρέμα του Λογκανικού, ο Ευρώτας στρέφεται προς τα νοτιοανατολικά. Στο φαράγγι στην αριστερή όχθη του ποταμού, στους πρόποδες του Χελμού, βλέπω την Αγία Ειρήνη ένα μετόχι του μοναστηριού του Αγίου Νικολάου, πίσω από το οποίο, όπως πληροφορήθηκα στην Τριπολιτσά από τον Κυρ Ιαννάκη, ο οποίος είναι ντόπιος της Γιωργίτσας, υπάρχουν κάποια Ελληνικά κατάλοιπα. Λέγεται επίσης ότι υπάρχουν απομεινάρια ελληνικού φρουρίου στην κορυφή του Χελμού, ίσως κομμάτι της ίδιας αρχαίας πόλης. Αν και δεν μπορώ να αντιληφθώ κανένα από αυτά τα κατάλοιπα της αρχαιότητας, δεν έχω καμία αμφιβολία για την ορθότητα των πληροφοριών ή ότι τα ερείπια είναι αυτά της Βελεμίνας. Η απόσταση που έχουμε ταξιδέψει από τα ερείπια της Πελλάνας συμφωνεί πολύ καλά με τα 100 στάδια που τοποθετεί ο Παισαυσίας ανάμεσα στις δύο πόλεις. Ο Χελμός είναι ένας όμορφος στρογγυλός λόφος, που καλύπτεται από συστάδες βελανιδιάς, πουρνάρια, αγριελιές και πληθώρα θάμνων και κοσμείται χαμηλά από μερικά φαρδιά βοσκοτόπια, αναμεμιγμένα με καλλιεργημένα εδάφη. Λέγεται ότι ο Νικηταράς (Νικήτας Σταματελόπουλος, οπλαρχηγός ηγέτης της Επανάστασης του 1821 γεννημένος στη Νέδουσα Μεσοπνιακής το 1782 - Μ. Αναστάσοβα στο διάγραμμα του Leake) και το υπολειπόμενο σώμα των Κλε-

φτών, που ανέρχεται σε σαράντα (ένας αγαπημένος αριθμός, που σημαίνει λίγο περισσότερο από την αγγλική λέξη "αρκετοί"), ήρθε τις προάλλες στο χωριό Πετρίνα και πήρε ψωμί από έναν από τους κατοίκους, ο οποίος, βέβαια μετά ήταν υποχρεωμένος ή να προσχωρήσει (στο σώμα) ή τουλάχιστον να διαφύγει, καθώς το κεφάλι του, με διαταγή του Πασά, το είχε χάσει από αυτή του την ενέργεια. Οι Κλέφτες πήγαν αργότερα στο βουνό στα δυτικά του Λεονταρίου, όπου δέχθηκαν επίθεση από τους διώκτες τους και δύο ή τρία άτομα σκοτώθηκαν στη μάχη. Από τότε αποτραβήχθηκαν στη Μάνη και τους ακολουθεί ένα σώμα ανθρώπων του Πασά και περίπου 400 ένοπλοι Έλληνες από τη βιλαέτι του Λεονταρίου.

Μετά την απώλεια οκτώ λεπτών, φτάσαμε στην κοιλάδα του Ευρώτα και διασχίσαμε τον ποταμό στις 11:18, λίγο κάτω από ένα σημείο όπου συναντά δύο άλλα ρέματα, το ένα που ρέει από το τμήμα του βουνού ανάμεσα στον Λογκανίκο και την Πετρίνα, και το άλλο από το βορρά, από τους λόφους που συνδέουν τα βουνά Χελμός και Τσεμπερού. Ο κόμβος αυτών των τριών ρευμάτων θεωρώ ότι ήταν η θέση του Ερμαίου (Hermaeum), κοντά στη Βελεμίνα, που σηματοδοτούσε το όριο της Λακωνίας προς τη Μεγαλόπολη, όπως το Hermae στο Πάρνωνα σημάδευε τα όριά της από την πλευρά της Τεγεάτιδος και της Αργείας, καθώς ο Πausanias περιγράφει το μεν Hermaeum ως "κοντά στη Βελεμίνα" και προσθέτει ότι οι Αρκάδες προσποιούνταν ότι η Βελεμίνα ανήκε κάποτε σε αυτούς, μια κατάσταση η οποία, τουλάχιστον από την φράση αυτή, τείνει να δείξει ότι το Hermaeum δεν απείχε πολύ από αυτή την πόλη.

Ο κύριος κλάδος του Ευρώτα, ή αυτός που μόλις διασχίσαμε, ρέει από την ανατολή, κάτω από μια κοιλάδα στη βόρεια πλευρά του όρους Χελμός. Εισερχόμεστε στην κοιλάδα αυτή και διασχίζοντας ξανά τον ποταμό, σταματάμε στις 11:38 σε ένα μύλο, πάνω από τον οποίο, ρέει νερό

από τους πρόποδες του βραχώδους βουνού στη βόρεια πλευρά της κοιλάδας. Αυτή είναι η κύρια πηγή της Ίριδος, δηλαδή του Ευρώτα. Αμέσως συνδέεται με ένα ρυάκι, από την κορυφή της κοιλάδας προς τα ανατολικά, το οποίο το καλοκαίρι είναι πολύ φτωχό, αν όχι εντελώς στεγνό. Δύο μίλια από αυτήν την πλευρά του Λεονταρίου είναι η πηγή του ρεύματος Κουτουφαρίνα (γνωστού στην αρχαιότητα ως Θειούντα), του πιο μακρινού νοτιοανατολικού παραπόταμου του Αλφειού. Το καλοκαίρι είναι ξηρό, και ακόμη και στην πηγή, το νερό μπορεί να μαζευτεί μόνο βυθίζοντας βάζα στο έδαφος, τα οποία, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, γεμίζουν.

Σε αυτό το σημείο, ο Leake περιγράφει πως φτάνει ως τους παραπόταμους του Αλφειού, στο Λεοντάρι, τον Χελμό και την Τσεμπερού, το Μοναστήρι το Αγίου Νικολάου στο χωριό Καλτεζά, το κάστρο στο Γαρδίκι και το πέρασμα Μακρυπλάγι. Ο Leake κλείνει το κεφάλαιο της επίσκεψης του με μια ανάλυση της γεωγραφίας της περιοχής και πως αυτή οδήγησε στην στρατιωτική υπεροχή της αρχαίας Σπάρτη, σε συνδυασμό πάντα με την πειθαρχία και ετοιμότητα του Σπαρτιάτικου στρατού.

Ανασκόπηση Leake

Αφήνοντας τη Λακωνία, και ειδικά αφήνοντας την μέσω ενός από τα βόρεια περάσματα της, δεν μπορεί κανείς παρά να αναλογιστεί πόσο το πεπρωμένο αυτής της επαρχίας της Ελλάδας, όπως αυτό των περισσότερων άλλων χωρών, εξαρτιόταν από τη γεωγραφική της θέση. Αυτοί οι φυσικοί φραγμοί που σηματοδότησαν τα όρια πολλών κρατών της αρχαίας Ελλάδας και που ήταν η πραγματική αιτία της διαίρεσης αυτής της χώρας σε πολλά μικρά ανεξάρτητα κράτη, από τα οποία προέκυψαν όλα τα καλά και κακά αποτελέσματα από το επακόλουθο πνεύμα ζήλιας και αντιπαλότητας, δεν είναι πιθανά πιο αξιοσημείωτοι από ό, τι στη Λακωνική. Η άγρια ακτογραμμή, η οποία αποτελεί τα τρία τέταρτα του περιγράμματος

της, σε συνδυασμό με την απότομη κλίση, το υψόμετρο και τα συνεχόμενα βουνά στην στεριά, της έδωσαν αυτή την ασφάλεια από την εχθρική εισβολή που ο Ευριπίδης χαρακτήρισε με τις λέξεις δυσείβολος πολεμίοις, και που έκαναν ακόμη και τον Επαμεινώνδα, μετά τη μάχη του Λεύκτρου, να διστάσει να εισβάλει, παρά την παρότρυνση των Αρκάδων, ανδρών που ήταν στην καλύτερη θέση να υποδείξουν το πως θα ξεπεραστούν οι δυσκολίες. "Είναι στην ισχύ των συνόρων και τη συγκριτικά μεγάλη έκταση της χώρας, που πρέπει να εντοπίσουμε την κύρια αιτία της λακεδαιμονικής εξουσίας. Αυτές επέτρεψαν στον λαό, ενισχυμένο με μια άκαμπτη στρατιωτική πειθαρχία, και παρακινούμενο από ένα φιλόδοξο και εκλεκτικό πνεύμα, πρώτα να θριαμβεύσει επί των αδύναμων γειτόνων της Μεσσηνίας, και με αυτή την πρόσθετη δύναμη να υπερνικήσει τις διαλυμένες δημοκρατίες της Αρκαδίας και για αιώνες να κατέχει μια αναγνωρισμένη στρατιωτική υπεροχή έναντι κάθε άλλου κράτους στην Ελλάδα. Είναι αξιοσημείωτο ότι, όλα τα κύρια περάσματα προς τη Λακωνία, οδηγούν σε ένα σημείο. Αυτό το σημείο είναι η Σπάρτη, γεγονός που έδειξε αμέσως πόσο καλά επιλέχθηκε η θέση αυτής της πόλης για την υπεράσπιση της επαρχίας και πόσο καλά προσαρμόστηκε, ειδικά καθ' όσον συνέχιζε να μην έχει τείχη, να διατηρεί μια διαρκή επαγρύπνηση και αμυντική ετοιμότητα, τα οποία είναι τα ασφαλέστερα μέσα της επιθετικής επιτυχίας.

Τα φυσικά ανοίγματα στην πεδιάδα της Σπάρτης είναι μόνο δύο: το ένα από τον άνω Ευρώτα, όπως μπορεί να χαρακτηριστεί η πορεία του ποταμού πάνω από τη Σπάρτη και το άλλο από το μοναδικό μεγάλο κλάδο του Οινούντα (Κελεφίνα), ο οποίος, όπως έχω ήδη πει, ενώνεται με τον Ευρώτα απέναντι από το βορειοανατολικό άκρο της Σπάρτης. Όλες οι φυσικές προσεγγίσεις προς τη Σπάρτη από το βορρά οδηγούν στη μία ή την άλλη από αυτές τις δύο κοιλάδες. Από την

πλευρά της Μεσσηνίας η βόρεια προέκταση του όρους Ταΰγету, που ενώνει το Λυκαίον όρος στο πέρασμα της Ανδανίας (πέραςμα Μακρυπλάγι), παρέχει ένα συνεχές φράγμα του πιο μεγαλοπρεπούς τύπου, επιτρέποντας μόνο περάσματα εύκολα υπερασπίσιμα και τα οποία, από τον Κρωμίτη της Αρκαδίας στα νοτιοδυτικά του σύγχρονου Λεονταρίου, από την πεδιάδα του Στενύκλαρου, από την πεδιάδα του Παμίσου ή από τις αρχαίες Φαρές (Καλαμάτα), κατέχονται όλα την κοιλάδα του άνω Ευρώτα και οδηγούν στη Σπάρτη από την Πελλάνα. Υπήρχε πράγματι ένας κλάδος της τελευταίας αναφερθείσας διαδρομής που κατέβαινε στην πεδιάδα της Σπάρτης στον σύγχρονο Μυστρά που πρέπει να ήταν μια πολύ συχνή επικοινωνία μεταξύ της Σπάρτης και του κατώτερου τμήματος της Μεσσηνίας. Αλλά, όπως και τα άλλα άμεσα περάσματα πάνω από τον Ταΰγετο, ήταν πολύ πιο δύσκολο από αυτά που έχω ονομάσει φυσικές εισόδους της επαρχίας. Το κάστρο του Μυστρά είναι μια αξιοθαύμαστη θέση για την προστασία αυτής της εισόδου στη λακεδαιμονική κοιλάδα, αν και δεν αναφέρεται στην ιστορία, πιθανότατα επειδή η στρατιωτική υπεροχή των Σπαρτιατών σπάνια τους έκανε να φοβούνται κάτι από την πλευρά της Μεσσηνίας.

Επεξήγηση όρων:

Στάδιο:

Αρχαία μονάδα μέτρησης μήκους, ίση με το μήκος ενός αθλητικού σταδίου (600 πόδια) και που αντιστοιχούσε σε μήκος 195,15 μέτρων (π.χ. 100 στάδια που αναφέρει ο Pausanias είναι 19.5 χιλιόμετρα)

Δερβένι (ή ντερβένι): τουρκική λέξη που χρησιμοποιούνταν επί Τουρκοκρατίας ως γεωγραφικός προσδιορισμός στενής διάβασης διαμέσου ορεινών όγκων, και εισόδος ή έξοδος πύλης προς ευρύτερη περιοχή (κλεισούρα)

Ζευγολατιό:

1. Ζευγάρι ζώων που έχουν ζευχθεί σε ζυγό
2. Χωράφι που καλλιεργείται ή μπορεί να καλλιεργηθεί

Αγροτικός Συνεταιρισμός Συκέας: Στην υπηρεσία των ελαιοπαραγωγών και της τοπικής κοινωνίας

Λίγα λόγια για το Συνεταιρισμό

Μπορεί οι αγροτικοί συνεταιρισμοί να μην συνοδεύονται πάντα από καλή φήμη, όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Συκέας αποτελεί αναμφίβολα ένα επιτυχημένο παράδειγμα συλλογικής προσπάθειας στο οποίο αξίζει ιδιαίτερη αναφορά. Με έδρα το Δημοτικό Διαμέρισμα Συκέας του Δήμου Μονεμβασιάς που βρίσκεται στο Νομό Λακωνίας, έχει κύριο στόχο την υποστήριξη των ελαιοπαραγωγών της περιοχής και την αξιοποίηση του συνεταιριστικού κινήματος για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής θέσης των μελών του. Αποτελεί επιπλέον αρωγό των κατοίκων, που στην πλειοψηφία ασχολούνται με τη γεωργία, συμμετέχοντας δραστήρια στη γενικότερη κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα της περιοχής.

Ο Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1950, αρχικά ως πιστωτικός, ενώ από το 1968 λειτουργεί ως ελαιουργικός. Ξεκίνησε με 30 μέλη σε πολύ δύσκολες εποχές, σήμερα όμως αποτελείται από 480 μέλη - παραγωγούς, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι κάτοικοι της Συκέας.

Η βασική δραστηριότητα του Συνεταιρισμού είναι η παραγωγή εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου. Η παραγωγή του ανέρχεται σήμερα σε περίπου 900 τόνους έξτρα παρθένο ελαιολάδου, και προέρχεται από τις ποικιλίες "Κορωνέικη" και "Αθηνολιά" σε αναλογία 80%-20%. Διαθέτει μεγάλο μέρος της παραγωγής απευθείας στην αγορά, συνήθως σε εξαγωγές και μέσω δημοπρασιών, ενώ το υπόλοιπο τυποποιείται από την ΚΑΣΕΛΛ ΑΕ, την οποία έχει δημιουργήσει μαζί με άλλους οκτώ συνεταιρισμούς της ευρύτερης περιοχής.

Στα πλαίσια του Συνεταιρισμού λειτουργεί αναγνωρισμένη Οργάνωση Παραγωγών η οποία απαριθμεί μέχρι σήμερα 320 μέλη, με στόχο την εγγραφή και νέων μελών στο άμεσο μέλλον. Οι παραγωγοί της Ομάδας εφαρμόζουν σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης και πιστοποιούνται σύμφωνα με το εθνικά πρότυπα AGRO 2.1 & 2.2/3.

Μια στέρεα αναπτυξιακή πορεία

Ο Συνεταιρισμός διαθέτει ελαιοτριβείο στη Συκέα Λακωνίας πιστοποιημένο με το Σύστημα Διαχείρισης και Ασφάλειας Τροφίμων σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000:2005. Από την άποψη αυτή σημαντική αποδείχτηκε η συμμετοχή στο Πρόγραμμα ΟΕΦ (Οργάνωση Ελαιουργικών Φορέων) με προϋπολογισμό 427.000€ για την τριετία 2015-2018.

Τα οφέλη από τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα αποδείχθηκαν πολύ σημαντικά, τόσο στην ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος

όσο και στη διαδικασία της παραγωγής, με παράλληλη εξοικονόμηση σε ώρες λειτουργίας αλλά και κόστος, μέσω της απόκτησης σύγχρονων μηχανημάτων. Συμμετέχει επίσης και στην επόμενη τριετία του Προγράμματος (2018-2021) με προϋπολογισμό 846.000€, για να συνεχιστεί ο εκσυγχρονισμός της μονάδας, τόσο στον τομέα της παραγωγής όσο και στον τομέα της αποθήκευσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών βασίζεται σε ίδια κεφάλαια του Συνεταιρισμού και ότι δεν υπάρχει καθόλου δανεισμός.

Οι επιλογές που έγιναν στα πλαίσια του προγράμματος όσον αφορά τη διαδικασία παραγωγής στόχευαν στη συνεχή βελτίωση του τελικού προϊόντος. Έτσι, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στον κα-

Κάθε εισαγωγέας θέλει άριστη ποιότητα. Εμείς κάθε χρόνο έχουμε τις καλύτερες τιμές και αυτό δημιουργεί αυξημένη ζήτηση για την ποιότητά μας. Εξαγωγούμε στην Ιταλία και στην Αμερική περισσότερο.

λύτερο δυνατό αερισμό των καρπών, ώστε να μην αναπτύσσονται υψηλές θερμοκρασίες στις ελιές, οι οποίες θα οδηγούσαν σε σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας του τελικού προϊόντος λόγω της αύξησης της οξύτητάς του (χρήση λινών σακιών για καλό αερισμό, παλετοκιβώτια τα οποία προωθούνται κατά προτεραιότητα).

Έγινε προμήθεια κλαρκ για την ασφαλή μεταφορά των παλετών με τους περιέκτες της ελιάς από το χώρο παραλαβής στο εσωτερικό των ελαιοτριβείων χωρίς επιμολύνσεις του παραγόμενου ελαιολάδου με καυσάερια των συμβατικών μέσων μεταφοράς. Επίσης εγκαταστάθηκαν ανοξείδωτες κλιματιζόμενες δεξαμενές με διατάξεις κλιματισμού αλλά και σύστημα αζώτου, ώστε η θερμοκρασία στο χώρο αποθήκευσης ελαιολάδου διατηρείται εντός

συγκεκριμένων τιμών, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του και να αποφεύγεται η υποβάθμισή του.

Η έμφαση στην ποιότητα

Το στοιχείο που κερδήθηκε και σφράγισε την επιτυχημένη πορεία του Συνεταιρισμού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνεχή και επίμονη προσήλωση όλων των εμπλεκόμενων στο στόχο της παραγωγής υψηλής ποιότητας ελαιολάδου.

Η εξαιρετική ποιότητα του ελαιολάδου που παράγεται οφείλεται σε ένα συνδυασμό παραγόντων οι οποίοι επιτρέπουν να αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό οι ιδιαίτερα ευνοϊκές κλιματολογικές και εδαφικές συνθήκες της περιοχής.

Οφείλεται καταρχάς στην εμπιστοσύνη, τη συνέπεια και την κατανόηση των ίδιων των παραγωγών και στην πολύ θετική τους ανταπόκριση στις απαιτήσεις και στους στόχους ποιότητας που οι ίδιοι έχουν υιοθετήσει.

Στις εκπαιδευσεις παραγωγών που πραγματοποιούνται δίνεται έμφαση στα οφέλη της συλλογικής διαχείρισης της ελαιοκαλλιέργειας, της κατάλληλης περιποίησης των δένδρων, της συλλογικής συγκομιδής, της αποθήκευσης, της επεξεργασίας και εμπορίας με αποτέλεσμα ένα άριστο ποιοτικά τελικό προϊόν. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται, μέσω των προγραμμάτων επιμόρφωσης, στην ελαχιστοποίηση των προβλημάτων από υπολείμματα φυτοφαρμάκων.

Από την άποψη αυτή κρίσιμης σημασίας είναι ο σωστός και υπεύθυνος προγραμματισμός των δολωματικών ψεκασμών, οι οποίοι γίνονται από μέλη του Συνεταιρισμού και όχι από εξωτερικές εταιρείες. Και ασφαλώς δεν είναι τυχαίο που στις χημικές αναλύσεις του περιεχομένου των δεξαμενών που γίνονται τακτικά, τα επίπεδα των φυτοφαρμάκων είναι στα ίδια επίπεδα με αυτά του βιολογικού ελαιολάδου. Να σημειωθεί εξάλλου ότι εφαρμόζεται σύστημα ιχνηλασιμότητας με λήψη και διατήρηση δειγμάτων από κάθε παρτίδα παραγωγού, ώστε να είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η ακριβής προέλευση τυχόν προβλημάτων που θα διαπιστωθούν εκ των υστέρων.

Η εξαιρετική ποιότητα του ελαιολάδου οφείλεται επίσης στην προσπάθεια των εργαζομένων, που συχνά δουλεύουν ακόμα και

όλη τη νύχτα, διότι ο ελαιόκαρπος πρέπει μετά την συγκομιδή του να πάει κατευθείαν για έκθλιψη. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας που θα προκαλούσε η πολύωρη παραμονή του πληγωμένου καρπού πριν την έκθλιψη. Η γρήγορη έκθλιψη συνδυάζεται ιδανικά με τις χαμηλές θερμοκρασίες επεξεργασίας που επιτρέπουν την διατήρηση των ευγενών οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του ελαιολάδου.

Καθοριστικό όμως ρόλο παίζει το οικοσύστημα της περιοχής το οποίο χαρακτηρίζεται από τη συνύπαρξη πεδινών, ημιορεινών

Στόχοι μας είναι η διατήρηση της ποιότητας και η τροφοδοσία σε ελληνικά συσκευαστήρια, για να προωθείται το ελαιόλαδο που παράγουμε με την ελληνική επωνυμία.

και ορεινών εδαφών. Αυτό, σε συνδυασμό με το μεγάλο αριθμό παραδοσιακών ελαιοδέντρων αραιάς φύτευσης, συμβάλλει στην παραγωγή ενός προϊόντος υψηλής γευστικής αξίας με χαρακτηριστικό χρυσοπράσινο χρώμα, λεπτή γεύση και φρουτώδες άρωμα. Η αποθήκευση τέλος σε ανοξειδωτες δεξαμενές τοποθετημένες σε στεγασμένους κλιματιζόμενους χώρους διασφαλίζει τη διατήρηση των χαρακτηριστικών αυτών, ιδιαίτερα κατά τους θερμούς καλοκαιρινούς μήνες.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι τιμές τις οποίες απολαμβάνουν οι παραγωγοί - μέλη του Συνεταιρισμού είναι οι υψηλότερες στην Ελλάδα. Οι εξαγωγές και η σταθερή ποιότητα συνιστούν διαρκείς στόχους του Συνεταιρισμού.

Σωτήρης Μπατζάκης
Διαχειριστής του Συνεταιρισμού Συκέας

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 2019

Η ψήφος μας έχει σημασία για το αύριο της Ευρώπης

Εν όψει των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που θα διεξαχθούν στις 23-26 Μαΐου 2019, θα ήθελα να αναφέρω κάποια βασικά δεδομένα, που όλοι λίγο πολύ θα πρέπει να γνωρίζουμε για τον θεσμό αυτόν, ο οποίος είναι το βασικό όργανο που μας αντιπροσωπεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η νομική βάση των ευρωεκλογών είναι το άρθρο 14 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τα άρθρα 20, 22 και 223 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Πέραν ορισμένων κοινών κανόνων, οι εκλογικές ρυθμίσεις διέπονται από εθνικές διατάξεις, που ενδέχεται να παρουσιάζουν διαφορές μεταξύ τους.

Σε όλα τα κράτη μέλη το ελάχιστο όριο ηλικίας για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι τα 18 έτη, με εξαίρεση την Αυστρία, όπου το όριο αυτό είναι τα 16 έτη και την **Ελλάδα** με όριο τα 17 έτη.

Εκτός από την **Ελλάδα**, η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική σε άλλα τρία κράτη μέλη (Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Κύπρο) και η υποχρέωση ψήφου ισχύει για τους υπηκόους καθώς και για τους *εγγεγραμμένους αλλοδαπούς πολίτες της Ε.Ε.*

Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των αλλοδαπών καθιερώνεται βάση του άρθρου 22 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με το οποίο *«κάθε πολίτης της Ένωσης που κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος μέλος όπου διαμένει».*

Ωστόσο, η ερμηνεία της έννοιας της *διαμονής* εξακολουθεί να παρουσιάζει αποκλίσεις μεταξύ των κρατών. Ορισμένες χώρες απαιτούν η κατοικία ή ο συνήθης τόπος διαμονής του ψηφοφόρου να βρίσκεται στην εκλογική τους επικράτεια (Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβενία) ή ο ψηφοφόρος να διαμένει στην επικράτεια τους κατά τρόπο μόνιμο (Κύπρος, Δανία, **Ελλάδα**, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο) ή να είναι εγγεγραμμένος στα δημοτολόγια (Βέλγιο

και Τσεχική Δημοκρατία). Για να έχουν δικαίωμα ψήφου στο Λουξεμβούργο, την Κύπρο και την Τσεχική Δημοκρατία, οι πολίτες της ΕΕ πρέπει επίσης να πληρούν μια ελάχιστη περίοδο διαμονής.

Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα ψήφου από το εξωτερικό στις ευρωπαϊκές εκλογές. Στο Βέλγιο, στη Βουλγαρία και στην **Ελλάδα** μπορούν να ψηφίσουν μόνο μη διαμένοντες υπήκοοί τους που ζουν σε άλλο κράτος μέλος, ενώ άλλα κράτη μέλη δίνουν και το δικαίωμα ψήφου των μη διαμενόντων υπηκόων που ζουν σε τρίτη χώρα.

Το γεγονός ότι ορισμένοι αλλοδαποί δύνανται να ψηφίζουν τόσο στη χώρα υποδοχής όσο και στη χώρα καταγωγής τους ενδέχεται να οδηγήσει σε διπλοψηφία, που σε ορισμένα κράτη μέλη συνιστά ποινικό αδίκημα. Ωστόσο, η επιβολή του νόμου εξακολουθεί να είναι δύσκολη, δεδομένου ότι η διασταύρωση των δεδομένων μεταξύ των εκλογικών αρχών των κρατών μελών είναι ελλιπής. Πρόσφατα γεγονότα κατέδειξαν τους τυχόν κινδύνους για τις εκλογικές διαδικασίες και τη δημοκρατία, οι οποίοι μπορούν να προκύψουν από την επιγραμμική (online) επικοινωνία. Ως μέτρο για την αντιμετώπιση τυχόν παράνομης χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει την προστασία της ακεραιότητας της ευρωπαϊκής δημοκρατικής διαδικασίας με την πρόβλεψη οικονομικών κυρώσεων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν τις παραβάσεις των κανόνων προστασίας των δεδομένων με σκοπό να επηρεάσουν το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών.

Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος διαμονής αποτελεί επίσης έκφραση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών και επακόλουθο του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής. Κάθε πολίτης της Ένωσης, που δεν είναι υπήκοος του κράτους μέλους

διαμονής του, αλλά πληροί τις προϋποθέσεις όσον αφορά το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, δικαιούται να είναι υποψήφιος στις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος διαμονής του.

Σε ορισμένα κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, **Ελλάδα**, Ολλανδία και Σουηδία), μόνο πολιτικά κόμματα και πολιτικοί σχηματισμοί μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα. Σε όλα τα άλλα κράτη μέλη είναι δυνατόν να κατατεθούν υποψηφιότητες με την προϋπόθεση, ότι αυτές συγκεντρώνουν τον απαιτούμενο αριθμό υπογραφών ή υποστηρίζονται από τον απαιτούμενο αριθμό ψηφοφόρων ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, απαιτείται επίσης καταβολή εγγύησης.

Οι Ευρωεκλογές πραγματοποιούνται κάθε 5 χρόνια και διεξάγονται κατά την ίδια περίοδο που αρχίζει το πρωί της Πέμπτης και λήγει την Κυριακή που ακολουθεί, ενώ η ακριβής ημερομηνία και ώρες ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι ψηφοφόροι μπορούν με προτιμιακή ψήφο να αλλάξουν τη σειρά των ονομάτων στη λίστα. Ωστόσο, σε εννέα κράτη μέλη (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, **Ελλάδα**, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Εσθονία, Ουγγαρία και Ρουμανία) οι κατάλογοι είναι κλειστοί (χωρίς προτιμιακή ψήφο). Στο Λουξεμβούργο μπορεί κανείς να ψηφίσει ακόμη και υποψήφιους, που ανήκουν σε διαφορετικούς συνδυασμούς, ενώ στη Σουηδία οι ψηφοφόροι μπορούν να προσθέσουν ή να διαγράψουν ονόματα από το ψηφοδέλτιο.

Επίσης, στην πλειοψηφία των κρατών μελών, οι κανόνες που ρυθμίζουν τις προεκλογικές εκστρατείες (επιτρεπόμενη χρηματοδότηση, χρόνος ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων, δημοσκόπηση αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων κτλ.) είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις εθνικές εκλογές.

Από τη δεκαετία του 1960, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εκφράσει επανειλημμένως τις απόψεις του σχετικά με ζητήματα που αφορούν την εκλογική νομοθεσία, ενώ επίσης έχει καταθέσει προτάσεις σύμφωνα με το άρθρο 138 της Συνθήκης ΕΚ.

Η έλλειψη μιας πραγματικά ενιαίας διαδικασίας για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποδεικνύει τη δυσκολία εναρμόνισης των διαφορετικών εθνικών παραδόσεων. Η δυνατότητα που δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ για έγκριση κοινών αρχών έχει επιτρέψει, αλλά μόνο μερικώς, το ξεπέρασμα αυτών των δυσκολιών. Απομένει να υλοποιηθεί ο φιλόδοξος στόχος που προβλέπει το άρθρο 223 της ΣΛΕΕ περί έγκρισης ενιαίας διαδικασίας, που απαιτεί τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Στις 7 Φεβρουαρίου 2018, το Κοινοβούλιο ψήφισε υπέρ της μείωσης του αριθμού των εδρών του από 751 σε 705 μετά την αναμενόμενη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, γεγονός που μπορεί να συμβεί πριν από τις εκλογές του 2019. Όμως, ο αριθμός των **Ελλήνων** ευρωβουλευτών θα παραμείνει ο ίδιος, δηλ. 21.

Η συμμετοχή μας στις ευρωπαϊκές εκλογές μας δίνει μοναδικό δικαίωμα λόγου στην κατεύθυνση που θα πάρει η ΕΕ κατά τα επόμενα πέντε χρόνια σε τομείς όπως το διεθνές εμπόριο, η ασφάλεια, η προστασία των καταναλωτών, η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και η οικονομική ανάπτυξη. Όμως, οι ευρωβουλευτές δεν διαμορφώνουν και αποφασίζουν μόνο σχετικά με νέα νομοθεσία, έχουν επιπλέον αρμοδιότητες.

Στις 22 Νοεμβρίου 2012, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο προτρέπει τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα να προτείνουν υποψηφίους για τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής. Οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόστηκαν ενόψει των εκλογών του 2014 και για πρώτη φορά στις εκλογές του 2014 έθεσαν υποψηφιότητα κορυφαίοι υποψήφιοι. Τελικά, ένας από αυτούς τους υποψήφιους, ο πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου Jean-Claude Juncker, εξελέγη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Πρόεδρος της Επιτροπής στις 22 Οκτωβρίου 2014.

Καθώς η Ευρώπη ανήκει σε όλους μας, η ψήφος μας συνιστά βασική συνεισφορά στην ευρωπαϊκή δημοκρατία.

Κάρεν-Καλίσα Χιώτη

Περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία των ευρωπαϊκών εκλογών του 2019 μπορείτε να βρείτε στην κάτωθι ιστοσελίδα:

<http://www.europarl.europa.eu/news/el/headlines/eu-affairs/20181122STO19860/ola-osa-chreiazetai-na-gnorizete-gia-tis-europaikes-ekloges-tou-2019>

Ο ΠΑΠΑ-ΞΩΜΑΧΟΣ

Μια εμβληματική μορφή του Καστρίου ήταν ο παπά-Γιώργης ο Κακούνης. Ένας καλός ιερέας λευίτης, άνθρωπος αξιοπρεπής και αξιοσέβαστος. Παιδιά εμείς τότε, σήμερα τον θυμόμαστε με συγκίνηση. Οι άνθρωποι του χωριού είχαν ένα ξεχωριστό σεβασμό για τον ιερέα τους, γιατί ήταν αυτός που τους στήριζε σε καιρούς δύσκολους με τις συμβουλές του, εκτελώντας το λειτούργημά του, χωρίς μισθό και με τα πενιχρά μέσα που υπήρχαν τότε. Η ετήσια «μισθοδοσία» του ήταν οι προσφορές των κατοίκων της Κοινότητας (στάρι, καλαμπόκι, λάδι κ. ά.) για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις ανάγκες του επειδή δεν έπαιρνε μισθό. Παρ' όλα αυτά ο παπά-Γιώργης ήταν πανταχού παρών, δεν αρνήθηκε ποτέ να πάει όπου τον χρειάζονταν, οποιαδήποτε ώρα: να διαβάσει ευχή, να μεταλάβει άρρωστο, να κάνει αγιασμό... Κάποτε ένας τον ρώτησε: Υπάρχει, παπά-Γιώργη, ζωή μετά θάνατο; Υπάρχει Κόλαση και Παράδεισος; Και αυτός ήρεμος και γαλήνιος απάν-

τησε: «Έτσι, παιδί μου, γράφουν τα βιβλία».

Ο εγγονός του Γιώργος Κακούνης μάς έστειλε ένα μικρό βιογραφικό σημείωμα για τον παππού του.

«Ο παππούς μου Γεώργιος Κακούνης του Ιωάννη και της Παναγιώτας γεννήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1879 και πέθανε στις 20 Οκτωβρίου 1963 λόγω γήρατος. Παντρεύτηκε τη γιαγιά μου Κακούνη Γεωργία (1886-1970) το γένος Σπυρίδωνος Ρετινά από τη Βορδόνια και απέκτησαν πέντε παιδιά που είναι με τη σειρά γέννησης:

Παναγιώτα (1911), Ανθούλα (1913), Ευγενία (1915), Ευστάθιος (1919), Ιωάννης (1923). Ο πρώτος γιος, ο πατέρας μου, δεν πήρε το όνομα του παππού του, του Γιάννη Κακούνη, αλλά τον βγάλανε Στάθη. Ο λόγος ήταν ότι η γιαγιά μου, μετά τις τρεις τσούπες που έκανε, είχε αποβολές και δεν κράταγε παιδί. Έταξε τότε στην Παναγιά να σταθεί σερνικό παιδί και να το βγάλει Στάθη, όπερ και εγένετο. Η κα-

νονικότητα στην ονοματοδοσία επανήλθε με το επόμενο παιδί, που πήρε το όνομα του παππού του, Γιάννης».

Ο παππούς μου –βρίσκω στα βιβλία της εκκλησίας του Αϊ-Γιώργη– έκανε το πρώτο του μυστήριο (Βάπτισμα) στις 26-06-1916 και το τελευταίο του, πάλι βάπτισμα, το Μάρτιο του 1959. Λειτουργούσε στον Αϊ-Γιώργη (1916-1947) και κατόπιν στην Αγία Βαρβάρα.

Τον διαδέχτηκε στην ενορία ο παπά-Γιάννης ο Γιαννούλης.

Τα πρώτα χρόνια της θητείας του, ως εφημέριος, οι ενορίτες πλήρωναν τον παπά του χωριού, οι οποίοι ήταν και αυτοί φτωχοί άνθρωποι και τότε του έδιναν τότε δεν του έδιναν το μισθό. Έχοντας μεγάλη φανελιά έπρεπε να δουλεύει στα χωράφια. Αργότερα έγινε το Τ.Α.Κ.Ε (Ταμείο Ασφάλισης Κληρικών Ελλάδος) και άρχισε η μισθοδοσία του Κλήρου από το Δημόσιο».

Θα συμπληρώσουμε την εικόνα του παπά-Γιώργη με ένα κείμενο του λαογράφου Δημητρίου Καλλιάνη δημοσιευμένο στον “Ταχυδρόμο” της Λακωνίας.

Ο ΠΑΠΑ-ΞΩΜΑΧΟΣ

Δ. Γ. Καλλιάνη

(Από τη ζωή του χωριού)

«Ο παπά-Γιώργης του Καστριού θα μπορούσε να ονομαστεί αποστολικός. Άλλο δρόμο δε γνώριζε εκτός από αυτόν που οδηγούσε από την εκκλησία στο χωράφι και από το σπίτι του στην εκκλησία πάλι. Όταν άρχιζαν τα οργώματα, τον έβλεπες μπροστά και να οργώνει και να σπέρνει με απλοχεριά σαν όπως σκοπούσε στους πιστούς την ευλογία του. Είχε μια βαθιά εξοικείωση με το χώμα και, με τη σκούφια και το παλιό ράσο που φορούσε, κρατώντας στο χέρι του τη βουκέντρα έμοιαζε μέσα στο λαό του αληθινή βιβλική μορφή. Πρώτα βέβαια οδηγούσε τους χριστιανούς στο λόγο κι αμέσως μετά την ολοκλήρωσή του στο μόχθο για την επάρκεια του επιούσιου.

Καθώς τον θυμάμαι τώρα, θαρρώ πως ταυτιζόταν περισσότερο με το Φθινόπωρο. Ήταν, βέβαια, πάντα εποχιακός με την έννοια ότι γνώριζε, όσο κανένας άλλος συγχωριανός του τα μυστικά της γης σε κάθε ώριμη στιγμή της. Μόλις άνοιξαν τα ρείκια, άνοιξαν και οι ευλογίες του. Και να πώς. Στη μικρή του ενορία, που παλιότερα ήταν δοξασμένη, είχαν χτισμένα οι παλαιότεροι, πάνω σ' ωραίους λόφους, σχεδόν όλα τα ξωμόνια (ξωκλήσια). Κάθε Φθινόπωρο έτρεχαν οι πιστοί να λειτουργήσουν υπέρ υγείας με λειτουργό τον παπά-Γιώργη και ψάλτη τον αγροφύλακα του χωριού. Κατά το συνήθειο τον ειδοποιούσαν αποβραδής και την κονταυγή μαζί με το κελάιδισμα των πουλιών, κάτω από τη χαμηλή στέγη του ξωκλήσιου, άρχιζε σιγανά-σιγανά, σχεδόν βουβά, με μισόφωνα η Θεία Λειτουργία. Στην πραγματικότητα έψελναν όλοι κι έξω ακόμη από τον ναό ο ανθισμένος τόπος. Η καμπανίτσα που χτυπούσε έφερνε τον κυματισμό της στο χωριό και κάτω στα χωράφια κι έτσι η Λειτουργία απλωνόταν παντού. Και ο παπά-Γιώργης που γνώριζε όλους τους καμηούς των πιστών, στο διάβασμα των ονομάτων υπέρ υγείας συνήθιζε να δυναμώνει τη φωνή του για να τους ευχαριστήσει. Στο τέλος, αφού μοίραζε το αντίδωρο διπλωμένο σε χαρτάκι, έκοβε και μια λειτουργία και παρακαλούσε να πιουν για την υγεία τους από το ανάμα. Μόλις που φώτιζε και ο καθένας με την ευχαρίστηση στην καρδιά του έπαιρνε το δρόμο για το σπίτι του και μετά για το χωράφι. Με την ίδια προσunenόηση ξέβγαине και ο παπά-Γιώργης για να συνεχίσει τα οργώματά του. Και σ' όλο το δρόμο σιωπηλός επάνω στο γαϊδουράκι του, σιγοέψελνε σαν να μην είχε χορτάσει η ψυχή του από τα πρωινά τροπάρια. Μάλλον ευλογούσε τη γύρω σπαρμένη γη.»

Επιμέλεια: Βαρβάρα Κεμερίδου

Η ΠΛΑΤΑΝΑ ΤΟΥ ΑΗ ΓΙΩΡΓΗ ΚΑΙ Ο ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΕΝΙΔΗΣ

Ο Διονύσης Μενίδης γεννήθηκε το 1853 και πέθανε το 1947. Όταν ήταν παιδί φύτεψε την πλατάνα του Αη Γιώργη

Τότε το Καστρί ήταν ξεραίλα και την φύτεψε να έχουμε λίγο ίσκιο και λίγη δροσιά. Η πλατάνα όμως για να ζήσει θέλει πολύ νερό

Κουβάλαγε λοιπόν νερό από την στέρνα που είναι στο σπίτι του πατέρα μου, την πότιζε κάθε μέρα και μεγάλωσε γρήγορα.

λέσσα, είχε όμως και κάτι άλλο που ήταν το καλύτερο παιχνίδι για τα τότε παιδιά. Είχε τις γλίστρες. Το καλοκαίρι η αυλή γέμιζε παιδιά που μάλωναν ποιός θα πρωτοπάει στις γλίστρες. Στο σπίτι αυτό έμενε ο παππούλης ο Μενίδης με την γριά του την Αννιώ. Εγώ τον παππούλη τον θυμάμαι σε πολύ μεγάλη ηλικία να κάθεται στο πετρόσκαλο τελείως τυφλός με μακριά άσπρη γενειάδα και τότε να σιγοτραγουδάει και

και η πλατάνα του παππούλη του Μενίδη που μας έκανε σκιά.

Τώρα το σπίτι του Μενίδη έχει γκρεμίσει μαζί με άλλα δέκα που συνορεύανε με το βουνό. Ήταν όλα ωραία παραδοσιακά σπίτια. Εύχομαι να μην ακολουθήσουν και άλλα.

Στις 12-02-2019 έφυγε από τη ζωή η Ματούλα Δημητρακάκη ήταν η τελευταία της Ιστορικής οικογενείας των Δημητράκηδων. Είχε γεννηθεί και μεγάλωσε στο

όμορφο Καστρί και το αγαπούσε πάρα πολύ –«χωριό που πρώτο δέχεται του ήλιου το φιλί»– που γράφει ο Γιάννης Κορζής στο ποίημά του το Καστρί. Ήταν έξι παιδιά πέντε κορίτσια και ένα αγόρι ο Δημητράκης. Η Ματούλα ήταν η τελευταία. Μεγαλώσαμε στην ίδια γειτονιά, τα παιδικά χρόνια ήταν ωραία και ξέγνοιαστα. Παίζαμε στον Αη Γιώργη μαζί με τα άλλα 35 παιδιά του χωριού.

Μετά την κατοχή ανέβηκε στην Αθήνα έγινε καθηγήτρια Αγγλικών και διατηρούσε δικό της φροντιστήριο. Συμβαίνουν στη ζωή κάτι συμπτώσεις που δεν ξέρεις πως να το εξηγήσεις. Στο χάος της Αθήνας βρεθήκαμε στο Παλαιό Φάληρο το 1960 να μένουμε με τις τρεις αδελφές Δημητρακάκη στον ίδιο δρόμο και με την Βαλεντίνη στην ίδια πολυκατοικία και στον ίδιο όροφο. Απέναντι η Φρόσω που την αγαπούσα πολύ και σε απόσταση λίγων μέτρων η Ματούλα. Είναι πολύ ωραία να έχεις τόσο κοντά σου κατά δικούς σου ανθρώπους. Δυστυχώς μέσα σε τρία χρόνια έφυγαν οι τρεις αδελφές καθώς και ο αδελφός τους

Τώρα αισθάνομαι μεγάλη μοναξιά και απέραντη ΘΛΙΨΗ.

Γεωργία Κορζή-Ξενογιαννη

Αυτή η στέρνα είναι συνέχεια του σπιτιού, είναι το χαγιάτι. Κτίστηκε μαζί με το σπίτι το 1841 και είναι φτιαγμένη από κορασάνι, δηλαδή τριμμένο κεραμίδι με ασβέστη

Ο πατέρας μου έλεγε ότι χωράει 2000 οκάδες νερό, αλλά δεν την γέμιζαν ποτέ γιατί υπήρχε φόβος να σπάσει και να παρασύρει το σπίτι. Είχε όμως αρκετό νερό και έπαιρνε όλη η γειτονιά. Θυμάμαι τις γειτόνισσες που έλεγαν ότι το βρόχινο νερό έβραζε γρήγορα τα όσπρια και στο λούσιμο έκανε πολύ ωραία τα μαλλιά. Το νερό της στέρνας έκανε για όλες τις δουλειές εκτός από πόσιμο. Τώρα στο Καστρί υπάρχει άφθονο νερό αλλά εγώ θυμάμαι και την εποχή της στέρνας.

Πάνω από του πατέρα μου το σπίτι ήταν το σπίτι του Μενίδη. Ένα ωραίο παραδοσιακό σπίτι με μικρά παράθυρα και ξύλινο μπαλκόνι. Δεν είχε μάντρα, είχε

πότε να ψέλνει.

Τα παιδιά χαλάγαμε τον κόσμο από τις φωνές. Δεν μας μάλωνε ποτέ, ούτε μας έδιωχνε αλλά μας έλεγε θα σκίσετε τα σκουτιά σας και θα σας μαλώσουν οι μανάδες σας, για αυτό ελάτε να σας πω μια ιστορία. Από όλα που μας έλεγε εγώ θυμάμαι ότι είχε φίλο ένα Τουρκόπουλο που δεν ήθελε να φύγει από το χωριό και το έκρυβε για πολύ καιρό.

Ο πατέρας μου έλεγε ότι στα νιάτα του ήταν λεβέντης και τις μεγάλες γιορτές πήγαινε στην εκκλησία με φουστάνελες. Θυμάμαι όταν γύριζε από κάπου η γριά του, βάραγε παλαμάκια και έλεγε καλώς την γριά μου καλώς την γριούλα μου. Όταν έφευγαν παιδιά μας έλεγε ΑΦΕΡΗΜ.

Στην εποχή μου στο πάνω Καστρί από τα Μουτεϊκα μέχρι τα Λιακοπουλειϊκα ήταν 35 παιδιά. Ο μόνος χώρος για να παίξουν ήταν η πλατεία του Αη Γιώργη

Συγχώρα με, Θεέ μου (Μεγάλη εβδομάδα, Απρίλιος 1985)

Στο σούρουπο, τ' απόβραδο
που οι καρμπάνες σήμαιναν λυπητερά στην πόλη,
ξεκίνησα για το φτωχό του λόφου το ξωκλήσι.
Μονάχος θέλησα να δω εκεί τον Σταυρωμένο.
Λίγα ζουμπούλια μάζεψα στο δρόμο μυρωδάτα
και ανεμώνες κόκκινες κλειστές και λυπημένες.
Η ταπεινή μου προσφορά.. δεν είχα τίποτα άλλο.

Τον είδα στο σταυρό χλωμό και ματωμένο,
με τα καρφιά τα γύφτικα στα χέρια και στα πόδια
και το κεφάλι του έσφιγγε στεφάνι αγκαθωτό
και μια πληγή στο στήθος του ακόμα στο γυμνό.
Και έτσι καθώς έγερνε στον ώμο το κεφάλι,
στο πρόσωπο δεν έβλεπες του πόνου τον σπασμό.
Θαρρούσες πως βρισκότανε στον ύπνο το γλυκό.

Τόσο φριχτό μαρτύριο, πώς άντεξες, Χριστέ μου,
κι ακόμα εσυχώρεσες κι αυτούς τους σταυρωτές σου.
Συχώρα με που δείλιασα στα πάθη σου Θεέ μου!!!

Γιάννη Κορζή, Ποιήματα

ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΟΥ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ

Παρακολουθώντας παππούδες και γιαγιάδες να φροντίζουν τα εγγόνια τους, ώστε να δώσουν μια χείρα βοήθειας στα εργαζόμενα παιδιά τους, βρέθηκα περισσότερες από μία φορές να συμμετέχω σε συζητήσεις σχετικά με αυτό το φαινόμενο. Ένα φαινόμενο που δεν περιορίζεται στο διάστημα των καλοκαιρινών διακοπών. Συχνά η φροντίδα ξεκινά από τους πρώτους μήνες της ζωής του μωρού και μπορεί να ολοκληρώνεται μετά το τέλος του δημοτικού σχολείου ή και στις πρώτες τάξεις του γυμνασίου, καθώς, ακόμα και όταν το παιδί εντάσσεται στο σχολικό περιβάλλον και ωράριο, υπάρχει ανάγκη για φύλαξη τις ώρες που μεσολαβούν από το σχολασμα έως την επιστροφή των γονιών στο σπίτι. Τι είναι λοιπόν αυτό που ωθεί 60άρηδες, 70άρηδες ή και 80άρηδες να αναλαμβάνουν αυτό το βαρύ έργο; Είναι θεμιτό; Είναι αναμενόμενο; Είναι δεδομένο; Έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν και, αν το κάνουν, είναι αυτό κατακριτέο; Είναι εγωιστικό; Είναι καταδικαστέο;

Έρευνες ψυχολόγων διαβεβαιώνουν τη θετική επίδραση που έχει η συχνή επαφή με τον παππού και τη γιαγιά στην πνευματική και ψυχική υγεία των παιδιών. Υπάρχουν επίσης μελέτες που διαπιστώνουν οφέλη σε πνευματικό και σωματικό επίπεδο για τους ίδιους τους παππούδες που φροντίζουν τα εγγόνια τους. Δυσκολεύομαι ωστόσο να πιστέψω ότι η «υπόσχεση» ότι θα ωφεληθούν μακροπρόθεσμα είναι ο λόγος που τους ωθεί να αναλάβουν το μέγιστο των «δυο φορές παιδιών τους». Ποιο είναι λοιπόν το κίνητρό τους;

Είναι, φυσικά, πολλοί που

είναι απλώς άνθρωποι της προσφοράς και του καθήκοντος, και μάλιστα παίρνουν από την κοπιαστική εργασία που αναλαμβάνουν ικανοποίηση και χαρά. Υπάρχουν αυτοί που έχουν περίσσειμα αγάπης και την ανάγκη να το δώσουν - τι καλύτερο από το να το προσφέρουν στα παιδιά των παιδιών τους; Για άλλους είναι

μα δεύτερη ευκαιρία να κάνουν ό-σα δεν έκαναν με τα παιδιά τους, να ξαναγεμίσουν την «άδεια φωλιά» τους. Κάποιοι βέβαια νιώθουν βαριά την ευθύνη και την υποχρέωση. Και μερικοί αισθάνονται ότι αναγκάζονται να αγνοήσουν ή να βάλουν στην αναμονή τα σχέδια, τις επιθυμίες, τα όνειρα, όσα θα έκαναν «όταν θα μεγαλώσουν τα παιδιά». Η αλήθεια είναι ότι πολλοί παππούδες και γιαγιάδες διανύουν εξαιρετικά παραγωγικές ηλικίες, ζουν γεμάτες ζωές, απολαμβάνοντας

δραστηριότητες και παρέες και εξερευνώντας νέα ενδιαφέροντα και πεδία, τα οποία θα ήταν απρόθυμοι να εγκαταλείψουν. Έχουν όμως δικαίωμα να εκφράσουν τις επιφυλάξεις τους; Έχουν δικαίωμα να βάλουν όρια; Έχουν τελικά δικαίωμα να αρνηθούν; Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι η πλει-

γάμο και τρία παιδιά, από την προηγούμενη σύζυγο. 20 χρόνων ήταν η γιαγιά μου, όταν πήγε να μείνει στο σπίτι του παππού μου και δεν μπήκε από την πόρτα αλλά από το παράθυρο (λόγω του ότι είχε πεθάνει η προηγούμενη) και βρέθηκε να συγκατοικεί με τρία ξένα παιδιά και τα πεθερικά της, σε δύο μόνο δωμάτια.

Απόκτησε εννέα παιδιά και από αυτά έχασε τα δύο- τότε οι γυναίκες γεννούσαν πολλά παιδιά. Εγώ τη γιαγιά μου τη γνώρισα γριά σε εμφάνιση παρότι δεν ήταν μεγάλη, από όταν τη θυμάμαι φορούσε μαύρα (γιατί η ψυχή της ήταν μαύρη, από τις απώλειες των παιδιών της και του άντρα της, που τον έχασε γρήγορα). Αυτή λοιπόν η γυναίκα με τα τόσα βάσανα μάζευε τα εγγόνια (δεν ήμασταν και λίγα)σαν κλώσα κάθε βράδυ, στο χαγιάτι του σπιτιού, ή στο χειμωνιάτικο ανάλογο την εποχή έφτιαχνε μια στρωματσάδα, άνοιγε μια μεγάλη αγκαλιά και άρχιζε να λέει παραμύθια και ιστορίες από τη ζωή της. Μας έπαιρνε ο ύπνος με τον γάτο να κοιμάται δίπλα μας. «Χαρά στον που ελούφαξε μες της γιαγιάς τον κόρφο... χαρά στον που κοιμήθηκε με το νανούρισμά της», όπως λέει και ο ποιητής.

Χαροκαμένες, βασανισμένες γυναίκες που ανοίγανε την αγκαλιά τους και αφιέρωναν τον προσωπικό τους χρόνο χωρίς να υπολογίζουν τίποτα. Θυσία στο σύζυγο, στα παιδιά του και στα παιδιά τους και στα εγγόνια τους. Ευλογημένες γυναίκες, μοναδικές. Τότε την (τις) θαύμαζα, τώρα μου λείπει και αναπολώ το χαγιάτι και τη μεγάλη αγκαλιά. Θα ήθελα να κάνω και εγώ το ίδιο, όταν έρθει η ευλογημένη ώρα.

ονότια θα τους χαρακτήριζε εγωιστές, τα παιδιά τους θα θύμωναν και θα προκαλούσαν ρήγμα στον οικογενειακό ιστό. Δυστυχώς ή ευτυχώς, η παροχή βοήθειας προς τους νέους γονείς από τους παππούδες και τις γιαγιάδες είναι αυτονόητη. Ακούγοντας συζητώντας και διαβάζοντας γι αυτό το θέμα. ΘΥΜΗΘΗΚΑ

Τη γιαγιούλα μου (και τη δική σας) που παντρεύτηκε έναν άντρα 40 χρόνια μεγαλύτερο της, ο οποίος είχε ήδη στο ιστορικό του άλλον έναν

ΠΟΙΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΝ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ;

«Μπορεί να υπάρχει κάτι στο καρπάσιο, παραδοσιακή Ιταλική συνταγή από πολύ λεπτές φέτες μοσχαρίσιου κρέατος, ελάχιστα ψημένες, σχεδόν ωμές, πασπαλισμένες με διάφορα μπαχαρικά ή μυρωδικά, που συνοδεύονται από λαχανικά ή στην παέλα, παραδοσιακή Ισπανική συνταγή με τοπικό ρύζι κρεατικά, ψαρικά και λαχανικά, καθώς η Ισπανία μόλις ξεπέρασε την Ιταλία ως η υγιέστερη χώρα στον κόσμο». Έτσι ξεκινά το σχετικό άρθρο του Bloomberg με τη σχετική κατάταξη για το 2019, σε επίπεδο υγείας 169 χωρών στον κόσμο που πληρούν τα κριτήρια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Έτσι σύμφωνα με την εν λόγω κατάταξη η Ισπανία πέρασε από την έκτη θέση το

2017 στην πρώτη, υποσκελίζοντας την Ιταλία η οποία από πρώτη το 2017, τώρα είναι δεύτερη. Πρώτη η Ισπανία, δεύτερη η Ιταλία! Η Ελλάδα που βρίσκεται; Υπομονή, θα δείτε παρακάτω.

Τα κριτήρια; Οι παράγοντες που συνεισφέρουν στη συνολική υγεία συμπεριλαμβάνοντας το προσδόκιμο ζωής και βάζοντας αρνητικό βαθμό (πέναλτι) σε παράγοντες όπως το κάπνισμα και η παχυσαρκία. Λαμβάνονται υπόψη περιβαλλοντικοί παράγοντες όπως η πρόσβαση σε ασφαλές νερό και οι συνθήκες υγιεινής.

Μα βάση αυτά η Ισπανία της οικονομικής κρίσης, για να μην ψάχνουμε για δικαιολογίες, έχει το υψηλότερο προσδόκιμο ζωής

μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόβλεψη είναι ότι το 2040 το υψηλότερο προσδόκιμο θα είναι στην Ισπανία, αγγίζοντας κατά μέσο όρο τα 86 έτη, ακολουθούμενη από την Ιαπωνία, τη Σιγκαπούρη και την Ελβετία. Το γιατί η Ισπανία, ίσως μπορέσει να το κα-

ταλάβεις αν επισκεφτείς τη Μαδρίτη και έχεις τα μάτια σου και το μυαλό σου ανοικτά. Να δεις πώς ζουν, πώς περπατούν, πώς χαίρονται, πώς αγαπιούνται, πώς τρώνε, πώς διασκεδάζουν. Όχι δεν κοιμούνται χωρίς! Ξενυχτούν πιο πολύ από εμάς.

Σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας ας δούμε τι διαπιστώνει για την Ισπανία –της κρίσης επαναλαμβάνω– το Παρατηρητήριο της Ευρώπης για τα Συστήματα και τις Πολιτικές της Υγείας: «Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας παρέχεται από τον δημόσιο τομέα, εξειδικευμένους γιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες πρόληψης σε παιδιά, γυναίκες και ηλικιωμένους, για άμεση και χρόνια φροντίδα», και σημειώνει ότι την τελευταία δεκαετία έχουν μειωθεί οι θάνατοι από καρδιαγγειακές παθήσεις και καρκίνους.

Για τις διατροφικές συνήθειες στις διαπιστώσεις του Bloomberg χαιρετίζεται η μεσογειακή διατροφή της Ισπανίας και της Ιταλίας, που είναι πλούσια σε εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και ξηρούς καρπούς. Και εδώ επισημαίνεται πως η πλούσια διατροφή σε τέτοια λιπαρά, έχει ευεργετικότερη επίπτωση σε καρδιαγγειακές παθήσεις και καρκίνους, σε σχέση με άλλες δίαιτες με λιγότερα λιπαρά. Προσέχετε λοιπόν όσες και όσοι κάνετε δίαιτα, μην κόβετε το λαδάκι.

2019 Rank	2017 Rank	Change	Economy	Health Grade	Health Score	Health Risk Penalties
1	6	+5	Spain	92.75	96.56	-3.81
2	1	-1	Italy	91.59	95.83	-4.24
3	2	-1	Iceland	91.44	96.11	-4.67
4	7	+3	Japan	91.38	95.59	-4.21
5	3	-2	Switzerland	90.93	94.71	-3.78
6	8	+2	Sweden	90.24	94.13	-3.89
7	5	-2	Australia	89.75	93.96	-4.21
8	4	-4	Singapore	89.29	93.19	-3.90
9	11	+2	Norway	89.09	93.25	-4.16
10	9	-1	Israel	88.15	92.01	-3.86
11	10	-1	Luxembourg	87.39	92.03	-4.64
12	14	+2	France	86.94	91.70	-4.76
13	12	-1	Austria	86.30	90.81	-4.51
14	15	+1	Finland	85.89	90.18	-4.29
15	13	-2	Netherlands	85.86	90.07	-4.21
16	17	+1	Canada	85.70	90.31	-4.81
17	24	+7	S. Korea	85.41	89.48	-4.07
18	19	+1	New Zealand	85.06	89.68	-4.62
19	23	+4	U.K.	84.28	88.74	-4.46
20	22	+2	Ireland	84.06	89.57	-5.51

ΟΥΤΕ ΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΚΟΣΑΔΑ!

Πού βρίσκεται η Ελλάδα στη κατάταξη; Δείτε τον πίνακα δίπλα, στην 26η θέση, ούτε καν στην εικοσάδα. Πού είναι η μεσογειακή διατροφή; Πού είναι το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο; Πού είναι η κρητική κουζίνα; Πού είναι η ντοματοσαλάτα; Η χωριάτικη με τις ελιές και το μπόλικο ελαιόλαδο; Πόσα χρόνια πέρασαν από τότε που οι Αμερικανοί διαφήμιζαν και προσπαθούσαν να υιοθετήσουν την κουζίνα της Κρήτης όπου οι κάτοικοι ήταν υγιείς

και είχαν μακροζωία, τρώγοντας μπόλικο μυρωδικά και άλλα χόρτα, μπόλικο εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και μπόλικες ελιές. Και πίνανε και το κρασάκι τους και τη ρακή τους. Άλλοι τώρα φαίνεται ότι απολαμβάνουν τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής και τη διαφημίζουν διεθνώς.

Τα παιδιά μας είναι από τα πιο παχύσαρκα του ανεπτυγμένου κόσμου, τα παιδιά στην Κρήτη έχουν χοληστερίνη, οι ενήλικες της πόλης δεν περπατάμε, ακόμη και στα

όσπρια, λαχανικά, κρέατα, αρωματικά φυτά και φρούτα, όμως φαίνεται λίγοι τα προτιμούν και ιδιαίτερα τα παιδιά. Πριν από χρόνια η μπεσαμέλ και η κρέμα γάλακτος θεωρούνταν διαβατήριο αστικοποίησης. Όσο κρέμα γάλακτος και να φάμε, Γάλλοι δε θα γίνουμε, σημειωτέον ότι η Γαλλία βρίσκεται στη 12η θέση.

Αν περιηγηθείς στα τηλεοπτικά κανάλια θα συναντήσεις διάφορους σεφ μερικοί από τους οποίους προτείνουν συνταγές που αν τις εντάξεις συστηματικά στο διαιτολόγιό σου, πρώτον θα ισοπεδώσεις την σωματική και γευστική σου ικανότητα και δεύτερον έχεις σίγουρη τη χοληστερίνη τουλάχιστον.

Δε θα μιλήσω για τις υπηρεσίες υγείας, τις ανύπαρκτες υπηρεσίες για τη φροντίδα των ηλικιωμένων, αν δεν έχεις χρήματα πέθανες, γιατί θα πονέσουμε. Ένα χρόνο παλεύαμε να αποκτήσουμε οικογενειακό γιατρό και δεν το καταφέραμε. Οπότε τι να πούμε για δημόσια προγράμματα ευζωίας.

Δε θα γράψω τίποτα άλλο γιατί θα ψυχοπλακωθούμε!

21	18	-3	Cyprus	83.58	88.19	-4.61
22	21	-1	Portugal	83.10	87.95	-4.85
23	16	-7	Germany	83.06	88.10	-5.04
24	27	+3	Slovenia	82.72	88.04	-5.32
25	28	+3	Denmark	82.69	86.47	-3.78
26	20	-6	Greece	82.29	86.92	-4.63
27	25	-2	Malta	81.70	86.07	-4.37
28	26	-2	Belgium	80.46	85.29	-4.83
29	30	+1	Czech Rep.	77.59	82.96	-5.37
30	31	+1	Cuba	74.66	79.42	-4.76
31	35	+4	Croatia	73.36	78.46	-5.10
32	38	+6	Estonia	73.32	78.47	-5.15
33	29	-4	Chile	73.21	77.70	-4.49
33	33	0	Costa Rica	73.21	76.88	-3.67
35	34	-1	U.S.	73.02	78.13	-5.11
36	40	+4	Bahrain	72.31	76.96	-4.65
37	36	-1	Qatar	71.97	76.55	-4.58
38	41	+3	Maldives	70.95	75.37	-4.42
39	32	-7	Lebanon	70.53	76.10	-5.57
40	39	-1	Poland	70.25	75.93	-5.68
41	N/A	N/A	Montenegro	69.69	75.62	-5.93
42	42	0	Bosnia & H.	69.66	74.96	-5.30
43	50	+7	Albania	68.04	73.35	-5.31
44	37	-7	Brunei	67.96	71.74	-3.78

χωριά στο χωράφι πας με το τρακτέρ. Δε θα μιλήσω για την παχυσαρκία του πληθυσμού. Και καθώς οι άλλοι προχωρούσαν και αναδείκνυαν τη μεσογειακή κουζίνα τους, εμείς μείναμε στο μουσακά, δε λέω νοστιμότητας. Αλλά η ελληνική κουζίνα δεν είναι μόνο μουσακάς. Έχουμε νοστιμότητα

Εκλογές

α) Πολλά τα γραφικά στο χωριό μας κατά τη διάρκεια των εκλογών νύχτες ατέλειωτες γίνονταν συζητήσεις για να πειστούν οι υποψήφιοι και αργότερα οι ψηφοφόροι. Έτσι όταν ο φίλος μας ρωτήθηκε αν θα ξανά είναι υποψήφιος απάντησε με καημό:

- Είναι να ξανακατεβαίνω ρε φίλε τώρα που ρύθμισα το ζάχαρο;

β) Ο άλλος πάλι μένοντας έξω από το συνδυασμό γιατί βρέθηκε τελευταία στιγμή πιο κατάλληλος, μονολογούσε με καημό:

- Κρίμα τα τόσα κεράσματα - άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου.

Γ. Αρφ.

Μεταξύ συναδέλφων

Χάλασε πρόσφατα το αυτοκίνητο μιας γιατρίνας στο δρόμο Αλευρού - Γεωργίτσι φωνάζανε τον Γιακούμπ (κατά κόσμο Δημήτριο Θεοφιλάκη). Αφού το επισκεύασε και πήρε εμπρός η μηχανή, κατευχαριστημένη η γιατρίνα ρωτάει πόσο κάνει η δουλειά για να πληρώσει, για να πάρει την απάντηση από τον Γιακούμπ:

- Α, σε ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ εμείς λεφτά δεν παίρνουμε.

Κόκαλο η ΠΙΑΤΡΙΝΑ που αναρωτιόταν τι δουλειά κάνει το παλικάρι.

Γ. Αρφ.

Πόσοι καφέδες

Οι δύο φίλοι βρεθήκαν στον καφενέ ο τρίτος περαστικός λέει στον καφετζή:

- Φτιάξε δυο καφέδες, έναν στον γιατρό και έναν στον Μάριο.

Ο βακαλάος βρέθηκε σε άλλο τσουκάλι

Άλλες εποχές η δεκαετία '50-60 μέσα στην φτώχεια, ο βακαλάος το φαγητό του φτωχού. Μέσα στο καφενείο κάθεται σε μια γωνιά ο μπάρμπα Μήτσος, τον βλέπει ο μπάρμπα Παναγιώτης:

- Ρε, Μήτσο, δεν πας τον βακαλάο στο σπίτι;

Σπκώνεται ο μπάρμπα Μήτσος παίρνει το βακαλάο, τραβάει κατά την ανηφόρα...

Την άλλη μέρα που ξαναβρεθήκαν, ρωτάει ο μπάρμπα Παναγιώτης:

- Τι έγινε ρε Μήτσο, τον πήγες το βακαλάο στο σπίτι χθες;

- Ναι, λέει ο μπάρμπα Μήτσος και τον έφτιαξε η γυναίκα, πεντανόστιμος ήταν.

Κόκαλο ο μπάρμπα Παναγιώτης που εννοούσε να πάει ο βακαλάος σπίτι του.

Χρήστος Λαμπράκης

Αυτό περιμένω

Οι δυο γειτόνισσες ψυχρανθήκανε κάποτε για τα νερά. Ποια θα ποτίσει πρώτη. Από τότε κράταγε μούτρα η μια στην άλλη. Η μια η "μπολοσεβίκα" (όπως την ονόμαζε υποτιμητικά και με απέχθεια άλλη γειτόνισσα) ήτανε μοναχή της, χήρα από χρόνια, χωρίς παιδιά. Η άλλη με μεγάλη οικογένεια και χίλιες δουλειές να βγάλει πέρα. Δε γειτονεύανε μόνο τα σπίτια τους αλλά και οι κήποι τους με τα διάφορα λαχανικά. Μια μέρα που σκαλίζανε η κάθε μια τον κήπο της, η μοναχική έριξε τον εγωισμό της και μίλησε:

- Μωρ' Κατερίνη...

Η Κατερίνη τσιμουδιά.

- Μωρ' Κατερίνη, σου μιλάω.

Τίποτα η Κατερίνη.

- Μωρ' Κατερίνη, μίλα μου, μωρή, θα σκάσω.

- Ε, αυτό περιμένω κι εγώ της απάντησε.

Άλογο με νοημοσύνη

Είχαμε ένα άλογο αμερικάνικο. Ο πατέρας μου το είχε πάρει από τοαμπάση. Το αγάπαγα πολύ και αν το θυμάμαι στενοχωριέμαι πολύ. Γνώριζε τους αριθμούς μέχρι το 10. Σχεδιάζαμε κάτω στο δρόμο αριθμούς, του 'λεγες «πάτα το 6» και παπ, το πάταγε. Όταν θα φεύγαμε για Αμερική το πουλήσαμε σ' έναν Κοινοτισιώτη τοαμπάση. Πήγαμε εγώ με τον Δήμο τον Μερκεκούλια (εκείνος είχε δύο άλογα). Το δέσαμε. Όταν είδε πως φεύγαμε, άρχισε να χλιμιντράει, σήκωσε τον κόσμο στο πόδι. Εμείς φύγαμε για τον Καναδά και μάθαμε πως το άλογο ξέφυγε και γύρισε στην Καστανιά.

Π. Ε.

Η ατρόμητη γυναίκα

Είχαν έρθει στο σπίτι μας και ζήτηγαν το μουλάρι. Το είχαμε δέσει απέναντι στα πεζούλια πάνω από τη γέφυρα για βοσκή. Εν τω μεταξύ ήταν αποκλεισμένα μια ορισμένη ώρα και δε μπόραγες να περάσεις. Το είχαν κλείσει εκεί που είναι το κανάλι και περνάει το νερό στο δρόμο. Δεν μπόραγες

όταν έπεφτε ο ήλιος να πας στον κήπο ή στον κάμπο, έπρεπε προτού πέσει ο ήλιος.

- Φέρε μας το μουλάρι.

- Πώς θα πάω, δεν το έχουμε εδώ. Το έχουμε στο χωράφι, αφού το έχετε κλείσει απέναντι, αν θα πάω θα με σκοτώσουν.

- Κι αν σε σκοτώσουμε τώρα;

Τότε, ρε παιδιά, η μάνα μου τράβηξε την μπλούζα της και λέει:

- Αν είσαστε παλικάρια, σκοτώστε με. Εμείς τα παιδάκια κλαίγαμε.

Τότε ο πατέρας μου λέει:

- Ρε παιδιά, τα βάνετε με γυναίκες; Αφήστες τες. Λαβαίνεις υπόψη σου τις γυναίκες;

Θα τη σκοτώνανε...

Π. Μ.

Το μυστήριο λύθηκε

Βαθιά μεσάνυχτα, πύχτρα το σκοτάδι, το γρύλισμα της σιδερένιας ρόδας ακούστηκε στο καλντερίμι. Ακόμα δεν είχαν ρίξει άσφαλο στον κεντρικό δρόμο της Καστανιάς, αλλά ήταν στρωμένος με χαλίκια. Ο μικρός Καστανιώτης που ξύπνησε από το θόρυβο, πιάστηκε στο παράθυρο, να δει τι συμβαίνει. Ένας άνθρωπος (μια γρια μάλλον) με μαύρα ρούχα και κουκούλα, χωρίς να φαίνεται πρόσωπο, τσούλαγε ένα καρότσι μέσα στο οποίο ήταν ξαπλωμένο ένα παιδί(;). Ο μικρός παρακολουθούσε έντρομος τη «γρια» που κατηφόριζε από το «πρώον» και κανόταν στο στενό του Γιαννίτσα.

Τα χρόνια πέρασαν, το παιδί έγινε μεγάλος άντρας πια, διηγήθηκε το περιστατικό σε φίλους του, μην μπορώντας να το εξηγήσει λογικά. Πέρασαν καμιά σαρανταριά χρόνια από τη θριλερική περιγραφή και το μυστήριο λύθηκε το περασμένο καλοκαίρι από Καστανιώτη που γνωρίζει πολύ καλά τη ζωή του χωριού και τους ανθρώπους. Τα πίνανε οι φίλοι ξεροσφύρι σε ένα κατώι δωρεάν και μερικές φορές γίνονταν τόσο λάδα, που ήταν αδύνατο να πάει κάποιος σπίτι του περπατώντας. Τον φορτώνανε λοιπόν στο ξύλινο καρότσι και άρχιζε... «η διανομή κατ' οίκον», διασχίζοντας το καλντερίμι.

Θ. Π.

Μια σειρά κειμένων που προσπαθεί να προσεγγίσει λεξιλογικά τοπωνύμια αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούμε στον καθημερινό μας λόγο. Ως πηγές έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως: Τα λεξικά της κοινής νεοελληνικής του Μπαμπινιώτη και του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Το ετυμολογικό λεξικό του Ν. Ανδριώτη, το λεξικό των Liddell-Scott A. Κωνσταντινίδη, αλλά και δημοσιεύσεις του Δ. Καλλιάνη στον παλιό ΒΟΡΕΙΟΔΗΜΟΤΗ. Ευπρόσδεκτη και επιθυμητή κάθε κριτική, διόρθωση ή επισήμανση.

Ορτ, ορτ, παράγγελε στο άλογο ο αναβάτης του, (έφιππος ή πεζός) κι εκείνο υπάκουε. Ένα παράγγελμα αποκλειστικά για τα άλογα που ακουγόταν στους παράδρομους της αγοράς, κάθε Δευτέρα που γινόταν το παζάρι στην Καστανιά ή στα σαμαράδικα όταν τα καλιγώνανε. Το ίδιο πρόσταγμα ακουγόταν στο δρόμο για τον κάμπο και τα χωράφια. Στο Μέγα Ετυμολογικό καταγράφεται το αρχαίο ρήμα ὄρω, που σημαίνει διεγείρω, ο παθητικός παρακείμενος ὄρται, το ρηματικό όνομα ορτός και από εκεί το ρήμα ορτώ. Από εκεί προέρχεται το ρήμα ορτίζω και ορταλίζω. Κατά τον Αριστοφάνη η λέξη ορταλίζω σημαίνει κυρίως την προσπάθεια των μικρών παιδιών να σηκωθούν προς τα επάνω (ορούειν εις ύψος), αλλά γινόταν **κατάχρηση της λέξης και για οποιαδήποτε άλλη κίνηση**. Και στον Ησύχιο θησαυρίζονται λέξεις από την ίδια ρίζα: ὄρσο=εγείρου, ορτάλιχοι=οι νεοσσοί που δεν πετούν κανονικά αλλά ορταλίζουν ή και είδος αλεκτρούων, ορτός και ορτή (=εορτή), ορσομένη (=διεγειρομένη), ορσοθύρα=πύρτα που οδηγεί στο υπερώο, ορσιπετής=αυτός που πετάει ψηλά. Από το ρήμα ὄρω παράγεται το ορύω, ορνύω, ὄρνυμι και και ὄρσο, ὄρσομαι. Από την ίδια ρίζα προέρχεται το ὄρος (=βουνό) που εκτείνεται σε ύψος, αλλά και κονιορτός (κόνις+ ορτός)=η έγερση σκόνης. Επίσης από το ὄρνυμι το ουσιαστικό ὄρνιθες που αρχικά αφορούσε όλα τα πτηνά, ενώ στη

συνέχεια η λέξη αφορά την ὄρνιθα (=κότα). Στην Καστανιά η γιαγιά Β. Π. όταν ο εγγονός της προσπαθούσε να ανασπκωθεί για να περπατήσει, έλεγε «κοταρίζει».

Αμπάρες (ή κουμπάρες). Υπάρχει η έκφραση "παίζουμε" τις κουμπάρες" όταν θέλουμε να πούμε πως μιλάμε μεταξύ μας χωρίς σοβαρότητα, αλληλοκοροϊδεύομαστε. ΟΜΩΣ μάλλον πρόκειται για το παιχνίδι αμπάρες, το γνωστό ως αμπάριζα. Στο Χρονικό του Μορέως αναφέρεται πως όταν η φράγκικη στρατιά ανέβηκε στο Μακρυπλάγι, εκεί οι ελλοχεύοντες Έλληνες έπεσαν πάνω τους και δύο φορές αποκρούστηκαν οι Φράγκοι. Τότε ο Ανσελίνος τους είπε τους παρακάτω στίχους:

"ουδέν εντρέπεσθε ποσώς να παίζωμεν ως κοπέλια, ωσάν παιχνίδι παίζωμεν, το λέγουσιν αμπάρες;" . στιχ. 5394-5

δηλ: "δεν ντρέποσαστε καθόλου να παίζωμε σαν μικρά παιδιά, σαν το παιχνίδι το οποίο ονομάζουν αμπάρες;" .

Κατά τον Ελευθερουδάκη, αμπάριζα είναι "δρομική παιδιά", δηλ. παιχνίδι με τρέξιμο κοινότατο και πολύ διαδομένο στην Ελλάδα, καλούμενο αμπάρα ή μπάρα ή σκλαβάκια. Θεωρεί πως η ονομασία είναι γαλλικής προέλευσης μας έμεινε πιθανόν από την φραγκική κατάκτηση, και αναφέρεται στο "Χρονικόν του Μορέως". Η ουσία είναι πως δεν παίζουμε τις κουμπάρες αλλά τις αμπάρες, όπου δύο ομάδες παι-

διών κυνηγούν η μία την άλλη προσπαθώντας να την αιχμαλωτίσει. Στο λεξ. Μπαμπινιώτη η λέξη είναι αλβανικής προέλευσης. Στην Καστανιά το παιχνίδι αυτό το λέγανε σκλαβάκια (τότε που τα παιδιά χορταίνανε παιχνίδι στις γειτονιές).

Φυράδες Φυράδες είναι οι χαραμάδες που είχαν τα παλιά σπίτια στα πορτοπανέθυρα, στα ξύλινα πατώματα, στα ταβάνια. Από τις φυράδες έμπαζε κρύο το χειμώνα ή τις νύχτες ή τις νύχτες έβγαινε το φως και μαρτύραγε αν κοιμούνται οι νοικοκυραίοι. Με τον καιρό τα ξύλα πετοικάρανε, δεν εφαρμόζανε καλά και αφήνανε κενά κάποιων χιλιοστών. "Είναι ξύπνιοι, βλέπω φως από τις φυράδες" ή "να βουλώσουμε τις φυράδες γιατί ξεπαγιάσαμε". Ο πολύ αδύνατος άνθρωπος στο χωριό λεγόταν φυράδας. Υπήρχε και παρατσούκλι "Φυράδας".

Η φυράδα σχετίζεται με το ρήμα φυραίνω που σημαίνει ελαττώνομαι σε βάρος και σε όγκο, συρρικνούμαι και προέρχεται από την αρχαία λέξη φυρώ που σημαίνει ζυμώνω. Το αλεύρι όταν ζυμώνεται λιγοστεύει σε όγκο και έτσι εξηγείται γιατί το ρήμα φυραίνω σημαίνει απώλεια όγκου και βάρους. Φυρονεριά είναι η άμπωτη το αποτράβηγμα των νερών, αντίθετο της παλίρροιας. Οι ηλικιωμένοι που ξεχνούν, λένε φύρανε ή φύρασε το μυαλό μου. Φύραμα οι αρχαίοι έλεγαν το αλεύρι που έχανε όγκο ζυμωμένο με νερό, δηλ. το ζυ-

μάρι. Φύρα είναι η ελάττωση του όγκου ή του βάρους. Φυρός είναι ο λειψός και φυρόμυαλος αυτός που πράττει ανόητα, που του λείπει μυαλό. Όταν ελαττώνεται ένα προϊόν σε βάρος λέμε πως έχει φύρα.

Πρόγκα η αποδοκιμασία που εκδηλώνεται με κραυγές ή θορύβους, ομαδικός χλευασμός. Η λέξη προγκάω χρησιμοποιείται στην κυριολεξία για ζώα και για την ακρίβεια στα γαϊδουράκια, γιατί το ρήμα είναι σύνθετο από την πρόθεση προ και το ρήμα ογκάομαι που σημαίνει γκαρίζω. Ογκανίζω, ογκάντσα, ογκηθμός είναι το γκάρισμα του γαϊδάρου. Επειδή βρήκα σε λεξικό πως το προγκάω είναι αγνώστου ετύμου, και έχοντας την πεποίθηση πως οι άνθρωποι του χωριού συνειδητοποιούν καλύτερα τη λαϊκή γλώσσα, αισθάνομαι την ανάγκη να διηγηθώ ένα περιστατικό που συνέβη το 1955 περίπου. Ήταν καλοκαιράκι και τα γυναικόπαιδα ετοιμάστηκαν να πάνε στο ζωκκλήσι που γιόρταζε στο βουνό. Ήταν του Αϊ-Λιός, Δανείστηκαν το γαϊδουράκι από τη γειτόνισσα τη Μαλώ (Μαριγώ), φόρτωσαν το καλάθι με φαγώσιμα (αυγά βραστά, τυρί, ελιές, ψωμί), στρωσίδια να απλώσουν για το μεσημεριανό υπαίθριο φαγητό και έβαλαν το μικρό κοριτσάκι του σπιτιού στο σαμάρι. Το γαϊδουράκι τρόμαξε από κάποιο θόρυβο, τσίινξε, κλώτσησε με τα πισινά πόδια, και άρχισε να τρέχει σαν τρελό μπροστά (προ), γκαρίζοντας (ογκα-νίζοντας), με λίγα λόγια πρόγκηξε.

Θεοδώρα Πελεκάνου-Δαρειώτη

Λαμπρή στο Καστόρι

*Δευτέρα του Πάσχα
στο φούρνο της Ελένης
Βλαχογιάννη*

*Φώτο:
Γιώργος Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης*

Συνταγή

«Απ' ούλα τα μυρωδικά, κάλλιο μυρίζει ο φούρνος
κι απ' ούλα τα πετούμενα, κάλλιο λαλεί η κανάτα»

Λαγός σιφάδο

Υλικά

Ένας λαγός 1 1/2 - 2 κιλά σε κομμάτια

3/4 του φλιτζανιού ελαιόλαδο

2 ξερά κρεμμύδια ψιλοκομμένα

400 γραμ. ντοματάκια αποφλοιωμένα

2 κουτ. της σούπας πελτέ διαλυμένο σε μισό φλιτζάνι νερό

1 1/2 κιλό κρεμμύδι σιφάδου

1-2 κουτ. της σούπας βούτυρο

Υλικά για τη μαρινάδα

2 φλιτζάνια κόκκινο κρασί

1/2 φλιτζάνι ξίδι

10-12 κόκκους μαύρο πιπέρι

3-4 καρφάκια γαρύφαλλο

2-3 φύλλα δάφνης (βάγια)

1 κλαράκι δεντρολίβανο

1/2 κουτ. της σούπας θυμάρι τριμμένο

1 κουτ. της σούπας ζάχαρη

1 κουτ. της σούπας αλάτι χοντρό κατά προτίμηση

Εκτέλεση

α) Πλένεις καλά το λαγό με νερό και ξίδι. Ρίχνεις όλα τα υλικά της μαρινάδας σε μπολ (όχι μεταλλικό) και βάζεις το

κρέας να μαριναριστεί για 24 ώρες. Γυρίζεις κατά διαστήματα ώστε να μη στεγνώσουν τα μέρη που βρίσκονται έξω από τη μαρινάδα.

β) Βουτάς τα κρεμμυδάκια σε νερό που βράζει και τα αφήνεις για λίγα λεπτά. Τα στραγγίζεις, κόβεις με το ψαλιδάκι την άκρη, ώστε να βγει το κρεμμυδάκι ολόκληρο σαν από θήκη. Χαράζεις ένα σταυρό να μην ανοίξουν τα κρεμμυδάκια. Τα σοτάρεις στο βούτυρο για να μαλακώσουν και τα κρατάς στην άκρη. Σουρώνεις τη μαρινάδα και τη βράζεις για 10 λεπτά.

γ) Σε ρηχή κατσαρόλα, σοτάρεις το κρεμμύδι στο ελαιόλαδο. Προσθέτεις το λαγό και συνεχίζεις το σοτάρισμα. Ρίχνεις τα ντοματάκια, τον πελτέ, αλάτι, πιπέρι, τη μαρινάδα και σιγοβράζεις για 1 ώρα ή μέχρι να μαλακώσει το κρέας και να μελώσει η σάλτσα. Δεν ανακατεύεις για να μη λιώσουν τα κρεμμύδια. Ανακινείς την κατσαρόλα και αν χρειαστεί ρίχνεις λίγο ζεστό νερό για να μην πήξει η σάλτσα.

Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου

Περί κομμωτικής

Ο Άγιος Ηλίας ο Αρδούννης, κουρέας στο επάγγελμα, είναι ο Προστάτης άγιος των κομμωτών και εορτάζεται στην Καλαμάτα με διοργανωτή το τοπικό σωματείο, παρουσία πλήθους κομμωτών από όλη την Ελλάδα! Γνωρίζετε ότι τα μαλλιά είναι πολύτιμα για δοκιμαζόμενους συνανθρώπους μας και δωρίζοντας τα περισσεύματα από το κούρεμα των μακριών σας μαλλιών θα τους ανακουφίσουν; Ρωτήστε τους κομμωτές σας!

Στις ΗΠΑ γυρίστηκε ένα ντοκιμαντέρ στο οποίο έγινε απόπειρα αναπαραγωγής των αρχαιοελληνικών χτενισμάτων των Καρυάτιδων της Ακρόπολης σε φοιτήτριες! Το ντοκιμαντέρ κρατάει 16' λεπτά, αλλά σε πραγματικό χρόνο χρειάστηκαν πολλές ώρες για κάθε μια κοπέλα. Τα περίτεχνα χτενίσματα των αγαλμάτων δεν υπήρχαν μόνο στο μυαλό των

γλυπτών, αλλά αντέγραψαν πραγματικές γυναίκες. Ιδιαίτερη σημασία έδωσε ο άνθρωπος από την εμφάνιση του κιόλας στη γη στο να χρωματίζει τα μαλλιά και το δέρμα του για λόγους τόσο θρησκευτικούς, όσο και καλλωπιστικούς. Κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους τα μαλλιά των αντρών, είναι κοντά, ενώ οι φιλόσοφοι και οι αριστοκράτες αφήνανε μακριά τα μαλλιά και τις γενειάδες τους.

Τα κουρέια στην αρχαία Ελλάδα έκαναν την εμφάνιση τους στην αρχή ως υπαίθρια, με πρώτα κύρια εργαλεία την κουρίδα (ψαλίδι) και το ξυρόν (ξυράφι). Αργότερα στεγάστηκαν σε μέρη όπως οι αγορές που ήταν προσφιλή κέντρα συγκεντρώσεων, συζητήσεων και ανακοινώσεων. Ταυτόχρονα παρείχαν και άλλες παραιτητικές υπηρεσίες, όπως περιποίηση δοντιών, νυχιών, μικροχειρουργικής και παθολογίας.

Κομμωτήριο Μαρία Σταυροπούλου
τηλ. 693 494949 27310 57567

Κήπος και βεράντα

Νυχτολούλουδο

Το νυχτολούλουδο ευδοκίμει σε περιοχές με ήπιο χειμώνα, καθώς σε θερμοκρασίες κάτω του μηδενός μπορεί να καεί το φύλλωμα του. Όταν φυτεύεται στο χώμα, το νυχτολούλουδο φτάνει σε ύψος πολύ γρήγορα τα 2-3 μέτρα, ενώ αν φυτευτεί σε γλάστρα έχει

μικρότερη ανάπτυξη. Χρειάζεται τακτικό πότισμα. Ο πολλαπλασιασμός του γίνεται με σπόρο και κυρίως με μοσχεύματα, τα οποία φυτεύουμε σε γλαστράκια που τα διατηρούμε σε δροσιά μέχρι να αναπτύξουν ρίζες. Ακόμα και ένα φρέσκο κλαδάκι νυχτολούλουδου αν το βάλουμε σε νερό θα κάνει γρήγορα

ρίζες και μπορούμε να το μεταφυτέψουμε μετά. Σε όλη την περίοδο της ανθοφορίας από τη δύση του ήλιου και όλη τη νύχτα η αυλή γεμίζει με έντονο μεθυστικό άρωμα.

Αναμνήσεις

Από Π.Ν. Λαμπράκη 1965 Ε' τάξη

Γάμος Ρίνας και Αηγοσίλαου Αλεξάκου,
τη φωτο διέθεσε ο Γ. Αρφάνης.

ΣΗΜΕΡΑ ΛΑΜΠΕΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Σήμερα λάμπει ο ουρανός
σήμερα λάμπει η μέρα,
σήμερα στεφανώνεται
απτός την περιστέρα.

Να ζήσουν χρόνους εκατό
και να τους ξεπεράσουν,
να κάνουν τους εννιά υγιούς
τη μια τη δυκατέρα.

Σαν κυπαρίσσι να σταθεί
σαν τη μπλιά να ανθίσει,
κουμπάρε καλορίζικε
που 'βαλες το στεφάνι
να δώσει ο Θιός κι η Παναγιά
να βάλεις και το λάδι.

Ζούζουλας Ηλίας

ΤΟΥ ΓΑΜΠΡΟΥ

Γαμπρέ μου σε παρακαλώ
μια χάρη σου γυρεύω,
το άνθος που σου δώσαμε
να μη μας το μαράνεϊς.

Γαρύφαλλο να το κρατάς
τριαντάφυλλο να το 'χεις
κι αν το ιδείς να μαραθεί
και κιτρινοφυλλιάσει
βγάλ' το και στον περίπατο
βγάλ' το και στο σιργιάνι.

Ζούζουλας Ηλίας

ΣΤΟΥ ΒΟΡΙΑ ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΑΚΙ

Στο βοριά το μπαλκονάκι, στρώσε μου να κοιμηθώ,
στρώσε στρώμα πουπουλένιο, πάπλωμα μεταξωτό,
βάλε για μαξιλαράκι τις πλεξούδες σου τις δυο.

Είσαι άγγελος ωραίος, έχεις μάτια γαλανά
έχεις χείλη κοραλλένια και ολόσγουρα μαλλιά,
κι έτσι τα 'χεις ταιριασμένα, μάτια, φρύδια και μαλλιά
σαν τα μάρμαρα της πόλης, που 'ναι στην Αγιά Σοφιά.

Ζούζουλας Ηλίας

Το ΚΑΠΗ και η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστορείου στο κτήριο «Μπακή»

τικές ημερίδες, φυσικοθεραπευτικές και τελευταία και ψυχοθεραπευτικές αγωγές από εξειδικευμένο προσωπικό. Παράλληλα ο χώρος του ισόγειου διατίθεται και σε άλλους φορείς για παρόμοιες εκδηλώσεις κατόπιν συνεννόησης με την Επιτροπή Διαχείρισης

Το κτήριο Μπακή βρήκε τελικά τον προορισμό του. Ξεκίνησε ως Πολιτιστικό Κέντρο και κατόπιν εξακολουθεί να εκπληρώνει τον αρχικό σκοπό της λειτουργίας του, αφού σε αυτό στεγάζονται το ΚΑΠΗ Καστορείου στο ισόγειο και η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστορείου στον πρώτο όροφο διενεργώντας κι οι δύο φορείς αρκετές πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις, ενημερω-

του ΚΑΠΗ. Προς το παρόν κάθε δεύτερη Δευτέρα, πρωινές ώρες, πραγματοποιούνται φυσικοθεραπείες κατόπιν ραντεβού, από εξειδικευμένο προσωπικό του ΚΑΠΗ Σπάρτης. Επίσης την ίδια ημέρα αλλά εναλλάξ φιλοξενείται η Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Σπάρτης (μ.κ.ο. ΑΠΟΣΤΟΛΗ της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών) που συνεργάζεται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Κέντρα Υγείας

και άλλες Δομές υγείας και παρέχει με εξειδικευμένο προσωπικό ενημερώσεις, πληροφορίες, στήριξη και θεραπεία σε θέματα που αφορούν ψυχική υγεία και κοινωνικά ζητήματα Πληροφορίες και ραντεβού κλείνονται επί τόπου.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή για τους ενδιαφερόμενους τα πρωινά από ώρα 10 έως 12 κάθε ημέρα, από Δευτέρα έως και Παρασκευή και τα απογεύματα κάθε Δευτέρα και Πέμπτη από ώρα 6 έως 8. Κάθε Πέμπτη το απόγευμα από ώρα 6 έως 8 λειτουργεί με μεγάλη επιτυχία ως τόπος συνάντησης για παρέα, συζήτηση δημιουργική απασχόληση και άλλες εκδηλώσεις.

Στα πλαίσια των συναντήσεων της Πέμπτης η Επιτροπή Διαχείρισης της Βιβλιοθήκης

διοργάνωσε στην Αίθουσα της Βιβλιοθήκης Καστορείου τις παρακάτω εκδηλώσεις με μεγάλη επιτυχία.

Στις 14 Φεβρουαρίου η συγγραφέας κ. Ρούλα Σαμαϊλίδου-Βάκου παρουσίασε το βιβλίο της με τίτλο ΑΡΩΜΑ ΡΕΖΕΝΤΑΣ και ταξίδεψε τους παρισταμένους σε ένα όμορφο και νοσταλγικό ταξίδι.

Στις 28 Φεβρουαρίου η Επιτροπή Διαχείρισης επιμελήθηκε την προβολή της γαλλικής ρομαντικής κομεντί με τίτλο «Amelie» παραγωγής του 2001 σκηνοθεσίας του Ζαν-Πιερ Ζενέ με πρωταγωνιστές Οντρίν Τοτού και Ματιέ Κασσοβίτς, Την ταινία παρακολούθησαν αρκετοί φίλοι του καλού και ποιοτικού κινηματογράφου.

E.B.

Φότο:

A. Μπουλούμπαση, Β. Λαγανάς

ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Η νέα έκδοση του «Πολυδεύκη»

Ο Σύλλογός μας, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου Λακεδαιμόνος ο «Πολυδεύκης», προσπαθεί να παραμείνει συνεπής στις αρχές και τους καταστατικούς σκοπούς του. Ανάμεσα στις δράσεις του είναι και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς μας. Και βέβαια ένας πυλώνας του πολιτισμού για κάθε λαό είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζεται η καθημερινή ζωή και η διατροφή.

Η μαγειρική, η ζαχαροπλαστική, αλλά και όλες οι εργασίες που αφορούν τη διαβίωση του ανθρώπου είναι μέρος της άυλης πολιτιστικής του κληρονομιάς και με αυτό το βιβλίο ο «Πολυδεύκης» καταγράφει δραστηριότητες σχετικές με την καθημερινή λειτουργία του σπιτιού στην περιοχή μας ιχνηλατώντας πίσω στο χρόνο.

Η προσπάθεια ήταν μακροχρόνια και επίπονη διότι έπρεπε να αναζητηθούν και καταγραφούν οι αυθεντικές δραστηριότητες και συνταγές μαγειρικής, παρασκευής γλυκισμάτων, αλλά και άλλων χρηστικών παρασκευασμάτων, όπως το σαπούνι, το βαλσαμό-

λαδο κ.λπ. Και σε αυτό βοήθησαν αρκετοί συμπολίτες και πατριώτες μας.

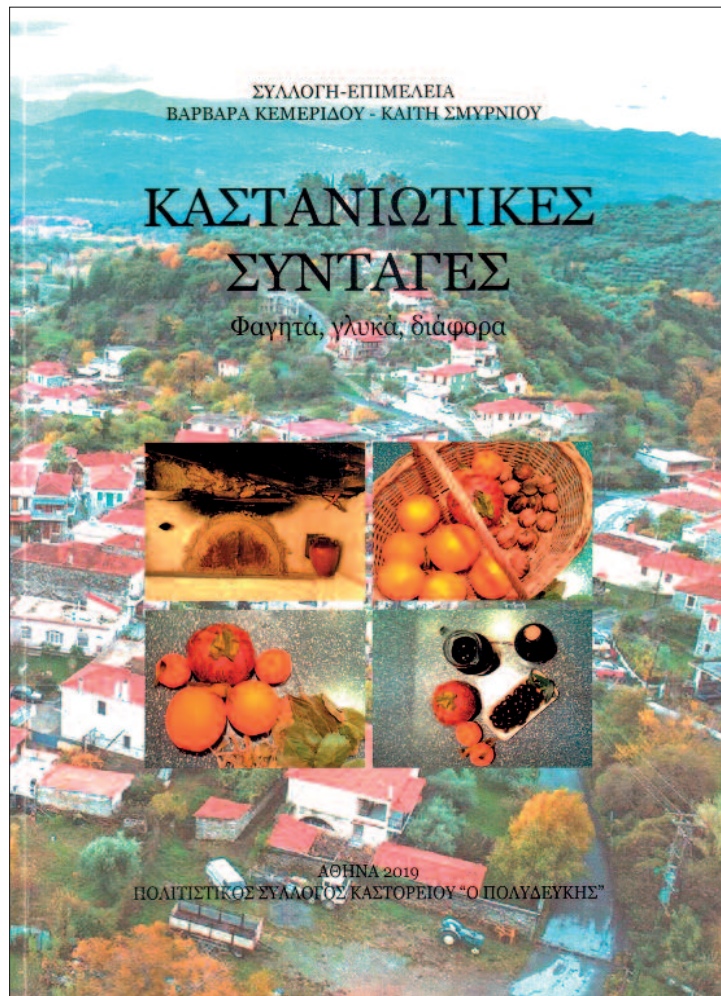
Πρώτα απ' όλα πρέπει να αναφερθούν, και τους εκφράζουμε τις βαθύτατες ευχαριστίες μας, οι γυναίκες κυρίως αλλά και οι άνδρες που περιέγραψαν ή έδωσαν τα κείμενα για τις συνταγές. Τα ονόματά τους καταγράφονται στη κάθε συνταγή που αντιστοιχεί στον καθένα τους. Χωρίς αυτές το βιβλίο αυτό δε θα μπορούσε να εκδοθεί.

Την επιμέλεια του βιβλίου ανέλαβαν η Γενική Γραμματέας του Πολυδεύκη Βαρβάρα Κεμερίδου και η Ταμίας Καίτη Σμυρνιού, οι οποίες και κατέγραψαν το μεγαλύτερο μέρος των συνταγών. Μια εργασία που κατά τη γνώμη μας στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία και ελπίζουμε να το διαπιστώσουν και οι αναγνώστες.

Στη λήψη και την επιλογή των φωτογραφιών συνετέλεσαν, εκτός από τις δύο επιμελήτριες, ο Γιάννης Αρφάνης και η Ελένη Βλαχογιάννη. Μάλιστα η Ελένη άναψε τον παραδοσιακό ξυλόφουρνο και έψησε παραδοσιακά εδέσματα για χάρη της φωτογράφισης.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλουμε στις Ρένα Δαγριτζίκου και Ρόη Λαμπή για τη βοήθεια στη συλλογή και καταγραφή των συνταγών. Και βέβαια, όπως πάντα ο Δημήτρης Πελεκάνος και η Θεοδώρα Πελεκάνου - Δαρειώτη συνεισέφεραν στην έκδοση του βιβλίου αυτού.

Όλοι όσοι προαναφέρθηκαν εργάστηκαν αφιλοκερδώς γι' αυτή τη σημαντική πολιτιστική πρωτοβουλία, γεγονός που αποδεικνύει ότι σήμερα που η Ελλάδα προσπαθεί να επουλώσει τις βα-

θιές πληγές από την οικονομική κρίση, οι πολίτες της επενδύουν σε κοινωνικά οράματα που δεν αντανακλούν στο συμφέρον.

Αλλά τα λόγια είναι λόγια, η φασολάδα έχει το φαΐ! Και η

φασολάδα έγινε.

Καλή ανάγνωση και πρωτίτως καλή επιτυχία στις συνταγές που θα δοκιμάσετε.

Για το Δ.Σ. του «Πολυδεύκη»
Ε. Λαμπή, πρόεδρος

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Από Αμερική ήλθε η Μαρία και ο Αλέξης Μπάσκους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Φωτεινή Ζαγανά και ο Λεωνίδας Τζωρτζάκης του Νικήτα απέκτησαν στις 25/03/2018 ένα κοριτσάκι.
- Η Πελαγία Παπαδοπούλου του Ιωάννη και ο Γιώργος Μουνδρούκας του Γεωργίου απέκτησαν στις 26/10/2018 το δεύτερο παιδί τους ένα αγοράκι.
- Η Ελένη Μουτή του Γεωργίου και ο Ηλίας Σκαφιδάς του Κωνσταντίνου απέκτησαν στις 22 Δεκεμβρίου 2018 το δεύτερο παιδί τους ένα κοριτσάκι.
- Η Σταματία Κυριακούλια και ο Γιώργος Παπαδόπουλος του Αθανασίου απέκτησαν στις 16/01/2019 το τρίτο παιδί τους ένα αγοράκι.
- Η Μαρία Κραμποβίτη του Παναγιώτη και ο Χρήστος Περγίδης του Δημητρίου απέκτησαν στις 24/01/2019 το δεύτερο παιδί τους ένα αγοράκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα και ευτυχημένα στη ζωή τους.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Η Βασιλική Πελεκάνου και ο Γιώργος Παπαγιάννης βάφτισαν το κοριτσάκι τους στις 12 Γενάρη 2019 και το ονόμασαν Θεοδώρα. Το μυστήριο έγινε στον Άγιο Νικόλαο Τεργέστης. Ανάδοχοι είναι ο Αλέξανδρος Παπαγιάννης και ο Στέλιος Οικονομόπουλος.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσει και στη νεοφώτιστη Θεοδώρα να ευτυχίσει στη ζωή της.

ΠΕΝΘΗ

- Ο Παναγιώτης Λιναρδάκης του Βασιλείου πέθανε στον Καναδά τον Οκτώβριο του 2018 σε ηλικία 93 ετών.
- Ο Γεώργιος Γαρυφάλλης του Ιωάννη πέθανε στον Καναδά σε ηλικία 92 ετών.
- Ο Δημήτριος Ζούζουλας του Παναγιώτη πέθανε στην Αυστραλία στις 31/12/2018 σε ηλικία 88 ετών.
- Η Γιαννούλα Παρασκευοπούλου του Δημητρίου πέθανε στις 8/01/2019 στο Καστόρειο σε ηλικία 86 ετών.
- Ο Πολυζώης Κουντάνης του Σωτηρίου (γαμβρός Ελένης Χ. Νικολοπούλου) πέθανε στις 17/12/2018 στη Βοστώνη Αμερικής σε ηλικία 64 ετών.
- Ο Δημήτριος Καρπούζος του Δημητρίου, αγαπητός δάσκαλος και Διευθυντής για μεγάλο χρονικό διάστημα στο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου στις δεκαετίες 1960-70, πέθανε στις 15/01/2019 στην Αθήνα σε ηλικία 95 ετών.

- Ο Πάνος Μπορέτος του Ιωάννη του γένος Λάμπρου Κραμποβίτη πέθανε στις 18/01/2019 σε ηλικία 65 ετών.
 - Η Παναγιώτα Καράγιαννη του Κωνσταντίνου πέθανε στο Καστόρειο στις 18/01/2019 σε ηλικία 92 ετών.
 - Η Ελένη Κουρούπη του Χρήστου πέθανε αρχές Φεβρουαρίου 2019 στην Αθήνα σε ηλικία 85 ετών.
 - Η Ματούλα Δημητρακάκη του Ιωάννη πέθανε στις 12/02/2019 στην Αθήνα.
 - Η Ελισάβετ Κατρακάη του Σταύρου πέθανε στις 03/03/2019 στην Αθήνα σε ηλικία 92 ετών.
 - Η Ευγενία Μπελίτσου του Ευάγγελου πέθανε στην Αθήνα στις 11/03/2019 σε ηλικία 82 ετών.
 - Η Αθανασία Σταυροπούλου του Σταύρου πέθανε στις 16/03/2019 στην Αυστραλία σε ηλικία 83 ετών.
 - Ο Κων/νος Τιγκλιανίδης του Γεωργίου πέθανε στις 18/03/2019 στη Γλυφάδα Αττικής σε ηλικία 88 ετών.
 - Η Αικατερίνη Λιναρδάκη του Νικολάου πέθανε στις 21/03/2019 στο Καστόρειο σε ηλικία 93 ετών.
- Με λύπη μας πληροφορηθήκαμε ότι η μητέρα της συνεργάτιδας του «Πολυδεύκης» και φίλης του Καστορείου Κάρεν-Καλίσας Χιώτη απεβίωσε στη Δανία.
- Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά. Ε.Β.**

ΠΕΝΘΗ

Στις 18/3/2019 έφυγε από τη ζωή πλήρης ημερών ο Κωνσταντής Τιγκλιανίδης. Παιδί προσφύγων της Νέας Λιβεράς, έφυγε για την Αθήνα με πρώτο σταθμό στο Περιστέρη. Εκεί, στο υπόγειο της Παναγής Τσαλδάρη (Στάση Θεμιστοκλέους), δούλεψε σαν επιπλοποιός. Δούλεψε πολλές ώρες, σχεδόν ασταμάτητα. Δεύτερος σταθμός στην πορεία του ήταν στη Γλυφάδα με τη ΒΙΟΞΥΛ, επιχείρηση που στέγαζε σε ιδιόκτητο οίκημα. «Αν θέλετε έπιπλα γερά της μόδας και της τέχνης, στον ΒΙΟΞΥΛ θα έρθετε που είναι καλλιτέχνης». (το διαφημιστικό του δίστιχο) Και αυτό ήταν μια πραγματικότητα. Ο Κωνσταντής στη δουλειά του ήταν ένας αξιοθαύμαστος καλλιτέχνης. Ήταν άνθρωπος της ευθύνης και δημιουργός. Δεν αντέγραφε, επινοούσε. Θαύμαζε τους δημιουργούς σε κάθε τομέα δραστηριότητας. Ποιητές, επιστήμονες, ιστορικούς. Μεγάλος πόθος στην ψυχή του ήταν το χωριό. Στο γραφείο του δέσποζε σε

κάδρο ο Ταύγετος του Καστριού, όπως έλεγε. Ήταν πολύ αγαπητός και κατάφερε στη ζωή του να κερδίσει την αναγνώριση εχθρών και φίλων. Όπως αγαπούσε τη δουλειά του το ίδιο αγαπούσε και τη ζωή. Απολάμβανε την καλή παρέα και χαλάρωνε παίζοντας για τους φίλους του το μπουζούκι. Στη Γλυφάδα ήταν ο μαστρο-Κώστας, στο Διακοφτό ήταν ο Καπετάνιος -άφησε κι εκεί τη σφραγίδα του. Με το θάνατό του νοιώθουμε ότι χάσαμε ένα δικό μας άνθρωπο, ένα πολύ καλό φίλο του Συλλόγου μας, που στήριζε με τις γενναίες χορηγίες του κάθε εγχείρημά μας. Δεν υπάρχουν λόγια να αποχαιρετήσουμε τον Κωνσταντή ή μάλλον δεν τον αποχαιρετούμε, γιατί κάθε μέρα θα είναι στη μνήμη μας. Θα τον θυμόμαστε με τα καλύτερα συναισθήματα και θα νιώθουμε ότι είναι πάντα μαζί μας. Δεν ήταν τυχαίος άνθρωπος. Πετούσε ψηλά και γι αυτό έβλεπε μακριά. ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ.

Βαρβάρα Κεμερίδου

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Με την φροντίδα του Πατέρα Νεκταρίου και του Εκκλησιαστικής Επιτροπής συστάθηκε Χορωδία Βυζαντινής Μουσικής με τον δάσκαλο βυζαντινής μουσικής και ιεροψάλτη στον Μητροπολιτικό Ναό της Ευαγγελίστριας Σπάρτης κ. Νίκο Ταμπρατζή. Η Χορωδία λειτουργεί κάθε Πέμπτη στο Κέντρο Νεότητας της Ενορίας από ώρα 6 έως 7 μ.μ. Επίσης την ίδια μέρα και από ώρα 5 έως 6μ.μ. παραδίδονται μαθήματα βυζαντινής και παραδοσιακής μουσικής από τον ίδιο δάσκαλο στα παιδιά σχολικής ηλικίας.
- Στις 23 Μαρτίου στο Κέντρο Υγείας Καστορείου πραγματοποιήθηκε με επιτυχία καια μεγάλη προσέλευση προληπτικός ωτορινολαρυγγολογικός έλεγχος και τεστ αλλεργίας από κλιμάκιο ιατρών της Ελληνικής εταιρείας ΩΡΛ αλλεργίας , ανοσιολογίας. Οι κάτοικοι των χωριών των Βορείων Δόμων είχαν ενημερωθεί με ανακοινώσεις ημέρες πριν προκειμένου να κλείσουν ραντεβού. Η επίσκεψη του κλιμακίου ιατρών διοργανώθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου σε συνεργασία με την ΩΡΛ κλινική του Γ.Ν.Α. «Η Ελπίς» στα πλαίσια της πρόληψης και προαγωγής της υγείας.
- Το Τοπικό Συμβούλιο Καστορείου μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του Δήμου φωτογράφησε τις πηγές του Αϊ-Μάμα και της εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου ομορφαίνοντας το όμορφο τοπίο και κατά τη διάρκεια της νύχτας.
- Οι δηλώσεις οικιών, οικοπέδων και αγροκτημάτων συνεχίζονται να καταθέτονται από τους πολίτες του Νομού Λακωνίας αλλά και άλλων Γεωγραφικών Διαμερισμάτων της χώρας μας στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Ο κόσμος τρέχει στους αρμόδιους φορείς Συμβολαιογραφεία, Υποθηκοφυλακεία και άλλους φορείς για να τακτοποιήσει εκκρεμότητες προκειμένου να έχει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη δόλωση των ακινήτων στο Κτηματολόγιο. Η δόλωση των ακινήτων είναι απαραίτητη προκειμένου να κατοχυρωθεί η ιδιοκτησία, άλλως τα μη δηλωθέντα ακίνητα περιέρχονται στο Δημόσιο. Υπενθυμίζεται ότι η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων για τον δικό μας Νομό είναι μέχρι τις 8 Απριλίου για τους ευρισκόμενους στην Ελλάδα και μέχρι της 8 Ιουλίου για τους διαμένοντες στο εξωτερικό. Το γραφείο του Κτηματολογίου Λακωνίας βρίσκεται στην οδό Όθωνος και Αμαλίας 107 και λειτουργεί από ώρα 08.00 πμ έως 16.00 μ.μ. από Δευτέρα έως Παρασκευή. Τις Τετάρτες λειτουργεί από ώρα 08.00 έως 20.00μ.μ.. Επίσης γραφείο Κτηματογράφησης της Λακωνίας υφίσταται πλέον και στην Αθήνα στην Λεωφόρο Βέικου 137 στο κλειστό Στάδιο Γαλατσίου. Πληροφορίες δίδονται και μέσω του τηλεφωνικού αριθμού 1015 του ΕΚΧΑ Α.Ε. Δηλώσεις υποβάλλονται και Ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής e-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.

ΧΟΡΗΓΟΙ

ANGELA VASILAS (ΑΛΕΙΦΕΡΗ)	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΑΤΣΟΣ ΚΩΝ	20 ΕΥΡΩ
DIMITRA KANTZAVALOS(ΑΛΕΙΦΕΡΗ)	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΒΑΘΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	5 ΕΥΡΩ
VOULA(ΣΥΖ. SAM) ALILERI	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	KAREN CHIOTI	500 ΕΥΡΩ
NICK ALIFERIS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΜΑΡΑΓΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	5 ΕΥΡΩ
ΚΑΙΤΙΖΑΦΙΡΟΣ	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΖΙΑΒΡΑΣ ΚΩΝ	5 ΕΥΡΩ
ANGELA SKIADOPOULOS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΣΚΑΦΙΔΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	50 ΕΥΡΩ
STAN GERMANOS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓ	20 ΕΥΡΩ
GEORGE KOUTROUBIS	100 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	35 ΕΥΡΩ
GEORGE VAROUTSOS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΑΣΛΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	25 ΕΥΡΩ
NICK VAROUTSOS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΓΚΙΝΗ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ	15 ΕΥΡΩ
ILIASVAROUTSOS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΚΡΑΜΠΟΒΙΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	35 ΕΥΡΩ
GEORGE DALIOURIS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ	100 ΕΥΡΩ
ORAIÁ ELENÍ	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΜΟΥΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ τουΓΕΩΡΓ.	50 ΕΥΡΩ
SOFIA GENOVEZOS (ΣΥΖ.ΠΕΤΕΡ)	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΠΑΝ	5 ΕΥΡΩ
CRISTINEKARATZAS	50 ΔΟΛΑΡΙΑ	ΠΕΙΜΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50 ΕΥΡΩ
ΠΟΤΟΥΛΑ ΛΙΑΠΗ (ΓΕΩΡΓ. ΑΛΕΙΦΕΡΗ)	35 ΕΥΡΩ		

BILL'S HOUSE
KAFE - BAR

ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ
Τηλ: 27310 57918
Κιν: 693 634 4073

K
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ home
Είδη οικιακής χρήσεως • Φωτιστικά
Είδη δώρων • Επιπλά εξοχής

Δαμασπίπου 35 - Αγία Ιλίσια
Τηλ./Fax: 210 7757337
e-mail: karagiannishome@hotmail.com
Καραγιαννής home, www.karagiannishome.gr

Λαμπής Κων/νος
Λυχνάντποις
καφενείο • ψητοπωλείο

Καστόρειο Λακωνίας
Τηλ.: 27310 57278, Κιν.: 6942642258

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΟΥΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27310 57286 ΚΙΝ.: 6942461314

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
Πηρονο
Πενιές

Καστόρι Κεντρικη Πλατεία
Τηλ. 27310 57034 697 6734593

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ
Τηλ. 2731057218

SUPER MARKET
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ
«Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ»
ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΞΙΜΑΔΙ 70%

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ
Τηλ. 2731057571, 6944504728

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ

SUPER MARKET
ΛΑΓΑΝΑΣ

Μέλος Ομίλου
Νικόλαος Δ. Λαγανάς
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 2731057468

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ
ολικούδης
Σπάρτης

Εργαστήριο Μανιατών 17 τηλ.27310 29254

ΠΡΑΤΗΡΙΑ

1	Πλατεία Δούκο	τηλ.27310 27180
2	Καστόρι	τηλ.27310 57758
3	Γεράκι	τηλ.27310 71705
4	Μολόσι	τηλ.27320 22306
5	Ασιπιός	τηλ.27320 83040

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΗΛ. ΓΑΡΥΦΑΛΗΣ

☎ 27310 57221

Βασιλική Βισβή
Τηλ: 6937219636

- Φυσικοθεραπεία
- Σπονδυλοθεραπεία
- Βελονισμός
- Ηλεκτροβελονισμός
- Αγιουρβέδικη μάλαξη
- Rejouvance
- Λεμφική μάλαξη

+thesi ΤΕΧΝΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ
μελέτη • σχεδίαση • δομή

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Msc - MBA - TQM Unipi
Κιν. 694 887 0554

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Κιν. 694 748 5651

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑΚΗ Msc in Advanced Architectural
Αρχιτεκτών Μηχανικός Design
Κιν. 693 723 9416

- ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
- ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
- ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ **ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 228, ΣΠΑΡΤΗ, ΤΚ. 23100
Τηλ. 27310 83747, 83742
www.synthesi-design.com

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΑΪΓΕΤΟΥ «Η ΛΟΥΣΙΝΑ» Δράσεις α΄ τριμήνου 2019

Δράσεις - Υποδομές - Κοινωνική προσφορά

• Τεράστια επιτυχία σημείωσε ο φετινός Καστόρειος Ορεινός Ημιμαραθώνιος, με το κλείσιμο του παλιού χρόνου.

• Συμμετείχαμε με όλους τους τοπικούς συλλογικούς φορείς στην αποκριάτικη Μουτζουροδευτέρα, με την ετοιμασία και διανομή νηστίσιμων εδεσμάτων (φασολάδας κ.λπ.).

• Μετά το Πάσχα θα συνεχιστούν οι εργασίες με την τοποθέτηση νέας σκάλας στο Φαράγγι των Μύλων που καταστράφηκε από την καταγίδα Ζορμπάς στα τέλη Σεπτεμβρίου, ώστε να ανοίξει η διαδρομή Γεωργίτσι - Καστόρειο. Επίσης θα συνεχιστούν οι εργασίες

στην πηγή της Βάγιας στον Άγιο-Μάμα (καμάρι) καθώς και στο γύρω χώρο.

• Για τους προσεχείς μήνες έχουν προγραμματιστεί συντήρηση και καθαρισμοί στα μονοπά-

μεγάλες ζημιές στο δίκτυο των μονοπατιών και υποδομών. Εκτός από το Φαράγγι των Μύλων σοβαρές παρεμβάσεις απαιτούνται στη διαδρομή Δίρρεμα - Μαλακάσα - Βασιινιά.

Για το λόγο αυτό ο Σύλλογος παρακαλεί και προσκαλεί τους φίλους εθελοντές να βοηθήσουν στις δράσεις του συλλόγου για την αποκατάστασή του.

Όσοι το επιθυμούν παρακαλούμε να επικοινωνούν με τον Κώστα Λαγανά στο τηλ. 6974098419.

Για τον Σύλλογο Φίλων Ταυγέτου
"Η ΛΟΥΣΙΝΑ"
Κων. Χ. Λαγανάς

Οι φωτογραφίες είναι του Γιάννη Αρφάνη από την άσβαση στο φαράγγι Μισοσπορίτισσας - Καστανιώτη και του Κ. Χ. Λαγανά από την κορυφή στην Τόριζα.

για: Ι.Μ. Ζωοδόχου Πηγής στο Καστρί - Γουρνίτσα - Δίρρεμα - Σταυρούλης, Βασιινιά - Μαλακάσα - Δίρρεμα, Άγιος Νικόλαος - Άγιος Παντελεήμων - Γεωργίτσι και Γεωργίτσι - Λογανικός.

Εξορμήσεις

• Στις 3 Ιανουαρίου 2019 συνοδέψαμε φίλους της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης στη διαδρομή Φαράγγι του Κάστορα - Βρυσιώτικο Φαράγγι. Η επίσκεψη και η εξόρμηση επαναλήφθηκε στις 23 Μαρτίου με συμμετοχή άνω των 50 ατόμων που ήλθαν για το τριήμερο της 25ης Μαρτίου.

Ο φετινός βαρύτατος χειμώνας τελειώνει με

Εικόνες από τη φύση μας

ΠΤΙΛΟΣΤΕΜΟΝ Η ΧΑΜΑΙΠΕΥΚΗ

Μικρός χνουδωτός θάμνος με πολύ χαρακτηριστικά βελονοειδή φύλλα, παρόμοια με αυτά του πεύκου. Άνθη σωληνοειδή, ρόδινα και, πιο σπάνια, λευκά. Σε βραχώδεις ορθοπλαγιές και πρανή.

Κείμενο, Φωτο: Β. Λαγανάς